

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาช่างระยะสั้น พ.ศ. 2540
ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์

A STUDY OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS' OPINIONS ON SHORT
COURSE 1997 CURRICULUM ADMINISTRATIVE PROBLEMS OF
BANGKOK METROPOLITAN APPRENTICE SCHOOLS

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยของคณะศึกษาศาสตร์ ศึกษาศาสตร์อุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสุรินทร์
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย

สงวนลิขสิทธิ์ในวิทยานิพนธ์ของแม่โจ้เจ้าคุณทหารราชมหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2544

ISBN 974-643-292-9

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540
ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์

A STUDY OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS' OPINIONS ON SHORT
COURSE 1997 CURRICULUM ADMINISTRATIVE PROBLEMS OF
BANGKOK METROPOLITAN APPRENTICE SCHOOLS

สวารินทร์ สร้อยประสงค์
SWARIN SOYPRASONG

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

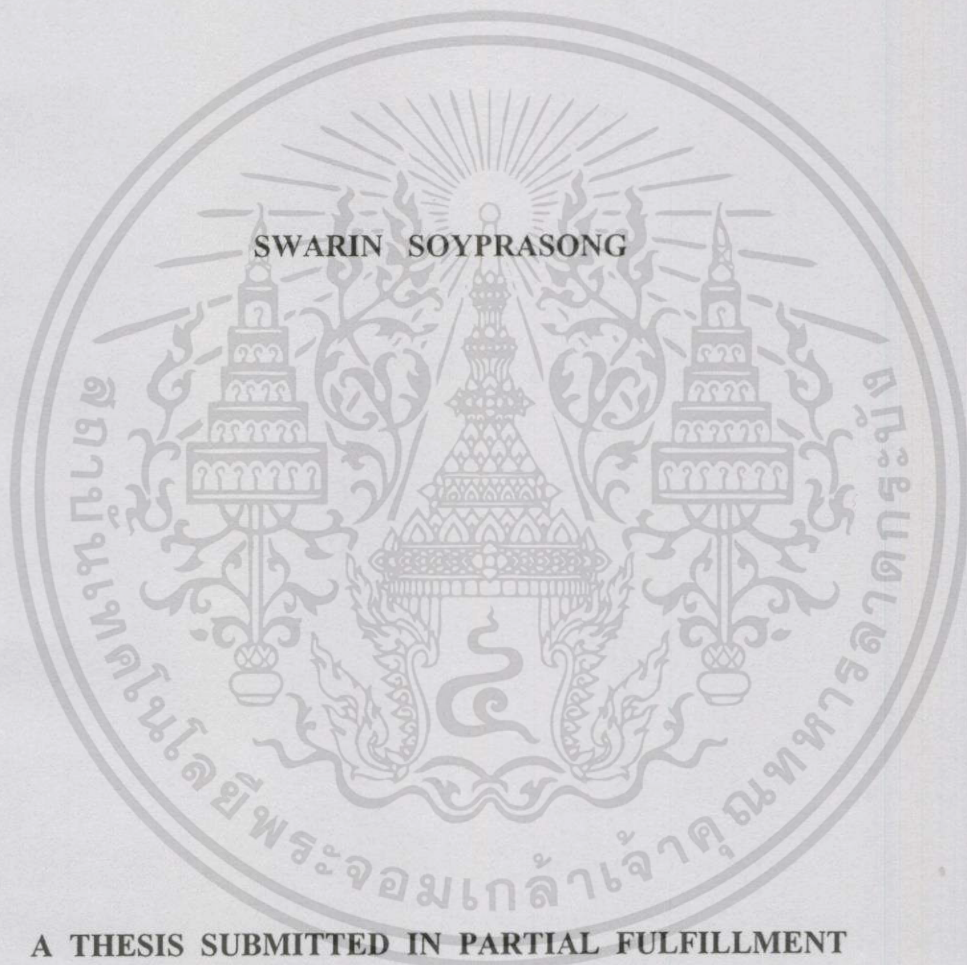
พ.ศ. 2544

ISBN 974-648-262-9

เลขหมู่.....
เลขทะเบียน... 40126
เอกสารนี้เป็นเอกสารสงวนลิขสิทธิ์การใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
วน, เดือน, ปี 16 ส.ค. 2544

.b.....
.l.....

**A STUDY OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS' OPINIONS ON SHORT
COURSE 1997 CURRICULUM ADMINISTRATIVE PROBLEMS OF
BANGKOK METROPOLITAN APPRENTICE SCHOOLS**

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENT FOR THE DEGREE OF
MASTER OF INDUSTRIAL EDUCATION IN VOCATIONAL ADMINISTRATION
SCHOOL OF GRADUATE STUDIES
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG**

2001

ISBN 974-648-262-9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2001

SCHOOL OF GRADUATE STUDIES

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

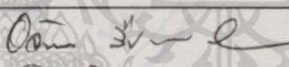
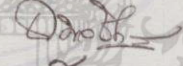
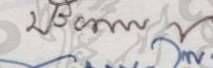

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บัณฑิตวิทยาลัย

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ.2540 ในโรงเรียน
ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์
A STUDY OF ADMINISTRATORS AND TEACHERS' OPINIONS ON
SHORT COURSE 1997 CURRICULUM ADMINISTRATIVE PROBLEMS
OF BANGKOK METROPOLITAN APPRENTICE SCHOOLS

ชื่อนักศึกษา นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์
รหัสประจำตัว 40064108
ปริญญา ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต
สาขาวิชา การบริหารอาชีวศึกษา
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ ผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย
อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม อาจารย์อานาจ ช่างเรียน

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผศ.อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	
อาจารย์อานาจ	ช่างเรียน	
รศ.ดร.ปรีชาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	
ผศ.ดร.เนาวรัตน์	วิไลชนม์	

วัน/เดือน/ปี ที่สอบ 23 มีนาคม 2544 เวลา 13.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ ณ ห้องสมาคมศิษย์เก่าบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

บัณฑิตวิทยาลัยรับรองแล้ว

(รศ.ดร.บุญวัฒน์ อ้อตง)
คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

วันที่ 15 เดือน..... พ.ศ. ๒๕๔๔

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

พ.ศ. 2540 ใน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร

ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์

นักศึกษา

นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์

รหัสประจำตัว

40064108

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต

สาขาวิชา

การบริหารอาชีวศึกษา

พ.ศ.

2544

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย

อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์อำนาจ ช่างเรียน

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ใน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานครตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ โดยเน้นศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรใน 3 งาน คือ งานการบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ใน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง จำนวน 169 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่น .97 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการวิเคราะห์ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดระดับปัญหา พร้อมเปรียบเทียบความแตกต่างของระดับปัญหา และค่าเฉลี่ยระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ใน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง โดยที่งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกรณีพิเศษและการติดตามผลการใช้หลักสูตรมีปัญหาเป็นลำดับที่ 1 งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีปัญหาเป็นลำดับที่ 2 และงานบริหารและการบริการหลักสูตร มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณางานแต่ละงานพบดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งมี 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเฉพาะด้าน พบว่าด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เป็นปัญหาลำดับที่ 1 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ เป็น

ปัญหาลำดับที่ 2 ด้านการจัดหลักสูตรเป็นปัญหาลำดับที่ 3 ด้านบุคลากร เป็นปัญหาลำดับที่ 4 และด้านการจัดครูเข้าสอน เป็นปัญหาลำดับที่ 5

2. งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การให้การอบรมและส่งเสริม การนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอน เป็นปัญหาลำดับที่ 1 ระดับปัญหามาก

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตการสอน เป็นปัญหาลำดับที่ 1 ระดับปัญหามาก

ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในภาพรวม พบว่า งานทั้ง 3 งาน อยู่ในระดับปัญหปานกลาง ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบงานแต่ละงาน ดังนี้

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร ในภาพรวมและรายด้าน 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรอยู่ในระดับปานกลางไม่แตกต่างกัน ยกเว้น ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย ครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ผลจากการเปรียบเทียบในรายชื่อ พบว่า แตกต่างกันในเรื่องการดำเนินการกำหนดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย ส่วนการจัดตารางสอนตามความต้องการของครู ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปัญหปานกลาง

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีระดับปัญหปานกลาง

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตร ในภาพรวมอยู่ในระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน ยกเว้น บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการให้คำปรึกษา หรือนิเทศการสอนเป็นรายวิชาโดยเฉพาะ ผู้บริหารมีความคิดเห็น ระดับปัญหปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นระดับปัญหามากและการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษ ให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตสื่อการสอน ผู้บริหารมีความคิดเห็นระดับปัญหปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหามาก

Thesis Title	A Study of Administrators and Teachers' Opinions on Short Course 1997 Curriculum Administrative Problems of Bangkok Metropolitan Apprentice Schools
Student	Mrs. Swarin Soyprasong
Student ID.	40064108
Degree	Master of Industrial Education
Programme	Vocational Administration
Year	2001
Thesis Advisor	Assistant Professor Ashara Seubsinskulchai
Thesis Co-advisor	Mr.Amnat Changrien

ABSTRACT

The purposes of this research were to study of administrators and Teachers' opinions on short course 1997 curriculum administrative problems of Bangkok Metropolitan Apprentice Schools. The problems were studied in three perspectives : administrations and services, teaching and learning and encouraging and supporting.

One hundred and sixty-nine administrators and teachers in ten Bangkok Metropolitan administration apprentice schools collected data by rating scales questionnaires, 5 point scale & coefficient .97 and analyzed data in percentage, arithmetic means, Standard Deviation, level of the problem and comparable between administrators and teachers opinions.

The research findings were followed : overall perspectives of administrators and teachers' opinions in short course administrations was in the middle level and found the encouraging, supporting, demonstrating and follow up the using curriculum are at the high level, teaching and learning congruent with local situation at medium level, and administrations and services at low level. As consider of each perspectives were as followed.

1. The administrations and services were separated in five perspectives personal, assignment teacher teaching, curriculum management, material and tools, and other facilities. All of them being at medium level. After classification material and tools come to be the first problem. The facilities were the second problem, curriculum management was the third problem, personal was the fourth problem and assignment teacher teaching was the last problem.

2. The first problem toward perspective the teacher and learning congruent with local situation, they rated was at high level in applied technical to teaching.

3. The first problem toward perspective encouraging, supporting, demonstration and follow up the using curriculum, they were in high level particularly inviting personal expertise media distribute teachers' knowledge.

To comparable in opinion of administrators and teachers at three perspective were at medium level, their no difference. As comparable of perspective were as followed:

1. The opinions administrators and teachers were no difference and at the medium level in five perspectives : personal, assignment teacher teaching, curriculum management, material and tools and other facilities. As consider of perspectives there were difference in part assignment teacher teaching according to administrators' opinion at the low level but the teachers' opinion were at the medium level. As the compare each item, the delegation of teacher who has more experience and teach require time table schedule according to administrators' opinion were at the medium level.

2. There were no difference between the administrators opinions and teacher's opinions in teach and learning.

3. There were no difference between the administrators' opinions and teacher's opinions in : The encouraging, supporting, demonstration and follow up the using curriculum. But there were difference in two part, expertise supervisor and supervision according to the administrators' opinion were at the medium level but the teachers' opinion were at the high level and to invitation the specialist lecturing media to teacher according to the administration were at the medium level but the teacher were at the high level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากคณาจารย์หลายท่าน โดยเฉพาะ ผศ.อัจฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ อาจารย์อำนาจ ช่างเรียน ศึกษาธิการของ กรุงเทพมหานคร ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม ผศ.ดร.เนาวรัตน์ วิไลชนม์ รศ.ดร.สมพร ไชยะ รศ.ดร.ปริยาพร วงศ์อนุตรโรจน์ กรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ที่เมตตาให้คำแนะนำ ตลอดจนตรวจแก้ไข การจัดทำวิทยานิพนธ์ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ โอกาสนี้ เป็นอย่างสูงยิ่ง

ขอบพระคุณ ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา อาจารย์ สุชาติ กิจพิทักษ์ ศึกษาานิเทศก์ 8 ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา อาจารย์วินัย พลคนอก ผู้อำนวยการโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1) ว่าที่ ร.ต. สมชาย ไพบูลย์ ผู้อำนวยการโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่) คุณวิเชียร สำเร็จสุข หัวหน้างานพัฒนา มาตรฐานวิชาชีพฝ่ายการศึกษาอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ที่กรุณาตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาและปรับแก้ข้อความให้เหมาะสม

ขอบพระคุณ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ที่กรุณาให้ข้อมูลในการวิจัย และเจ้าหน้าที่ ที่อำนวยความสะดวกในการเก็บข้อมูล เพื่อบริหารอาชีวศึกษา และที่สำคัญท่านผู้อำนวยการ ณรงค์ มะกัฒทอง ซึ่งเป็นผู้บังคับบัญชาที่ได้ให้โอกาสทำการวิจัยครั้งนี้เกิดความสำเร็จ ขอขอบคุณเพื่อนร่วมงานและเจ้าหน้าที่ของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบังทุกท่านที่กรุณาให้ความสะดวกในการติดต่อประสานงานการทำวิจัยเล่มนี้ให้เกิดความสมบูรณ์

คุณความดีและประโยชน์อันเกิดจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอกราบเท้านอบแด่ บิดามารดา อันเป็นบุพการีแห่งพระพรหมผู้ให้ชีวิต ให้กำลังใจ ให้ความก้าวหน้า และได้ให้การสนับสนุนการศึกษามาโดยตลอด จนทำให้การจัดทำวิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จด้วยดีทุกประการ

สวรินทร์ สร้อยประสงค์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	III
กิตติกรรมประกาศ.....	V
สารบัญ.....	VI
สารบัญตาราง.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	7
1.3 สมมติฐานการวิจัย.....	8
1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย.....	8
1.5 ขอบเขตการวิจัย.....	8
1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ.....	9
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 หลักสูตร.....	11
2.2 การบริหารหลักสูตร.....	15
2.3 บทบาทของบุคคลากรในการใช้หลักสูตร.....	40
2.4 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน.....	42
2.5 โรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร.....	46
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	48
3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	48
3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	49
3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	51
3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล.....	51
3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย.....	52

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	53
บทที่ 5 สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	86
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	87
5.2 อภิปรายผลการวิจัย.....	91
5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย.....	110
บรรณานุกรม.....	113
ภาคผนวก.....	120
ภาคผนวก ก แบบสอบถามเพื่อการวิจัย.....	121
ภาคผนวก ข หนังสือราชการ.....	132
ภาคผนวก ค ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม.....	142
ประวัติผู้เขียน.....	146

สารบัญตาราง

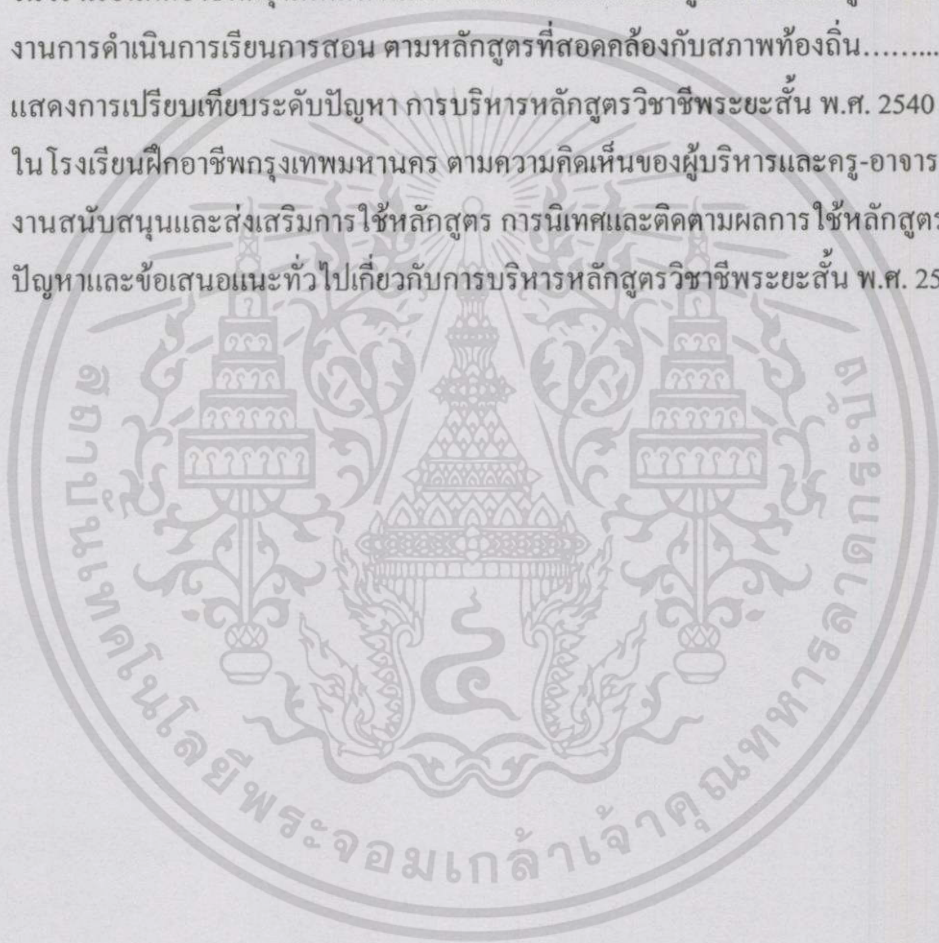
ตารางที่	หน้า
3.1	แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษาจำแนกตามโรงเรียน.....49
4.1	แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....53
4.2	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านต่าง ๆ และ ด้านรวม.....55
4.3	สรุปค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร.....56
4.4	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านบุคลากร.....57
4.5	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอน ตามหลักสูตร.....58
4.6	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร.....59
4.7	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และ เครื่องมือ เครื่องจักร.....61
4.8	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร.....63

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.9	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น.....65
4.10	แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและ ติดตามผลการใช้หลักสูตร.....67
4.11	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในด้านต่างๆ และด้านรวม.....69
4.12	สรุปการเปรียบเทียบปัญหาการบริการหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร.....70
4.13	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านบุคลากร.....71
4.14	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร.....73
4.15	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร.....74
4.16	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร.....76

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.17	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร.....78
4.18	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น.....80
4.19	แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร.....82
4.20	ปัญหาและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ...84

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

กรุงเทพมหานครนับเป็นพื้นที่ที่ประชาชนมีโอกาสของการเข้ารับการศึกษาสูงกว่าพื้นที่อื่น ๆ กล่าวคือ หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนรวมทั้งกรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดการศึกษาดังแต่ระดับก่อนประถมศึกษาจนถึงระดับอุดมศึกษาทำให้สถานศึกษาดังกระจายอยู่ทั่วพื้นที่รวม 1,625 แห่ง คิดเป็นร้อยละ 23.08 (สถิติการศึกษาปีการศึกษา. 2536) ของจำนวนสถานศึกษาทั่วประเทศ การให้บริการทางการศึกษาจึงเป็นไปอย่างกว้างขวาง แต่เนื่องจากกระแสความเจริญเติบโตของเมืองมหานคร (Global City) ซึ่งนอกจากจะทำให้จำนวนประชากรเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็วแล้วยังก่อให้เกิดความเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม ดังมีผลกระทบต่อวิถีชีวิตของคนในสังคม จึงมีความจำเป็นที่ทุกคนจะต้องเรียนรู้ เพื่อปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสมตลอดเวลา (กองวิชาการสำนักการศึกษา. 2539 : 2) ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) โดยบรรจุในแผนสาขาทรัพยากรมนุษย์และสังคม มีเป้าหมายให้เด็กและเยาวชนโดยเฉพาะกลุ่มด้อยโอกาสได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ระดับอาชีวศึกษาและการศึกษานอกระบบอย่างทั่วถึง โดยมีความรู้ทางด้านวิชาการและวิชาชีพ (สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. 2535 : 88)

กรุงเทพมหานครได้จัดการศึกษานอกระบบเป็นการเพิ่มโอกาสให้ประชาชนได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิตและทักษะการประกอบอาชีพ โดยได้ดำเนินงานด้านการศึกษาอาชีพในลักษณะการศึกษาหลักสูตรวิชาชีพพระยศัน ซึ่งสามารถสำเร็จในระดับหนึ่ง จำเป็นที่กรุงเทพมหานครจะต้องเร่งพัฒนาและเพิ่มขีดความสามารถในการดำเนินการตามภารกิจดังกล่าวรวมทั้งขยายระบบเครือข่ายการเรียนรู้ในสังคมให้กว้างขวางยิ่งขึ้น (สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. 2539 : 90)

จากแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2535-2539) ที่ผ่านมามีแนวทางในการดำเนินงานด้านการศึกษานอกระบบโรงเรียน โดยมีสาระสำคัญมุ่งที่จะพัฒนาหลักสูตรและกระบวนการเรียนการสอนให้ครอบคลุมผสมผสานความรู้ดั้งเดิมของไทยและวิทยาการใหม่ด้วยอาชีพ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถประยุกต์เข้ากับสภาพสังคมไทยได้อย่างเหมาะสม จัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพและขยายวิชาช่างเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับผู้ด้อยโอกาสให้มีการศึกษาตลอดชีวิต โดยพัฒนาความรู้และทักษะในการประกอบอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานจัดหาอุปกรณ์ในการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำนวยความสะดวกในการเผยแพร่ข่าวสาร ข้อมูล เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุงคุณภาพชีวิตของประชาชนให้ดีขึ้น ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนสนใจการศึกษาต่อต้านอาชืพ พร้อมทั้งเปิดให้ประชาชนได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้านอาชืพมากขึ้น (สำนักนโยบายและแผน กรุงเทพมหานคร. 2534 : 91)

สำหรับการที่จะจัดการศึกษาให้กับประชาชนนั้นไม่ว่าจะเป็นระดับใดทั้งในระบบโรงเรียนหรือนอกระบบโรงเรียน จำเป็นต้องคำนึงถึงองค์ประกอบหลาย ๆ ด้าน ด้วยกัน แต่ที่สำคัญที่สุดและเป็นหัวใจของการศึกษา คือ หลักสูตร (วารสารการวิจัยทางการศึกษา. 2532 : 21) เพราะหลักสูตรนั้นจะเป็นโครงการและแนวทางให้การศึกษาบรรลุเป้าหมายที่วางไว้ ซึ่งหากจะเปรียบเทียบความมุ่งหมายทางการจัดการศึกษาเป็นผลที่มุ่งหวังแล้วหลักสูตรก็จะเปรียบได้กับบรรดาวิธีที่จะนำความมุ่งหมายดังกล่าวไปสู่ความสำเร็จ การจัดการศึกษาในประเทศใดก็ตาม จะไม่ลุด่วงไปตามที่กำหนดไว้ ถ้าไม่มีหลักสูตรเป็นโครงการ และเป็นแนวทางให้การศึกษา (สมิตรา คุณานุกร. 2518 : 2)

ด้วยเหตุที่สภาพสังคมและวิทยาการต่าง ๆ เปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา หลักสูตรทางการศึกษาทุกหลักสูตร ซึ่งไม่สามารถที่จะใช้ได้อย่างถาวรตลอดไป จำเป็นจะต้องมีการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้มีความทันสมัย เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันอยู่เสมอ ดังนั้น การพัฒนาหลักสูตรจึงเป็นสิ่งสำคัญยิ่ง และเป็นหัวใจของการศึกษาทุกระดับ การพัฒนาหลักสูตรสามารถทำได้ 2 ลักษณะด้วยกัน คือ การปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้มีความสมบูรณ์และเหมาะสมยิ่งขึ้น หรือการสร้างหลักสูตรขึ้นใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมเป็นพื้นฐานอยู่เลย (สังจิต อุทรานันท์. 2527 : 30)

Saylor and Alexander (1974 : 4) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ความพยายามทั้งหมดของโรงเรียนในการที่จะก่อให้เกิดผลของการเรียนที่โรงเรียนปรารถนาทั้งสถานศึกษาภายในและภายนอกโรงเรียน

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2534 : 38-39) กล่าวว่า หลักสูตร เป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ความเข้าใจในเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอน จะทำให้การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดี ทั้งแก่ผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูมีทิศทางและเป็นสิ่งกำหนดในการสอน

หลักสูตร จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นหัวใจของการจัดการศึกษาที่จะเป็นแนวทางหรือบรรทัดฐานในการจัดกิจกรรมการสอนของครูให้เป็นไปอย่างมีทิศทาง ทันต่อเทคโนโลยีสมัยใหม่ ตรงต่อความต้องการของตลาดแรงงานและบรรลุวัตถุประสงค์ตามนโยบายของแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 ในปัจจุบัน (พ.ศ. 2540-2544)

หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นหลักสูตรที่ กรุงเทพมหานครซึ่งมีฐานะเป็นทบวงการเมืองในรูปการบริหารราชการส่วนท้องถิ่น ได้จัดบริการ ให้แก่ประชาชน ผู้อยู่อาศัยในเขตกรุงเทพมหานครที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในระดับสูงทั้งวิชา สามัญและวิชาชีพ อันเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ เช่น ความยากจน ความไม่พร้อมทางด้าน สติปัญญาและฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัว นอกจากนี้การเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทเพื่อ เข้ามาหางานทำในกรุงเทพมหานคร นับวันมีจำนวนมากขึ้น ทำให้มีปัญหาจากแรงงานเคลื่อนย้ายที่ เข้ามาเป็นแรงงานด้อยคุณภาพ ขาดความรู้ความสามารถในการประกอบอาชีพได้จริง จึงเป็นหน้าที่ ของกรุงเทพมหานครที่จะต้องเข้ามาช่วยจัดการศึกษาวิชาชีพให้กับประชาชนดังกล่าว โดยจัดตั้ง โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ขึ้นในปี พ.ศ. 2504 (กรุงเทพมหานคร สำนักการศึกษา. 2526 : 2) ปัจจุบันอยู่ในความรับผิดชอบของฝ่ายพัฒนาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน ซึ่ง กำหนดให้โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร เป็นผู้ดำเนินการปฏิบัติการฝึกออาชีพหลักสูตรระยะ สั้นให้กับประชาชนทั่วไป

โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ปัจจุบันมีจำนวนทั้งสิ้น 51 โรงเรียน แบ่งการจัดการ ออกเป็น 2 ประเภท คือ โรงเรียนที่มีอาคารเรียนเป็นของตนเอง 10 โรงเรียน และประเภทที่ไม่มี อาคารเรียนเป็นของตนเอง โดยใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร อีกจำนวน 41 โรงเรียน มีหน้าที่หลักในการเรียนการสอนวิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ในหลักสูตร ต่าง ๆ ทั้งภาคปกติและภาคค่ำ โดยใช้เวลาเรียนตั้งแต่ 201 ชั่วโมง, 402 ชั่วโมง และ 600 ชั่วโมง

จากการดำเนินการที่ผ่านมา โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ได้รับความสนใจจาก ประชาชนทั่วไปมาสมัครเข้าเรียนเป็นจำนวนมาก ดังจะเห็นได้ในปี 2538 มีผู้เรียนจำนวน 7,692 คน ในปีต่อมาเพิ่มขึ้นเป็น 8,279 คน และมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นทุกปี (สำนักพัฒนาชุมชน. มปม : 5) และ จากนโยบายการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 มุ่งที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่าง กว้างขวางและต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ ส่งเสริมให้ มีการเทียบโอนผลการเรียนสำหรับผู้ที่จะประสงค์จะเปลี่ยนแนวทางการศึกษาหรือสถานศึกษา กรุงเทพมหานครจึงได้พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครขึ้น เพื่อสนองนโยบายดังกล่าว โดยดำเนินการร่วมกับกรมอาชีวศึกษา จัดทำตารางเทียบโอนรายวิชา หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันกรุงเทพมหานครกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 ต่อผู้เรียนและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการเพิ่มโอนรายวิชา ทั้งนี้ประกอบด้วยประเภท วิชา 4 ประเภท คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ประเภทวิชาช่างพาณิชย์กรรม ประเภทวิชา ช่างศิลปกรรม และประเภทวิชาช่างคหกรรม ซึ่งทั้ง 4 ประเภทวิชาช่างดังกล่าว จะกำหนดไว้ใน หลักสูตรวิชาชีพพระยะสันกรุงเทพมหานคร 402 ชั่วโมงภาคปกติ โดยมีวัตถุประสงค์ที่สำคัญ เพื่อ ส่งเสริมการเรียนรู้ด้านอาชีพให้ผู้เรียนดำเนินงานวิชาชีพได้ตามมาตรฐานและผลที่ผู้เรียนได้รับ คือ การประกอบอาชีพได้จริง สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งในเชิงปริมาณและ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ใช่ว่าจะเอามาตีพิมพ์หรือทำซ้ำโดยไม่ได้รับอนุญาต

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คุณภาพ รวมทั้งเป็นประโยชน์ต่อการศึกษาต่อ ให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดชีวิต

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และ คณะ (2538 : 8) กล่าวว่า “การศึกษาวิชาชีพพระยะสัน เป็นการศึกษานอกระบบโรงเรียน เป็นการส่งเสริมผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาและมีรายได้น้อย ให้ได้รับการฝึกอบรม เพื่อเพิ่มทักษะการประกอบอาชีพและยกระดับฝีมือช่าง ในการที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน และการประกอบอาชีพอิสระ หน่วยงานที่จัดฝึกอบรมวิชาชีพมีทั้งส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานเอกชน” ซึ่งจะสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 มาตรา 15 (3) วรรคสี่ “ว่าให้มีการเทียบโอนผลการเรียนสะสมไว้” ในระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้ ไม่ว่าจะเป็นผลการเรียนนอกระบบการศึกษาเดียวกันหรือไม่ก็ตาม รวมทั้งการเรียนรู้นอกระบบตาม อรรถาศัย การฝึกอาชีพหรือจากประสบการณ์ทำงาน” และปัจจุบันกรมอาชีวศึกษา กำลังจัดทำพระราชบัญญัติอาชีวศึกษาในมาตรา 16 ระบุไว้ว่า สถานศึกษาจะต้องจัดระบบการจัดการให้เอื้ออำนวยแก่ผู้มีประสบการณ์ ผู้เรียนหลักสูตรระยะสั้นที่สะสมหน่วยการเรียนรู้ และผู้ที่ผ่านการทดสอบมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ให้สามารถเทียบ โอนผลการเรียนเพื่อให้ได้คุณวุฒิในหลักสูตรต่าง ๆ ร่างพระราชบัญญัติอาชีวศึกษา มาตรา 17 ระบุไว้ว่า การจัดการอาชีวศึกษา ต้องยึดหลักว่า ผู้เรียนทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ กระบวนการจัดการอาชีวศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะได้เต็มตามศักยภาพ

สำหรับแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) มุ่งจัดการศึกษาแก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษาในระบบ โรงเรียน เพื่อพัฒนาศักยภาพทั้งในด้านการทำงาน การประกอบอาชีพ และการดำรงชีวิตที่ดีต่อตนเองและสังคม ให้ประชาชนรู้จักเรียนรู้และปรับตัวได้เหมาะสมกับการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งทางเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรม มุ่งส่งเสริมการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ในการเพิ่มและขยายวิชาช่างให้รองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น โดยระดมสรรพกำลังจากชุมชนภาคเอกชนและสถานประกอบการ ให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาในรูปแบบต่าง ๆ รวมทั้งการอบรมวิชาชีพและการพัฒนาฝีมือแรงงาน (สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. 2539 : 94)

จากเดิมที่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ดำเนินการใช้หลักสูตร 3 เดือน - 5 เดือน (180 ชั่วโมง - 360 ชั่วโมง) จึงไม่สอดคล้องกับสภาพปัจจุบันและไม่ตรงกับความมุ่งหมายในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 ดังนั้น กรุงเทพมหานครจึงได้อนุมัติให้ใช้หลักสูตรฝึกอาชีพระยะสั้น ภาคปกติ 402 ชั่วโมง และภาคค่ำ 201 ชั่วโมง ในปีการศึกษา 2541 ตามบันทึก กท. 9002/3144 ลงวันที่ 27 ตุลาคม 2541 อำนวยการอนุมัติโดยผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยงานโรงเรียนฝึกอาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 ข้อ 42 โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้เกิดเอกภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา สามารถเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 มี 4 ประเภทวิชา ได้แก่ ประเภทวิชาช่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่อผู้ใดเห็นใบแจ้งประโยชน์ในการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม กหกรรม ทั้งนี้การดำเนินงานจัดทำตารางเทียบโอนรายวิชา
หลักสูตรระยะสั้น เพื่อใช้สอนในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร หน่วยศึกษานิเทศก์ กรม
อาชีวศึกษาร่วมกับสำนักพัฒนาชุมชนกรุงเทพมหานคร ได้ดำเนินการสนองนโยบายดังกล่าว
ข้างต้น เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียนและสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการเทียบโอนรายวิชาต่อไป
แต่การดำเนินการนำหลักสูตรไปใช้ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ก่อให้เกิดปัญหา
อุปสรรคต่าง ๆ พอสมควร เช่น ขาดความพร้อมในการนำหลักสูตรไปใช้ ขาดการประชาสัมพันธ์
ขาดวัสดุอุปกรณ์ ครุภัณฑ์ และเทคโนโลยีที่ทันสมัย เหล่านี้จะทำให้นักเรียนขาดคุณภาพ
ประสิทธิภาพลงได้ ซึ่งเสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ และคณะ (2538 : 249) ได้กล่าวถึงปัญหาและ
อุปสรรคที่สำคัญในการจัดการฝึกอบรมหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ได้แก่

1. ขาดการปฏิบัติตามแผน เนื่องจากขาดการสนับสนุนอย่างต่อเนื่องและจริงจัง และ
ขาดระบบการติดตามงานที่มีประสิทธิภาพ
2. หลักสูตรขาดความสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ทั้งนี้เป็นผลจากการ
ขาดข้อมูลกำลังคนและการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี
3. ผู้เรียนยังอ่าน เขียน ไม่คล่อง ทำให้มีการติดกัณฑ์ ประกอบกับการมีทัศนคติที่ไม่ดีนัก
ต่อการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
4. มีข้อจำกัดบางประการในการจัดการฝึกอบรม เช่น วิธีการสอน วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ใน
การประกอบการสอน ขวัญและกำลังใจของผู้สอน เป็นต้น
5. ก่านิยมของสังคมที่ยังไม่ยอมรับการฝึกอบรมวิชาชีพระยะสั้น
6. ผู้เรียนขาดความรู้และแนวทางในการประกอบอาชีพอิสระ

เนื่องจากหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นมีส่วนในการส่งเสริมและสนับสนุนการขยายโอกาส
ทางการศึกษาวิชาชีพอย่างกว้างขวางแก่ทุกชุมชน และผู้ด้อยโอกาสทางเศรษฐกิจ และสังคม ใน
สาขาวิชาที่เป็นความต้องการของตลาดแรงงาน เหมาะกับสภาพทรัพยากรของท้องถิ่นและสอดคล้อง
คลึงต้องการของผู้เรียน การปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นให้มีระยะเวลาและสาขาที่
หลากหลายตามลักษณะวิชาชีพและโลกของงานอาชีพในปัจจุบัน จึงเป็นสิ่งจำเป็นและเนื่องจาก
นโยบายของการศึกษาขั้นพื้นฐานด้านอาชีพ โดยให้สถานศึกษาได้มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา
ส่วนหนึ่งคือให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สู่อำนาจวิชา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ได้ ดังนั้น จึงเห็นควรปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น ดังกล่าว เพื่อให้เกิดเอกภาพ และคุณภาพในการจัดการศึกษา (การประชุมสัมมนาเพื่อปรับ
ปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น. 2539)

การที่จะปรับปรุงหลักสูตรระยะสั้นให้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้นสมควรที่จะทำการประเมิน
หลักสูตรระยะสั้นในบางประเด็นที่สามารถกระทำได้โดยวิธีวิจัย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการบริการ

หลักสูตรในระดับสถานศึกษาซึ่งเกี่ยวกับความสำคัญในประเด็นนี้ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 185) ได้กล่าวว่

“แม้ว่าตัวหลักสูตรจะพัฒนาขึ้นมาดีเลิศเพียงใดถ้าการใช้หลักสูตรขาดความเข้าใจและความไม่พร้อมแล้ว การพัฒนาหลักสูตรไปสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้จะประสบความสำเร็จได้ยากแก่การเปลี่ยนแปลงจะไม่เกิดขึ้น” นอกจากนั้นแล้วยังสอดคล้อง กรมอาชีวศึกษา (2529 : 185) ได้กล่าวว่ “ประเด็นที่น่าสนใจก็คือ การบริการหลักสูตรในระดับสถานศึกษา ทั้งนี้ เพราะสถานศึกษามีหน้าที่โดยตรงในการจัดการศึกษาดมหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น” โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ได้พยายามดำเนินการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นให้เป็นไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน จึงมีความจำเป็นอย่างยั้งต้องหาความชัดเจนในการนำหลักสูตรดังกล่าวไปใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดอย่างแท้จริง โดยเฉพาะในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นกรุงเทพมหานคร 402 ชั่วโมงภาคปกติ

จากข้อมูลในแผนยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานของกรุงเทพมหานคร ปีพุทธศักราช 2541 ได้กล่าวถึงสถานการณ์ประเด็นปัญหาไว้ ซึ่งน่าจะเกี่ยวข้องกับกรดำเนินการใช้หลักสูตรดังกล่าวข้างต้นนี้ ซึ่งมีปัญหาหลายด้านที่พบ ดังนี้ (แผนยุทธศาสตร์. 2541 : 2)

1. ปัญหาการขยายการผลิตและปรับปรุงประสิทธิภาพในด้านการให้บริการ ยังไม่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน
2. ปัญหาการขาดแคลนครูฝึก วิทยากร และผู้ชำนาญการ ยังเป็นปัญหาที่ยังไม่สามารถแก้ไขให้เกิดคุณภาพได้
3. ความไม่พอเพียงของงบประมาณประจำปีและการปรับลดงบประมาณประจำปี 2541 อันมีผลให้การขยายบริการด้านการฝึกอบรมตามหลักสูตรให้กับกลุ่มเป้าหมายทำได้ในขอบเขตจำกัด โดยเฉพาะในประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม ทั้งนี้อาจจะมีสาเหตุมาจากความล่าสมัย และ/หรือ จำนวนอุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนและการฝึกอบรมมีไม่เพียงพอต่อผู้ต้องการเข้ารับกรฝึกอบรม
4. กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ ผู้อยู่นอกกำลังแรงงานที่กำลังจะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้ว่างงาน ผู้มีงานทำ ผู้อยู่นอกกำลังแรงงานที่กำลังจะกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานอีกครั้งหนึ่ง และผู้ด้อยโอกาส นับเป็นปัญหาต่อการดำเนินการในหลักสูตรดังกล่าวเช่นกัน
5. ด้านการสนับสนุนบทบาทของภาคเอกชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการร่างหลักสูตรกรจัดฝึกอบรม การยกระดับฝีมือมาตรฐานฝีมือแรงงาน และระบบทวิภาคียังไม่เปิดกว้างในการพัฒนาคุณภาพทักษะและฝีมือแรงงานเท่าที่ควร
6. ระบบข้อมูลสารสนเทศ ยังขาดความสมบูรณ์ โดยเฉพาะข้อมูลด้านความต้องการฝึกอบรมในแต่ละหลักสูตรของกลุ่มเป้าหมาย อันเกี่ยวกับความสำคัญในด้านประชาสัมพันธ์ด้วย

เอกสารนี้เป็นเอกสารทสองวันเวสาหรับบริการเชิงานเพื่อกรรศึกษารเทานน ไม่นนญาดเทนาไปเชบระเชยชนด้านกรรค้าไม่วากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีกรรนำไปใช้

7. กระบวนการดำเนินการตามหลักสูตร ยังขาดระบบการติดตามและประเมินผลภายใน สาขาวิชาช่าง ทำให้เป็นจุดอ่อนของระบบการพัฒนาฝีมือแรงงาน ทั้งในเรื่องคุณภาพและมาตรฐาน ในแต่ละหลักสูตร รวมทั้งประโยชน์ที่ได้รับในผลผลิตที่ออกไปประกอบอาชีพได้จริง

การที่จะปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น ให้เกิดเอกภาพและคุณภาพในการจัดการศึกษา เป้าหมายก็คือ รายวิชาของหลักสูตรจะต้องสอดคล้องกับความก้าวหน้าทางสังคมและ เศรษฐกิจ ยุทธศาสตร์ (2539 : 1) กล่าวว่า “สังคมและเศรษฐกิจไทยกับการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นนั้น จำเป็นต้องพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีแรงงานระดับฝีมืออาชีพ มีความรู้ความสามารถในการทำงาน ขระดับคุณภาพชีวิตให้มีรายได้สูงขึ้น ดังนั้นการจัดการศึกษาในการพัฒนา อาชีพจึงควรมีช่องทางให้ขยับสถานะให้สูงขึ้นได้ทั้งแนวนอนและแนวตั้ง ซึ่งในความหมายของ หลักสูตรดังกล่าวนี้ เป็นเงื่อนไขสัญญาซึ่งกระทำโดยผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน ตลอดจนตลาดแรงงาน ที่รับผลผลิต โดยมีหลักประกันในด้านคุณภาพและความรู้ ความสามารถของผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการแสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบในการผลิต มีความสัมพันธ์ในกาลเวลาทั้งในอดีต ปัจจุบันและอนาคต มีข้อมูลสะท้อนกลับเพื่อแสดงประสิทธิภาพของหลักสูตรที่ชัดเจนต่อการ บริหาร หลักสูตร”

ผู้วิจัยมีความสนใจและเห็นสมควรว่า น่าจะให้มีการศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นอย่างละเอียด โดยเฉพาะการนำหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ไปใช้ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ซึ่งยังมีได้มีผู้ใดทำการศึกษามาก่อน เพื่อให้การเรียนการสอนได้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและความต้องการของตลาดแรงงานได้อย่างแท้จริง การศึกษาปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ในด้านการบริหารหลักสูตร ด้านการดำเนินการสอนตามหลักสูตรและด้านสนับสนุนหลักสูตร ก็เพื่อประโยชน์ในการปรับปรุง หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตร วิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ใน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร 3 ด้าน คือ งานบริหารและบริการ หลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร
2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหาร หลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540

1.3 สมมติฐานการวิจัย

ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอາชีพรุงเทพมหานคร มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 แตกต่างกัน

1.4 ทฤษฎีหรือกรอบแนวคิดที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ของโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร นี้ ผู้วิจัยได้ฝึกตามกรอบแนวคิดในหลักการใช้หลักสูตร ของ สงัด อุทรานันท์ (2527 : 262-269) ซึ่งมีหลักการอยู่ 3 ลักษณะ โดยทั้ง 3 ลักษณะงาน ผู้วิจัยได้ศึกษาจากแบบสอบถามของ อรวรรณ สันติชาบุตร (2541 : 42) นำมาเป็นแนวทาง ดังนี้

1. ปัญหงานบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง งานที่เกี่ยวข้องกับงานเตรียมบุคลากร การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร การบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร และการบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน โดยศึกษาปัญหาในรายละเอียดดังนี้

- 1.1 ด้านบุคลากร
- 1.2 ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
- 1.3 ด้านการจัดการหลักสูตร
- 1.4 ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร
- 1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

2. ปัญหงานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร จะเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การจัดทำแผนการสอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และการวัดประเมินผลการเรียนการสอน

3. ปัญหงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร จะเกี่ยวข้องกับลักษณะงานด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรและการจัดตั้งศูนย์วิชาการ เพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1.5 ขอบเขตการวิจัย

มุ่งศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร 3 ด้าน

1. ด้านบริหารและบริการหลักสูตร
2. ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
3. ด้านสนับสนุนหลักสูตรและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนฝึกอາชีฟกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ประกอบด้วยผู้บริหาร 27 คน ครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน รวม 169 คน ของโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่าง ในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากรทั้งหมด

1.5.2 ตัวแปรที่ศึกษา

1. ตัวแปรต้น ได้แก่ สถานภาพโดยตำแหน่ง
 - 1.1 ผู้บริหาร
 - 1.2 ครู-อาจารย์
2. ตัวแปรตาม ได้แก่ ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในลักษณะงานต่าง ๆ ดังนี้
 - 2.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร
 - 2.2 งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
 - 2.3 งานงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1.5.3 ขอบเขตพื้นที่หรือสภาพทางภูมิศาสตร์

ในการวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร สังกัดกรุงเทพมหานคร ซึ่งมี 10 แห่ง คือ โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (บางรัก) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (อาทรสังฆะวัฒนะ) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อกวีศักดิ์) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (ม้วน บำรุงศิลป์) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (กาญจนสิงหเสณี) โรงเรียนฝึกอาชีฟกรุงเทพมหานคร (หนองจอก)

1.6 นิยามศัพท์เฉพาะ

1.6.1 ปัญหาการบริหารหลักสูตร หมายถึง สภาพการณ์ที่เกิดขึ้นและเป็นอุปสรรคต่อการบริหารงาน 3 ด้าน ดังนี้

1.6.1.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร หมายถึง ปัญหาการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับงานต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

1) ด้านบุคลากร หมายถึง การจัดครูเข้าอบรมสัมมนาตามความต้องการ

เชิงวิพากษ์ที่มีความรู้มาให้การอบรมตามรายวิชาตามความถนัด และการสร้างขวัญกำลังใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2) ด้านการจัดครูเข้าสอน หมายถึง การจัดบุคลากรที่มีความรู้ ความชำนาญ หรือมีประสบการณ์มาสอนในรายวิชา

3) ด้านการจัดการหลักสูตร หมายถึง การวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและครู-อาจารย์ เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร หมายถึง การบำรุงรักษา อนุรักษ์ จำนวนความเพียงพอของวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร

5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร หมายถึง ความเพียงพอของอุปกรณ์ โสตทัศนศึกษาและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี

1.6.1.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร หมายถึง การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและชุมชน การจัดทำแผนการสอนของครู การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดมุ่งหมายในหลักสูตร

1.6.1.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร หมายถึง การดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศ และติดตามผลการใช้หลักสูตร การจัดตั้งศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน เพื่อให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ

1.6.2 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน หมายถึง หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

1.6.3 ผู้บริหาร หมายถึง ผู้อำนวยการ โรงเรียน หรืออาจารย์ใหญ่โรงเรียน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียน หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่โรงเรียน ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

1.6.4 ครู-อาจารย์ หมายถึง ผู้ทำหน้าที่สอนหรือควบคุมดูแลการปฏิบัติกิจกรรมในรายวิชาตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

1.6.5 โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร หมายถึง โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บางรัก) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (อาหารสังขะวิวัฒน์) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อดำ) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ม้วน บำรุงศิลป์) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (กาญจนสิงห์เสณี) โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หนองจอก)

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยขอเสนอทฤษฎี หลักการและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร โดยแบ่งสาระออกเป็นตอน ๆ ตามลำดับ ดังนี้

2.1 หลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

2.2 การบริหารหลักสูตร

2.2.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร

2.2.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2.3 บทบาทของบุคลากรในการใช้หลักสูตร

2.4 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน

2.4.1 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.4.2 การเทียบโอนรายวิชาหลักสูตรพระยะสันกรุงเทพมหานครกับหลักสูตร

ประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538

2.5 โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.5.1 ความเป็นมาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.5.2 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.1 หลักสูตร

2.1.1 ความหมายของหลักสูตร

นักการศึกษาได้ให้ความหมายของหลักสูตร ไว้ดังนี้

สุมิตร คุณากร (2518 : 1) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง โครงการการให้การศึกษาเพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีความรู้ ความสามารถและมีคุณลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่ได้กำหนดไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิณฑนานนท์ (2531 : 60) กล่าวว่า หลักสูตร หมายถึง ผลรวมของงานการศึกษาที่ได้วางแผนและจัดขึ้นไว้อย่างมีระบบ เพื่อให้เกิดปฏิสัมพันธ์ขึ้นในระหว่างผู้เรียนกับระบบการสอน เพื่อเป็นการนำไปสู่การเรียนรู้ เพราะแกนกลางของหลักสูตรนั้นอยู่ที่การเรียนรู้ และการเรียนนั้นจำเป็นต้องประกอบด้วยเนื้อหาวิชาและกระบวนการต่าง ๆ ร่วมกัน

Taba (1962 : 10) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แบบของการเรียน ประกอบด้วย กระบวนการเรียน และการพัฒนาบุคคล

ธำรง บัวบังศรี (2531 : 6) กล่าวว่า หลักสูตร คือ แผนซึ่งได้ออกแบบจัดทำขึ้นเพื่อแสดงถึงจุดหมาย การจัดเนื้อหาสาระ กิจกรรมและมวลประสบการณ์ ในแต่ละ โปรแกรมการศึกษา เพื่อให้ผู้เรียนมีพัฒนาการในด้านต่าง ๆ ตามจุดหมายที่ได้กำหนดไว้

สังต์ อุทรานันท์ (2528 : 16) ได้กล่าวถึงลักษณะของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. หลักสูตร คือ สิ่งที่สร้างขึ้นในลักษณะของรายวิชาซึ่งประกอบด้วยเนื้อหา สาระ ที่ได้จัดเรียงลำดับความยากง่าย หรือเป็นขั้นตอนอย่างดีแล้ว
2. หลักสูตร ประกอบด้วย ประสบการณ์ทางการเรียน ซึ่งได้วางแผนไว้เป็นการล่วงหน้า เพื่อมุ่งหวังจะให้เด็กได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่ต้องการ
3. หลักสูตรเป็นสิ่งที่สังคมสร้างขึ้นสำหรับให้ประสบการณ์ทางการศึกษาแก่เด็กในโรงเรียน
4. หลักสูตรประกอบด้วยประสบการณ์ทั้งหมดของผู้เรียนซึ่งเขาได้ทำ ได้รับรู้และได้ตอบสนองการแนะนำทางของโรงเรียน

เอกวิทย์ ณ ถลาง (2511 : 108) ได้กล่าวถึง หลักสูตรว่าเป็นมวลประสบการณ์ทั้งหลายที่จัดให้เด็กได้เรียนเนื้อหาวิชา ทักษะ ทักษะคิด แผนพฤติกรรม กิจกรรมและสิ่งแวดล้อม หรือสิ่งใดก็ตามซึ่งเรามุ่งหวังที่จะให้เกิดการเรียนรู้แก่เด็ก ทำให้เด็กมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม

ภิญโญ สาธร (2525 : 279) ได้กล่าวถึง หลักสูตร ว่า หลักสูตร คือ โครงการการศึกษาที่สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ เพื่อเตรียมนักเรียนเยาวชนของชาติให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม

จากความหมายที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า หลักสูตร หมายถึง มวลประสบการณ์และกิจกรรมทั้งหลายที่มีอยู่ทั้งโรงเรียนและนอกโรงเรียน ที่ทางโรงเรียนได้จัดขึ้นเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาในทุก ๆ ด้าน โดยมีองค์ประกอบเกี่ยวกับหลักการ จุดมุ่งหมาย โครงสร้าง เนื้อหา กิจกรรม วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการเรียนการสอนและการประเมินผล โดยสอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ โดยคำนึงถึงผู้เรียนให้เป็นพลเมืองที่มีประสิทธิภาพและสามารถอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข

2.1.2 ความสำคัญของหลักสูตร

นักการศึกษาได้ให้ความสำคัญของหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

ธำรง บัวศรี (2531 : คำนำ) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นสิ่งที่ชี้ให้เห็นว่า โรงเรียนมีความมุ่งหมายในการให้การศึกษาแก่เด็กอย่างไรและสามารถให้ความรู้ สร้างเสริมทักษะและทัศนคติในด้านใดบ้าง สิ่งต่าง ๆ ที่ประมวลไว้ในหลักสูตรเป็นเสมือนแนวทางที่ช่วยให้เราทราบทันทีว่าการศึกษาที่จัดให้แก่เด็กนั้นหนักไปทางใด มีผลต่อตัวเด็กและต่อสังคมมากน้อยเพียงใด

Saylor and Alexander (1974 : 5) ได้กล่าวว่า หลักสูตรเป็นเสมือนแผนภูมิการเดินทางและตารางที่ยืดหยุ่นได้ในการดำเนินการศึกษา หลักสูตรจะถูกสร้างขึ้นโดยผู้เชี่ยวชาญทางด้านเนื้อหาวิชา การบริหารโรงเรียนและวิชาการต่าง ๆ ทางด้านการศึกษาในระดับชั้นต่าง ๆ รวมกัน

กาญจนา कुमारักษ์ (2527 : 4) กล่าวว่า หลักสูตรเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างยิ่งที่จะทำให้ปรัชญาหรือความมุ่งหมายในการจัดการศึกษามบรรลุตามแผนการศึกษาแห่งชาติ หลักสูตรเป็นข้อกำหนดและแนวปฏิบัติให้บรรลุผลสำเร็จ หลักสูตรทำให้สังคมเปลี่ยนแปลงได้ เพราะเมื่อประเทศชาติต้องการที่จะสร้างคุณลักษณะของประชาชนในชาติให้เป็นอย่างไร รัฐบาลก็สามารถที่จะกำหนดจุดมุ่งหมาย และเนื้อหาวิชาที่จะพัฒนาและสร้างสรรค์ให้เยาวชนเป็นไปตามที่ชาติต้องการได้

ปรีชาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 38-39) ได้กล่าวถึงความสำคัญของหลักสูตร ว่า หลักสูตรเป็นหลักและหัวใจของการจัดการเรียนการสอน เพื่อนำไปสู่เป้าหมายของการจัดการศึกษา ความเข้าใจเรื่องของหลักสูตรและการเรียนการสอนจะทำให้ การจัดการศึกษาดำเนินไปด้วยดีทั้งแก่ตัวผู้เรียนเอง และช่วยให้ครูได้มีทิศทาง และสิ่งกำหนดในการสอน ความสำคัญของหลักสูตรมีดังนี้

1. งานด้านหลักสูตรและการสอน ทำให้การศึกษาดำเนินไปสู่เป้าหมายที่วางไว้
2. งานด้านหลักสูตร ทำให้การศึกษามีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามเป้าหมาย
3. หลักสูตรเปรียบเสมือนแบบแปลน การจัดการเรียนการสอน การพัฒนาหลักสูตรบอกไว้ว่าวัตถุประสงค์ที่ต้องการมีอะไรบ้าง จะใช้อะไร เช่น วัสดุอุปกรณ์ จะสอนอย่างไร จัดเตรียมการสอนอย่างไรบ้าง เพื่อช่วยให้ด้านการเรียนการสอนหลักสูตรจึงมีความสำคัญ เช่น แผนยุทธศาสตร์ที่จะนำไปสู่ความสำเร็จที่ต้องการเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของครูที่จะจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีความรู้ ทักษะ ความประพฤติ มีเจตคติที่ดีต่อวิชาชีพ

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งของการจัดการศึกษา เพราะจะเป็นแนวทางการจัดการศึกษาเป็นที่ยอมรับและประสบการณ์ทั้งหลายของผู้เรียนไว้ด้วยกันเป็นตัวกำหนดคุณลักษณะต่าง ๆ ที่จำเป็นที่จะช่วยให้ผู้เรียนบรรลุถึงความต้องการของปรัชญาการศึกษา หลักสูตรจึงเป็นรากฐานของการเรียนการสอน ซึ่งจะมีผลต่อผู้เรียนให้ประสบผลสำเร็จในการศึกษาเป็นอย่างดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

วิชัย ราษฎร์ศิริ (2522 : 10-12) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับองค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรไว้ 4 ประการ ดังนี้

1. หลักการและจุดมุ่งหมาย

1.1 หลักการของหลักสูตร หมายถึง แนวความคิดที่แสดงเจตจำนงหรือเป้าหมายทั่วไปของหลักสูตร

1.2 จุดมุ่งหมายของหลักสูตร หมายถึง วัตถุประสงค์ที่มุ่งถึงลักษณะเฉพาะที่กำหนดแนวทางในการจัดการศึกษาว่าผู้เรียนจะได้รับประสบการณ์อะไรบ้าง จึงจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตของตนและสังคม

2. เนื้อหาวิชาและเวลาเรียน

2.1 เนื้อหาวิชาหรือประมวลประสบการณ์ จัดได้ว่าเป็นสื่อหรือเครื่องนำทางไปสู่จุดมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2 เวลาเรียนเป็นการกำหนดว่า หลักสูตรนั้น ๆ จะต้องใช้ระยะเวลาเรียนนานเท่าใด

3. การนำหลักสูตรไปใช้

3.1 การแปลงหลักสูตรไปสู่การสอน โดยเริ่มตั้งแต่การตีความหมาย การทำความเข้าใจในหลักการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การกำหนดรายละเอียด การจัดทำเอกสาร

3.1 การจัดปัจจัยและสภาพต่าง ๆ หมายถึง การบริการที่จะเอื้ออำนวยให้การใช้หลักสูตรสัมฤทธิ์ผล ได้แก่ การเตรียมบุคลากร จัดหาวัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ วัสดุฝึก การบริการห้องสมุด

3.3 การสอนของครู เป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุด ครูเป็นตัวจักรที่สำคัญในการนำหลักสูตรไปใช้ หลักสูตรที่ดีต้องคู่กับการสอนที่ดีประกอบกัน

4. การประเมินผล

4.1 การประเมินผลการเรียน เป็นกระบวนการที่ต้องดำเนินการตามแนวทางที่หลักสูตรกำหนด เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและการเลื่อนขั้น

4.2 การประเมินผลหลักสูตร เพื่อแก้ไขปรับปรุงหลักสูตร

สันติ ธรรมบำรุง (2525 : 14-15) กล่าวถึง องค์ประกอบของหลักสูตรว่า มี 5 องค์ประกอบคือ

1. วัตถุประสงค์ทั่วไปและวัตถุประสงค์เฉพาะวิชา
2. เนื้อหาสาระ และจำนวนชั่วโมงของแต่ละวิชา
3. กระบวนการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การประเมินผลการเรียนการสอน
5. การปรับปรุงหลักสูตร

ชำระ บัณฑิต (2531 : 7-8) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญ และขาดไม่ได้อย่างน้อย

6 อย่าง คือ

1. จุดหมายของหลักสูตร
2. จุดประสงค์ของการเรียนการสอน
3. เนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. ยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
5. วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนการสอน
6. การประเมินผล

จากที่กล่าวมาแล้ว พอสรุปได้ว่า องค์ประกอบของหลักสูตร มีดังนี้ คือ

1. ความมุ่งหมายของหลักสูตรหรือวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เป็นส่วนที่สำคัญที่จะทำให้หลักสูตรดำเนินไปตามเป้าหมายที่ได้วางไว้
 2. เนื้อหาสาระ ซึ่งเป็นความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้จัดเตรียมไว้ให้ผู้เรียน เป็นแกนของหลักสูตร
 3. กระบวนการเรียนการสอน เป็นการนำหลักสูตรไปใช้ให้บรรลุเป้าหมาย โดยจัดประสบการณ์ต่าง ๆ ให้กับผู้เรียนโดยอิงเนื้อหา
 4. การประเมินผล เป็นการรวมข้อมูลทั้งหมดออกมาประเมินเพื่อสรุปหาข้อดีและข้อบกพร่องเพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไข
- จะเห็นได้ว่าองค์ประกอบทั้ง 4 จะมีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกันตลอดที่ใช้หลักสูตร

2.2 การบริหารหลักสูตร

ความหมายของการบริหารหลักสูตร

สงบ ลักษณะ (2524 : 39) ได้ให้ความหมายของการบริหารหลักสูตรเพื่อให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

การบริหารหลักสูตร คือ การวางแผนและการจัดการในการใช้ทรัพยากรทุกด้านที่มีอยู่อย่างชาญฉลาด ทั้งในด้านบุคคล งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุความสะดวกในการปฏิบัติตามหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ครบถ้วน

สันติ ธรรมบำรุง (2525 : 197) กล่าวถึง การบริหารหลักสูตรว่า การบริหารหลักสูตรเป็นการบริหารงานทางด้านวิชาการหรือการนำหลักสูตรไปใช้ ซึ่งเปรียบเสมือนการบริหารกิจกรรมทุกชนิดในโรงเรียนเกี่ยวข้องกับการปรับปรุงพัฒนาการเรียนการสอนให้ได้ผลดี และมีประสิทธิภาพที่สุด

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535 : 60) กล่าวว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง กระบวนการบริหารงานการใช้หลักสูตร แบ่งเป็น 3 ขั้นตอน คือ การเตรียมการหลักสูตร การดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตร และการประเมินผลหลักสูตร

Vandyke (1964 : 554) ได้กล่าวถึง การบริหารหลักสูตรไว้ว่า การบริหารหลักสูตร คือ การดำเนินงานด้านกิจกรรมการเรียนการสอนให้บรรลุจุดประสงค์ที่ได้วางไว้ ซึ่งนโยบายและวิธีการดำเนินงานจะต้องประกอบด้วยเป้าหมายที่สำคัญต้องมีการวางแผน การดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ

กล่าวโดยสรุปว่า การบริหารหลักสูตร หมายถึง กิจกรรมต่าง ๆ ของกลุ่มบุคคลที่เกี่ยวข้องกับการใช้หลักสูตรซึ่งได้ร่วมมือกันปฏิบัติจนบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 21) ได้สรุปขอบเขตของการบริหารหลักสูตรไว้ดังต่อไปนี้

1. ด้านการเตรียมการบริหารหลักสูตร

- 1.1 การเตรียมบุคลากร
- 1.2 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
- 1.3 การจัดตารางสอนและห้องเรียน

2. ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

- 2.1 การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น
- 2.2 การดำเนินตามเกณฑ์การใช้หลักสูตร
- 2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน
- 2.4 การฝึกงาน
- 2.5 การประเมินผลการเรียนการสอน

3. ด้านสนับสนุนหลักสูตร

- 3.1 การจัดสรรงบประมาณและวัสดุฝึก
- 3.2 การบริการสื่อการเรียนการสอน
- 3.3 การจัดเอกสารหลักสูตร
- 3.4 การนิเทศการศึกษา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 195-202) ได้กล่าวถึงการบริหารหลักสูตรให้บรรลุเป้าหมาย ต้องดำเนินการ ดังต่อไปนี้

1. การเตรียมวางแผนงานเพื่อการใช้หลักสูตรใหม่ ประกอบด้วย การวิเคราะห์หลักสูตร การนำหลักสูตรมาปรับ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ประกอบหลักสูตร การจัดเตรียมงบประมาณ การเตรียมบุคลากร
2. การจัดเตรียมอบรมครูเพื่อใช้หลักสูตรใหม่ ประกอบด้วย การอบรมเชิงปฏิบัติการ การวิเคราะห์ปัญหาของหลักสูตร การสร้างโครงการสอน ประมวลการสอน การเลือกและจัดประสบการณ์การเรียนรู้
3. การจัดครูเข้าสอน ต้องสอน โดยยึดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นหลัก และจัดประสบการณ์ให้ครบถ้วนตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรเป็นสำคัญ
4. การจัดตารางสอน ต้องคำนึงถึงการเรียนรู้ ในวิชาต่าง ๆ ความยากง่าย เวลาเรียน ที่เหมาะสมกับผู้เรียน การใช้ห้องเรียน โรงฝึกงานอย่างเหมาะสมมีประสิทธิภาพ
5. การจัดบริการวัสดุประกอบหลักสูตรและสื่อการเรียน ได้แก่ การจัดทำแผนการสอน คู่มือครู และสื่อการเรียนอื่น ๆ
6. การประชาสัมพันธ์การใช้หลักสูตร ให้หลักการประชาสัมพันธ์แก่นักเรียน ผู้ปกครอง ครู-อาจารย์ โดยใช้สื่อต่าง ๆ เช่น วิทยุ โทรทัศน์ และหนังสือพิมพ์ เป็นต้น
7. การจัดสภาพแวดล้อม และการเลือกโครงการกิจกรรมเสริมหลักสูตร เช่น การจัดสภาพห้องเรียน โรงฝึกงาน รวมทั้งตั้งอำนวยความสะดวกทางการศึกษาอื่น ๆ
8. การประเมินผลการใช้หลักสูตรและการปรับปรุงหลักสูตร ประเมินตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้อย่างชัดเจน

คุณฎี พงศ์ศาสตร์ (2535 : 42) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ต้องคำนึงถึงดังต่อไปนี้

1. บุคลากรในโรงเรียน พิจารณาจำนวน ครู-อาจารย์ วุฒิ หรือวิชาที่ถนัดสอน ความสามารถพิเศษ และอื่น ๆ ที่มีผลกระทบต่อการบริหารหลักสูตร พิจารณาสภาพความพร้อมที่จะเรียนของนักเรียน กำจัดสมองและสติปัญญา ตลอดจนความแตกต่างจากพื้นฐานของผู้ปกครองของนักเรียน
2. อาคารสถานที่ สถานที่ตั้งใกล้-ไกลชุมชน การคมนาคม ถนนหนทาง สภาพแวดล้อมทางภูมิศาสตร์ ตลอดจนไฟฟ้าและอื่น ๆ ส่วนอาคาร อาจเป็นตึก เป็นไม้ อาคารชั่วคราว อาคารประกอบ จำนวนห้องเรียน (พอไม่พอ ควรใช้ห้องอย่างไร)
3. ชุมชน ความหนาแน่นของชุมชน ความต้องการของชุมชน ทรัพยากรและเศรษฐกิจของชุมชน ศรัทธาและทัศนคติต่อโรงเรียนของชุมชน เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. การเงิน วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนในโรงเรียน พิจารณาว่า มีความพร้อมพอที่จะสนับสนุน ส่งเสริมบริหารงานขั้นพื้นฐานแค่ไหน สามารถวางแผนพัฒนาต่อได้อย่างไร

สภาพความพร้อมของโรงเรียนใน 4 หัวข้อที่กล่าวมามีอิทธิพลหรือผลกระทบต่อการนำหลักสูตรมาใช้อย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวชี้ที่สำคัญ ในการตัดสินใจใช้หลักสูตรในแง่ของการวางแผนปฏิบัติ แต่มิได้หมายความว่า เป็นปัญหาหรืออุปสรรคในการบริหารหลักสูตร เพราะแต่ละโรงเรียนต่างกำหนดเป้าหมายของตนเอง ขึ้นตามขีดจำกัดที่มีอยู่ หมายความว่า ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรได้ในทุกสภาพโรงเรียน

สังค อุทรานันท์ (2527 : 262-269) กล่าวถึง การบริหารหลักสูตร ซึ่งจะมียางานอยู่ 3 ลักษณะ คือ

1. งานบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 งานเตรียมบุคลากร เป็นงานที่มีความสำคัญมาก ก่อนจะนำหลักสูตรใดไปใช้ ควรจะให้ความรู้หรือชี้แจงให้ผู้ที่จะใช้หลักสูตรมีความเข้าใจถึงจุดมุ่งหมาย หลักการ โครงสร้าง แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผลและประเมินผลตามหลักสูตรที่ได้จัดทำขึ้น

1.2 การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร จะต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้เพื่อจะให้ผู้ใช้หลักสูตรแต่ละคนมีโอกาสได้ใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์ต่อการใช้หลักสูตรให้มากที่สุด

1.3 การบริหารและการบริการวัสดุหลักสูตร ซึ่งได้แก่ เอกสารหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนทุกชนิดที่จัดทำขึ้น เพื่อให้ความสะดวก และช่วยเหลือครูให้สามารถใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้อง และทันภายในกำหนดเวลา

1.4 การบริหารหลักสูตรภายในโรงเรียน ได้แก่ การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้แก่ผู้ใช้หลักสูตรโดยเฉพาะ เช่น ห้องเรียนโดยเฉพาะ ห้องสมุด สื่อการเรียนการสอน บริหารเกี่ยวกับเครื่องมือในการวัดผลและประเมินผล การบริการแนะแนว ฯลฯ

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.1 ปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ควรจะได้มีการปรับหลักสูตรกลางให้มีความเหมาะสมกับสภาพของท้องถิ่นที่ใช้หลักสูตรนั้น ๆ

2.2 การจัดทำแผนการสอน เป็นการขยายรายละเอียดของหลักสูตรให้ไปสู่ภาคปฏิบัติ โดยการกำหนดกิจกรรม และเวลาใช้อย่างชัดเจนจนสามารถนำไปปฏิบัติได้ แผนการสอนมีคุณค่าต่อการจัดการเรียนการสอนของครู ได้ดังนี้

2.2.1 เป็นแนวทางในการสอน เพื่อให้ได้ผลตามความมุ่งหมายของหลักสูตร

2.2.2 ให้ความสะดวกแก่ผู้บริหารและศึกษานิเทศก์ ในการช่วยเหลือแนะนำ และติดตามผลการเรียนการสอน

2.2.3 เป็นแนวทางในการสร้างข้อทดสอบ เพื่อประเมินผลการเรียนการสอน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนเวียนสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมื่ออนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ได้ ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน จะต้องเริ่มจากพิจารณาถึงจุดมุ่งหมายของหลักสูตร กิจกรรมการเรียนการสอนควรพิจารณาคัดเลือกกิจกรรมที่เห็นว่าจะก่อให้เกิดความรู้ หรือ ประสิทธิภาพและสามารถบรรลุจุดมุ่งหมายได้ง่ายที่สุด เร็วที่สุด ประหยัดทั้งเวลา แรงงานและค่าใช้จ่ายให้มากที่สุด

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3.1 การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ระหว่างการใช้หลักสูตรควรมีเจ้าหน้าที่ไปให้คำแนะนำเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรเป็นการเพิ่มเติมและติดตามผลการใช้หลักสูตรในโรงเรียน ว่าได้ดำเนินการด้วยความถูกต้อง มีปัญหาใดเกิดขึ้นหรือไม่ จะได้หาแนวทางแก้ไขให้ลุล่วงไปได้

3.2 การจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเพื่อให้สามารถดำเนินการใช้หลักสูตรด้วยความมั่นใจ

งานบริหารหลักสูตร มีความสำคัญยิ่ง ในบทบาทหน้าที่ของผู้บริหาร เพราะหลักสูตร คือ หัวใจของการเรียนการสอน ซึ่งเปรียบเสมือนงานหลักของสถานศึกษา การบริหารหลักสูตรให้บรรลุวัตถุประสงค์ เป็นสิ่งที่ผู้บริหารทุกคนพึงกระทำให้เกิดความสำเร็จต่อการดำเนินการจัดการศึกษา โดยเฉพาะการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสัน ในการวิจัยครั้งนี้ จึงขอเสนอขอบเขตการบริหารหลักสูตร ไว้ดังนี้

3.2.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร

- 1) ด้านบุคลากร
- 2) ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร
- 3) ด้านการจัดการหลักสูตร
- 4) ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร
- 5) ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

3.2.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

1) ด้านหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ซึ่งมีความเกี่ยวข้องในด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวางแผนการสอน เทคนิควิธีการสอน การวัดและประเมินผลการเรียนการสอน

3.2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

1) ด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร รวมทั้งเกี่ยวข้องกับการจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร ผู้วิจัยได้จำแนกเป็นรายละเอียดได้ดังนี้

2.2.1.1 ด้านบุคลากร มีความเกี่ยวข้องโดยตรงกับการบริหารหลักสูตร

สังค์ อุทรานันท์ (2528 : 264) กล่าวว่าไว้ว่า การเตรียมบุคลากรเพื่อการบริหารหลักสูตรใหม่อาจดำเนินไปได้หลายวิธี เช่น ใช้การประชุมชี้แจง การอบรม การประชุมสัมมนา การเผยแพร่ทางเอกสาร การเตรียมมวลชนต่าง ๆ ถือได้ว่าเป็นการพัฒนาบุคคลให้ดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริม มีความรู้ ความเข้าใจและก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้เกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ดังนั้น นักวิชาการศึกษา ผู้นิเทศ หรือผู้บริหารการศึกษาย่อมต้องทำจริงจังและต่อเนื่อง ดังที่ เมธี ปิลันธนานนท์ (อ้างใน ชูติมา ไบแสง. 2542 : 20) ได้ให้ความสำคัญเห็นเกี่ยวกับความจำเป็นต้องมีการพัฒนาวิชาชีพของบุคคลภายในสถานศึกษา ว่า จากสภาพปัจจุบันได้มีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงไปในด้านต่าง ๆ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาการเปลี่ยนแปลงทางการศึกษา ประกอบกับสภาพความรู้พื้นฐานของบุคลากรที่มีความแตกต่างกัน เนื่องจากระดับสติปัญญาและประสบการณ์ที่ได้จากแหล่งความรู้ต่างกัน เพื่อขจัดปัญหาดังกล่าว จึงจำเป็นที่บุคลากรทางการศึกษาต้องได้รับการพัฒนาวิชาชีพอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ

วิจิตร อาวะกุล (2540 : 210-211) ได้กล่าวเพิ่มเติมว่า นอกจากนี้ผู้สอนที่ดีควรมีความสามารถดังนี้ คือ เป็นที่พึ่งในการแก้ไขปัญหา ให้คำแนะนำ ปรีกษา ตลอดจนการรักษาบรรยากาศของการอบรมให้ราบรื่น มีความสามารถที่จะเลือกใช้เทคนิค กลวิธีการสอนแบบต่าง ๆ เตรียมการสอน เป็นผู้มีความรู้ ความเชี่ยวชาญในเรื่องที่ตนให้การฝึกอบรมด้วย นอกจากนี้กรรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531 : 96-97) ได้ระบุว่า ครูผู้สอน หรือวิทยากรจะต้องเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในการสอน ในการให้การอบรม เน้นแนว การทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน และความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพร่วมมือกับชุมชนได้เป็นอย่างดี

นุชิต ศรีอาจ (2529 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การใช้หลักสูตรวิชาพุทธศาสนาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษาเขตการศึกษา 9 ผลการวิจัยพบว่า

1. ปัญหาด้านการเตรียมบุคลากร ได้แก่ ครูผู้สอนวิชาพุทธศาสนาได้รับการอบรมไม่ครบทุกคน ไม่ได้รับข่าวสารเกี่ยวกับการเผยแพร่ความรู้หรือการจัดอบรม
2. ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอน ได้แก่ ขาดครูผู้สอนที่มีความรู้และทักษะในการสอนวิชาพุทธศาสนา และครูผู้สอนไม่มีวุฒิทางพระพุทธศาสนา
3. ปัญหาด้านการบริหารหลักสูตรในโรงเรียน ได้แก่ เอกสารประกอบหลักสูตรยังไม่เพียงพอ งบประมาณในการดำเนินการด้านสื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ขาดอุปกรณ์การสอน และอุปกรณ์การสอนไม่มีประสิทธิภาพ
4. ปัญหาด้านการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ ขาดบุคลากรในการ

นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรอย่างสม่ำเสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ปัญหาด้านการวางแผนการสอน ได้แก่ ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาวิชา พุทธศาสนาของครูผู้สอนยังน้อย และเวลาในการเตรียมการสอนไม่เพียงพอ
6. ปัญหาด้านเทคนิคและวิธีสอน ได้แก่ ขาดอุปกรณ์การสอน
7. ปัญหาด้านกิจกรรมเสริมหลักสูตร ได้แก่ ความพร้อมของครูผู้สอนในการจัดกิจกรรมมีน้อย นักเรียนมีความสนใจในกิจกรรมที่จัดขึ้นน้อยและงบประมาณไม่เพียงพอ
8. ปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล ได้แก่ ครูผู้สอนยังไม่สามารถวัดผล ให้บรรลุตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และความรู้ความเข้าใจในเรื่องวิธีการวัดผล ของครูผู้สอนยังไม่เพียงพอ

สมจิตร ยิ่งยงคำรงค์ฤทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า การเรียนการสอนของนักศึกษา วิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่างเครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร ด้านครู ผู้สอน มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย เพราะครูผู้สอนได้มีการพัฒนาตนเองโดยได้รับการสนับสนุนจาก สถานศึกษาให้ไปฝึกอบรม ดูงานและศึกษาคู่เพื่อเพิ่มพูนความรู้และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึงและทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี

กิติมา ปรีดีดิลก (2532 : 118) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นการเพิ่มพูนและ ปรับปรุงคุณภาพ การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่ เพื่อผลงานของสถาบัน และเพื่อ สอนความต้องการที่จะก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงาน

ยนต์ อุ่นจิต (2532 : 2) สรุปความสำคัญการพัฒนาผู้สอน ก่อให้เกิดประโยชน์ดังนี้ คือ ช่วยพัฒนาคุณภาพ และวิธีการทำงานของผู้สอน ก่อให้เกิดการประหยัดเวลา และความสูญเปล่า สามารถเรียนรู้งานได้เร็วขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระงาน กระตุ้นให้ปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า และเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ

2.2.1.2 ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร

ผู้สอนเป็นบุคคลที่มีความสำคัญในการที่จะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความ สามารถ เพื่อนำความรู้ไปใช้ในการดำรงชีพอย่างมีความสุขในสังคม จำเป็นอย่างยิ่งจะต้องให้ความสำคัญต่อการจัดครูผู้มีความสามารถเข้าสอนตามหลักสูตร ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

การสอนที่มีประสิทธิภาพต้องคำนึงถึงความสำเร็จของผู้เรียน ด้วยเหตุนี้การจัดการ เรียนการสอนจึงเป็นสิ่งที่นักศึกษาให้ความสนใจมาก เพราะ

...คุณภาพของการจัดการเรียนการสอน นับว่ามีความเกี่ยวข้องกับ วิชาชีพครูโดยตรง กล่าวคือ ถ้าไม่ให้ความสำคัญแก่คุณภาพของการจัด การเรียนการสอน อาจกล่าวได้ว่า ใคร ๆ ก็เป็นครูได้ ความเข้าใจผิดอันนี้จะ ทำให้อาชีพครู มีความสำคัญน้อยลง... (สังค อุทรานันท์. 2525 : 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สุพิน บุญชูวงศ์ (2530 : 3) ได้ให้ความหมายการสอนว่า หมายถึง การสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถทำได้หลายวิธี เช่น การจัดประสบการณ์ชีวิตให้นักเรียน การถ่ายทอดความรู้ การจัดการสถานการณ์ให้มีการพัฒนาทั้งร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ซึ่งความหมายของการสอน ดังกล่าว มีความสอดคล้อง กับ สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538 : 19) กล่าวไว้ว่า การสอนเป็น ทั้งศาสตร์และศิลป์ ผู้สอนจำเป็นต้องใช้กลยุทธ์และลีลาที่ต้องฝึกหัด เพื่อจะได้มีการแสดงออกที่ทำให้ผู้เรียนเกิดความประทับใจ คิดตามบทเรียน และสำเร็จผลตามความมุ่งหมาย

โดยปกติครูผู้สอนวิชาชีพที่ดีควรมีความสามารถอย่างครบถ้วน เพราะในการสอนวิชาชีพมีลักษณะแตกต่างไปจากวิชาสามัญอื่น ๆ ทั่ว ๆ ไป ตรงที่มีการฝึกปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญที่จะออกไปประกอบอาชีพซึ่งสอดคล้องกับ สุกร ศรีแสน (2530 : 148) กล่าวไว้ว่า ครูสอนวิชาชีพควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในการเรียนการสอน อุปกรณ์ การสอน การจัดห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2537 : 129) ได้กล่าวเพิ่มเติมโดยชี้ประเด็นสำคัญ ๆ ไว้ว่า การที่จะให้ผู้เรียนสามารถนำความรู้วิชาชีพไปปฏิบัติจริงได้ จำเป็นต้องมีห้องปฏิบัติการที่จัดไว้อย่างเหมาะสมตามหลักวิชาการ มีอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ที่จำเป็นครบ และอยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตลอดเวลา และผู้สอนสามารถใช้ห้องปฏิบัติการและอุปกรณ์ต่าง ๆ ในการสาธิตและฝึกรวมให้เป็นแบบอย่างที่ดีได้ ซึ่งครูผู้สอนวิชาชีพจึงควรมีทักษะ ความรู้ ความสามารถอื่น ๆ มาประกอบเพื่อการปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพมากขึ้น

สุนีย์ ภูพันธ์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรม ในสถานศึกษาสังกัดกองวิทยาลัยอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่าสภาพการดำเนินงานในการบริหารหลักสูตรด้านต่าง ๆ นั้น ผู้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนงาน และติดตามประเมินผลการดำเนินงานตามแผน คือ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าคณะวิชา หัวหน้าแผนกวิชา ร่วมด้วยหัวหน้างานที่เกี่ยวข้อง โดยมีผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนักเรียน และผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายส่งเสริมการศึกษาเป็นผู้ร่วมวางแผนดำเนินงาน สภาพปัญหาในการบริหารหลักสูตร และการบริหารหลักสูตร มีปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศอบรมและให้ความรู้จากส่วนกลางมีน้อย ความกระตือรือร้นของบุคลากรการจัดทำใบงานยังไม่ครบทุกวิชา ความเพียงพอของหนังสือหลักสูตร หนังสือส่งเสริมการเรียนรู้ครูผู้สอนวิชาชีพและบุคลากรที่ทำหน้าที่อื่น ๆ สถานฝึกงานอาชีพมีจำกัด ความร่วมมือของสถานฝึกอาชีพและความรับผิดชอบของนักเรียนที่ไปฝึกงาน งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีปัญหาเกี่ยวกับการขาดบุคลากรที่มีความรู้ในวิชาชีพที่สอดคล้องกับท้องถิ่น การจัดแบ่งชั่วโมงสอนให้ครู การเตรียมการและการพัฒนาการเรียนการสอน ความรู้ความเข้าใจของครูผู้สอนเกี่ยวกับระเบียบการวัดผลและประเมินผลและการปฏิบัติการสอนตามหลักสูตร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร มีปัญหาในเรื่องการขาดงบประมาณ เพื่อการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การดำเนินงานห้องสมุดและการพัฒนาบุคลากร ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและโรงฝึกงานไม่เพียงพอ และการจัดนิเทศภายในสถานศึกษามีน้อย

ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 154) ได้ศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร พบว่า การจัดบุคคลภายนอก ผู้ชำนาญงาน หรือ นายช่าง มาสอนบางหัวข้อหรือบางวิชามีปัญหาสูงกว่าการดำเนินงานอย่างอื่น มีสาเหตุมาจากระเบียบของกรมอาชีวศึกษา ไม่เอื้ออำนวยด้านตัวผู้ชำนาญงาน หรือนายช่างไม่ต้องการสอน และด้านงบประมาณในการจ้าง ส่วนการสอนแทนก็มีระดับปัญหาปานกลาง เพราะเป็นการสอนแทนในแผนกและการจัดครูเข้าสอน จะเป็นหน้าที่ของหัวหน้าแผนกวิชาเป็นผู้พิจารณากำหนด ครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย และการที่ครูมีความพร้อมและความสมัครใจในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย มีปัญหาในระดับปานกลาง แสดงว่า การจัดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ จึงทำให้ครูมีความพร้อมและความสมัครใจในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายนั้น

ประมวล ทบบัณฑิต (2530 : บทคัดย่อ) พบว่า การจัดครูเข้าสอนคำนึงถึงความสามารถเฉพาะตัวและวุฒิทางการศึกษา อนึ่ง เนื้อหาหลักสูตร ปวช. 2530 ก็มีได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การใช้บุคคลของแผนกในการจัดครูเข้าสอน พบว่า มีปัญหาและปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมายนั้น พอจะดำเนินการได้

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (อ้างใน ปัญญาคุณ รัตนเสถียร. 2532 : 121) กล่าวว่า ตารางสอนเป็นการกำหนดเวลาและวิชาให้เด็กได้เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ การจัดทำตารางสอนให้ครูไม่ต้องมีงานมากเกินไป หรือสอนติด ๆ กันหลายคาบในแต่ละวันเพราะทำให้ครูเหนื่อยเกินไป

ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539 : 142-144) กล่าวถึง แนวปฏิบัติของผู้บริหารในการนำหลักสูตรไปใช้ ผู้บริหารต้องให้ขวัญกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้า ในหน้าที่การงานอย่างเหมาะสม โดยฝึกระบบคุณธรรม เป็นสำคัญ

Moffit (อ้างใน เพชรา สงวนแสง. 2536 : 53) ได้ทำการประเมินผลหลักสูตรฝึกหัดครู ระดับประถมศึกษาที่มหาวิทยาลัยมิชิแกน เพื่อจะได้ทราบว่า หลักสูตรที่มหาวิทยาลัยดำเนินการอยู่ เพียงพอสำหรับนิสิตที่จะออกไปปฏิบัติการสอนในโรงเรียนหรือไม่ โดยส่งแบบสอบถามไปยังกลุ่มตัวอย่าง 4 กลุ่ม คือ กลุ่มที่ทำการสอนมาแล้ว 1 ปี กลุ่มที่ทำการสอนมาแล้ว 2 ปี กลุ่มนิสิตปีสุดท้าย และกลุ่มผู้นิเทศการศึกษา ผลการวิจัยพบว่า หลักสูตรการฝึกหัดครู ระดับประถมศึกษาของมหาวิทยาลัยมิชิแกน เพียงพอสำหรับเตรียมนิสิตออกไปสอน ผู้นิเทศการศึกษา ประเมินค่าของครูที่สอนมาแล้ว 1 ปี สูงกว่าที่ครูประเมินค่าตนเอง และผลของการวิจัยที่น่าสังเกต คือ ครูที่ปฏิบัติงานมานานจะประเมินค่าตัวเองต่ำ แต่กลุ่มนิสิตปีสุดท้าย กลับประเมินค่าตนเองไว้สูง

Rudolp (อ้างใน พาสนา ชลบูรพันธ์. 2531 : 33) ได้วิจัยเรื่อง The Development of a Curriculum Design for Early Childhood Teacher Education ผลของการวิจัย พบว่า การจัดหลักสูตรจะต้องประกอบด้วยปรัชญาที่แน่นอน หลักจิตวิทยา อิทธิพลของสังคม วัฒนธรรม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างของสิ่งแวดล้อมของสังคม หลักการสอน ความมุ่งหมาย การวัดผล และการให้ความรู้ แก่ผู้ที่จะออกไปเป็นครูให้สัมพันธ์กับการศึกษาของนักเรียน ที่ควรจะไปสอน และควรคำนึงถึงพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

2.2.1.3 ด้านการจัดการหลักสูตร

จะเกี่ยวข้องกับประชมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและครู-อาจารย์ การจัดเตรียมเอกสาร คู่มือ หนังสือประกอบการเรียนการสอน และการประชาสัมพันธ์แนะนำหลักสูตร เพื่อให้ความสะดวกช่วยเหลือครูให้ใช้หลักสูตรได้อย่างถูกต้องและทันภายในกำหนดเวลา

การจัดเอกสารหลักสูตร เอกสารหลักสูตรเป็นสิ่งที่แนะนำรายละเอียดของหลักสูตรทั้งหมดเป็นแนวในการใช้หลักสูตรให้ตรงตามหลักการและจุดมุ่งหมายของหลักสูตรทุกประการและเป็นหน้าที่ของผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนจะต้องทำความเข้าใจอย่างถ่องแท้ แต่ถ้ารายวิชาใดยังไม่มีทั้งผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ต้องร่วมกันทำขึ้นด้วยวิธีระดมสมองจากกลุ่มบุคคลหลาย ๆ ฝ่าย เช่น คศึกษานิเทศก์ ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญงาน อาจารย์ผู้สอน เป็นต้น ส่วนรายละเอียดของเอกสารหลักสูตรนั้น สัจจ อุทรานันท์ (2528 :7) ได้กล่าวไว้ว่า เอกสารหลักสูตรเป็นเอกสารที่อธิบายเพิ่มเติมเกี่ยวกับรายละเอียดต่าง ๆ ของหลักสูตร ได้แก่ คู่มือเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร คู่มือหลักสูตร แผนการสอนกลุ่มวิชา คู่มือการประเมินผลการเรียน เป็นต้น

สัจจ อุทรานันท์ (2530 : 243-244) ยังได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องเตรียมก่อนจะทำการสอนโดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้คือ

1. พื้นฐานของผู้เรียนที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะนำมาสอนเป็นอย่างไร มีใครบ้างที่ยังมีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้ดีเพียงพอ
2. เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนหรือไม่ มีความยากง่ายเหมาะสมกับความรู้ ความสามารถของผู้เรียนหรือไม่ มีความเหมาะสมกับเวลาที่จะสอนหรือไม่
3. จุดประสงค์การสอนมีอะไรบ้าง เหมาะสมกับการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติและทักษะหรือไม่
4. กิจกรรมการสอนที่เตรียมไว้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอนหรือไม่ ทั้งในด้านเทคนิควิธีสอน กิจกรรมที่จะกระทำ และสื่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้
5. กิจกรรมการควบคุมและตรวจสอบการเรียนการสอน ได้กำหนดไว้อย่างไร มีความเหมาะสมกับเวลาหรือไม่

นอกจากนั้น อเนก รัตนปิณฑกรณ์ (2528 : 61) ยังได้กล่าวถึงประเภทเอกสารว่า ประเภทที่ 1 คือ เอกสารแนะนำหลักสูตร เป็นหนังสือหรือเอกสารที่ช่วยครูในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เช่น คู่มือครู คู่มือการสอน โครงการสอน เอกสารเสริมความรู้ครู เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเภทที่ 2 คือ ประมวลการสอน เป็นหนังสือที่ช่วยสนับสนุนในการปฏิบัติการสอนให้เป็นไปตามลำดับขั้น และเป้าหมาย เช่น ใบงาน ใบความรู้ ตำราเรียน และเอกสารประกอบการค้นคว้าอื่น ๆ

ประเภทที่ 3 เอกสารเกี่ยวกับการวัด เป็นหนังสือหรือเอกสารที่ช่วยครูในการวัดผลการเรียนการสอนของครู เช่น คู่มือวัดและประเมินผล แบบฟอร์มรายงานผล และใบรายงานผลการเรียน

กองวิจัยการศึกษา กรมวิชาการ (2524 : 31-32) ได้เสนอไว้มีดังนี้

1. หนังสือเรียนแต่ละวิชาเป็นคู่มือของบทเรียนควรใช้โดยถือการปฏิบัติเป็นหลัก
2. คู่มือการสอนทำให้ทราบถึงวัตถุประสงค์ วิธีจัดกิจกรรม ความรู้สำหรับครู รวมทั้งหนังสืออ้างอิงต่าง ๆ ที่ใช้ในการสอนด้วย
3. วัสดุอุปกรณ์ต่าง ๆ ครูผู้สอนจะต้องศึกษาวิธีการใช้ การดูแลรักษาและนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด
4. ทรัพยากรท้องถิ่น สถานศึกษาควรจัดหาหรือนำทรัพยากรในท้องถิ่นมาใช้ให้เกิดประโยชน์มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นบุคลากร แหล่งวิชาการ สถานประกอบการ สถานประกอบการอาชีพอิสระ ฯลฯ
5. หนังสืออ้างอิง หนังสืออ่านประกอบ วารสาร เอกสารต่าง ๆ ควรจัดหาไว้ในห้องสมุดหรือห้องวิชาการ และแนะนำให้นักเรียนอ่าน

นอกจากนี้ บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2533 : 76-77) ได้กล่าวถึงหลักการโดยทั่วไปของการวางแผนการสอนจะต้องพิจารณาในเรื่องต่าง ๆ ดังนี้คือ

1. ทราบวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
2. ทราบระยะเวลาที่สอน
3. ทราบรายละเอียดของผู้เรียน เช่น ระดับการศึกษา อายุ เพศ จำนวน
4. ทราบลักษณะสภาพแวดล้อมต่าง ๆ เช่น สภาพโรงเรียน ห้องถื่น
5. เลือกและจัดเนื้อหาการสอนให้สอดคล้องกับข้อ 1-2
6. กำหนดวิธีการสอน กิจกรรมให้เหมาะสม
7. เลือกสื่อการสอน
8. เลือกวิธีการวัดและประเมินผล

พงศ์ หรดาล (2531 : 225) ได้เสนอเกี่ยวกับการดำเนินการวัดผลและประเมินผล จำเป็นจะต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ ซึ่งปัจจุบัน พบว่า มีหลายวิธี ได้แก่ การจัดอันดับคุณภาพแบบสอบถาม แบบสำรวจ การบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษารายกรณี แบบทดสอบ โดยหลักการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นทั่ว ๆ ไป จะเน้นหนักให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคปฏิบัติ จนมีทักษะพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน หรือใช้ในการประกอบอาชีพ ครูผู้สอนจึงต้องมีสมรรถวิสัยด้านการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี

สุรพันธ์ ต้นศรีวงษ์ (2538 : 28-29) ได้กล่าวว่า ผู้สอนวิชาชีพเป็นการสอนที่ต้องมีการปฏิบัติงานร่วมกัน การปฏิบัติงานให้ได้ผลดีนั้น ต้องอาศัยความร่วมมือกัน ดังนั้น ครูผู้สอนจึงต้องเป็นผู้สร้างมนุษยสัมพันธ์กับผู้เรียน ผู้ร่วมงาน และสังคม ซึ่งสมรรถวิสัยด้านมนุษยสัมพันธ์ควรมีดังนี้

1. เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีแก่บุคคลทั่วไป
2. เสียสละและสนใจปฏิบัติงานเพื่อส่วนรวม
3. เข้าร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ที่ทางหน่วยงานหรือโรงเรียนจัดขึ้น
4. เคารพในสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

ซึ่งสอดคล้องกับ จุฑา บุรีภักดิ์ (2533 : 3) กล่าวว่า มนุษยสัมพันธ์สำหรับครูผู้สอนคือ ผู้สอนจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เรียน ผู้ปกครอง เพื่อนครูด้วยกัน และบุคคลทั่วไปในโรงเรียนและในชุมชน

นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2538 : 9-10) ได้ระบุหน้าที่ของครูในด้านการจัดการว่า ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการจัดการสื่อการเรียนการสอน ได้มีประสิทธิภาพ หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง ผลิต เครื่องมืออุปกรณ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

ส่วน วิชัย แหวนเพชร (2530 : 148) ได้กล่าวถึง บทบาทที่เกี่ยวกับการเรียนการสอนของครูอุตสาหกรรมศึกษา ไว้ดังนี้

1. เป็นผู้จัดการเกี่ยวกับกิจกรรมการเรียนการสอน ประกอบด้วย การจัดรวบรวมข้อมูลผู้เรียน การกำหนดกฎระเบียบการปฏิบัติงานในห้องปฏิบัติการ การจัดแบ่งรายจ่ายในการปฏิบัติงานการสอน เขียน และสั่งซื้อเครื่องมืออุปกรณ์
2. เป็นผู้ให้ความรู้เกี่ยวกับการเรียนรู้ของผู้เรียน ประกอบด้วย การให้ความรู้กับผู้เรียนในด้านทฤษฎี การใช้เครื่องมือ เครื่องจักร การประเมินความก้าวหน้าของผู้เรียน ควบคุมระเบียบวินัย และปรับปรุงวิธีสอนเสมอ

ชุตินา ไบแสง (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า ความต้องการพัฒนาสมรรถวิสัย ในการสอน การฝึกอบรม ของครูผู้สอน วิชาชีพพระยะตัน ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีความต้องการพัฒนา การฝึกอบรมในทุก ๆ ด้าน ทั้งด้านการวางแผน การปฏิบัติการสอน การแนะแนว การวัดการประเมินผล และมนุษยสัมพันธ์

นอกจากนี้ ยังได้อ้างถึง พิงใจ สิทธิวาเนตร และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (2525 : 316) ในความหมายของสมรรถวิสัยการสอน ไว้ว่า คือความสามารถที่ครูต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 39) กล่าวว่า ความสามารถของครูผู้สอนที่นอกจากจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถ ในวิชาการต่าง ๆ แล้ว ครูผู้สอนควรเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาให้กับผู้เรียน ในด้านต่าง ๆ ได้ อาทิ เช่น การให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นที่ปรึกษาเมื่อผู้เรียนมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นนักจัดการที่เกี่ยวกับการสอนที่ดีด้วย

2.2.1.4 ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร

สื่อการสอนเป็นเครื่องมือที่สำคัญประการหนึ่งที่จะเป็นเครื่องกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิด มองเห็นความสัมพันธ์ของเรื่องราวหรือสิ่งที่เรียนรู้ได้อย่างถูกต้อง (อ้างถึงใน ชุตติมา ไบแสง. 2542 : 26)

กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน เขียรศรี. 2535ข : 61) ได้แบ่งสื่อการเรียนการสอน เป็น 6 ประเภท ดังนี้

1. วัสดุฉายเส้น เช่น แผนภูมิ แผนที่ ลูกโลก การ์ตูน โปรสเตอร์ และยังรวมถึงป้ายนิเทศ กระดานดำด้วย
2. วัสดุมีทรง เช่น ของจริง พิพิธภัณฑน์ ของจำลอง
3. โสตวัสดุ เช่น แผ่นเสียง วิทยุ
4. ภาพนิ่ง เช่น รูปภาพ สไลด์ สมุดภาพ ภาพโปร่งแสง
5. กิจกรรมร่วม เช่น งานที่เป็นโครงการ การเล่นเกม การสาธิต การศึกษานอกสถานที่ นิทรรศการ
6. ภาพยนตร์ โทรทัศน์ และเครื่องบันทึกเสียง

จะเห็นได้ว่า สื่อการเรียนการสอนมีอยู่มากมายหลายชนิด ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับพิจารณาของครูผู้สอนว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใดที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบผลสำเร็จ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนต้องมีหลักในการเตรียมหรือจัดหาสื่อการสอน ดังที่ บุญธรรมจิตต์อนันต์ (2533 : 80) กล่าวถึงหลักการในการเตรียมหรือจัดหาสื่อการสอน ไว้ดังนี้

1. ลักษณะวิชา พิจารณาในแง่วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของวิชา วัตถุประสงค์ของแต่ละตอน ตอนใดบ้างที่ต้องใช้สื่อการสอน
2. ลักษณะผู้เรียน พิจารณาในแง่ภูมิหลัง เช่น อายุ เพศ ระดับชั้นหรือพื้นฐานการศึกษา จำนวน
3. ครูผู้สอน พิจารณาในแง่ความสามารถของครูที่จะใช้อุปกรณ์การสอน การจัดหาและคัดแปลงให้เหมาะสม การเตรียมและควบคุมดูแล การจัดเวลา
4. สื่อการสอน พิจารณาในแง่ชนิดหรือประเภท จำนวน ข้อดีและข้อจำกัด ความเหมาะสมกับวิชาที่สอนและผู้เรียน ความสะดวกในการจัดหามาใช้
5. สภาพของสถานที่สอน พิจารณาในแง่ของความเหมาะสม ความสะดวกที่จะใช้

สื่อการสอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. งบประมาณ พิจารณาในแง่จะขอเพิ่มเติมจัดซื้อสิ่งที่จำเป็นจริง ๆ

จากการวิจัยของ ปัญญคุณ รัตนเสถียร (2535 : 70) เรื่อง ปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิชาช่างเดินสายไฟ ในโรงเรียนสารพัดช่างทั่วประเทศ ผลการวิจัยปรากฏว่า มีปัญหามากในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องใช้ในการฝึกงานให้เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน การบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีในงาน การใช้วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะวัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่ในท้องถิ่นไม่เหมาะสมจะนำมาใช้กับการเรียนการสอนทางวิชาช่างอุตสาหกรรม จึงไม่สามารถนำมาใช้งานได้ การจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร และอุปกรณ์การเรียนการสอนมีปัญหาเกี่ยวกับความล่าช้า ในระบบการจัดซื้อหาวัสดุฝึกทำให้นักเรียนฝึกปฏิบัติไม่เพียงพอ ส่วนปัญหาด้านการบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีนั้น ปัญหานี้อาจเนื่องมาจากแผนการเรียนและเงื่อนไขการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนลงปฏิบัติมากติดต่อกันไปตลอด จะไม่มีเวลาที่ซ่อมบำรุงรักษา และขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมบำรุง อะไหล่แต่ละชิ้นไม่สามารถที่จะซื้อเก็บไว้ได้ ฉะนั้น เมื่อเครื่องมือ เครื่องจักรชำรุด จึงสร้างปัญหามากต้องเสียเวลาในการจัดซื้ออีกทั้งราคาแพง

ศุคใจ เหล่าสุนทร (2505 : 60) ยังให้ทัศนะไว้ว่า “การที่จะให้ผู้เรียนมีฝีมือเป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานนั้น การเรียนวิชาชีพนั้น จะต้องมีเครื่องมือเครื่องจักร ตลอดจนวัสดุฝึกหัดเช่นเดียวกับอาชีพจริงที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน”

ปัญหาจากการเรียนการสอนวิชาภาคปฏิบัติ ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์ (2528 : 12-22) ได้สรุปไว้ดังนี้

1. จำนวนเครื่องจักรและอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ
2. จำนวนนักเรียนที่เข้าเรียนในแต่ละกลุ่มของงานมีมากเกินไป
3. งบประมาณที่ใช้จัดหาเครื่องจักรและอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ
4. ความรับผิดชอบต่องานสอนของอาจารย์ผู้สอนแต่ละคนไม่เท่าเทียมกัน
5. เวลาที่ใช้ทำงานในวิชาปฏิบัติการไม่พอดี
6. การสอนวิชาทฤษฎีในห้องเรียนและการสอนปฏิบัติการไม่สัมพันธ์กัน
7. อุปกรณ์การเรียนการสอนชำรุดและผลงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมีคุณค่าต่ำ

เกษกานดา สุภาพจน์ (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการประเมินหลักสูตรบริหารธุรกิจ วิชาเอกธุรกิจศึกษา-เลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล พ.ศ. 2529 พบว่า ด้านความมุ่งหมายของหลักสูตร มีความสอดคล้องตามแนวการจำแนกความมุ่งหมายทางการศึกษาทั้ง 3 ด้าน คือ พุทธิพิสัย ทักษะพิสัย และจิตพิสัย แต่เน้นในด้านพุทธิพิสัยและทักษะพิสัยมากกว่าจิตพิสัย ส่วนในด้านการใช้ภาษาของหลักสูตรบางข้อไม่เหมาะสม แต่มีความสอดคล้องกับความมุ่งหมายทั่วไปของหลักสูตรเป็นส่วนมาก มีบางรายวิชาขาดเนื้อหาทางด้านจิตพิสัย และบางรายวิชาซ้ำซ้อนกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสื่อการเรียนการสอน วัสดุหลักสูตรและสถานที่เรียน ยังไม่เหมาะสม เพราะอุปกรณ์การเรียนการสอนบางประเภท มีคุณภาพค่อนข้างน้อย และไม่เพียงพอ ตำราเรียนด้านเลขานุการทั้งภาษาไทย และภาษาต่างประเทศมีน้อย ไม่ทันสมัย และไม่เพียงพอกับการเรียนการสอน

2.2.1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

อุปกรณ์โสตทัศนศึกษา สื่อการเรียนการสอน ห้องสมุดที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้าความเหมาะสมของห้องปฏิบัติงานและการจัดเจ้าหน้าที่คอยอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรเป็นส่วนสำคัญยิ่ง ด้านหนึ่งของการบริหารและบริการหลักสูตร โดยเฉพาะด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร เพราะจะเป็นส่วนในการสนับสนุนให้การดำเนินการเรียนการสอนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้น ส่งผลให้ผู้เรียนสามารถประกอบวิชาชีพได้จริงและมีมาตรฐานในอาชีพ

วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 19) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ที่ครูและนักเรียนจะต้องทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย

กรมวิชาการ (2524 : 17) ได้เสนอไว้เช่นกันว่า เป็นสิ่งที่จะต้องต่อการศึกษาเล่าเรียนของนักเรียน ช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะ และทัศนคติ และกิจนิสัยที่พึงประสงค์ อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลาย ๆ สิ่ง ดังนี้ คือ อุปกรณ์การเรียน แผ่นภาพ สไลด์ วิดีโอ วัสดุฝึก และอุปกรณ์ ประกอบอื่น ๆ

หวน พันธุ์พันธ์ (2525 : 10-17) เสนอว่า สื่อที่จะใช้ในการเรียนการสอน จะต้องครอบคลุมถึงวัสดุ และวิธีการทุกรูปแบบ เช่น กิจกรรมการสาธิต ทดลอง รวมทั้งบทเรียน โปรแกรมบทเรียนสำเร็จรูปที่มีส่วนสัมพันธ์กับการปรับปรุงการเรียนการสอนทุกด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอนควรให้ความสำคัญและนำไปใช้ จะช่วยทำให้ครูสอน ได้ดี และสอนบรรลุเป้าหมายได้ง่ายอีกด้วย

วินัย สายหงษ์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้นของครูผู้สอน และผู้บริหารศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด พบว่า ครูผู้สอนและผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นด้วยกับลักษณะและบทบาทของผู้สอน ที่จะต้องเป็นผู้มีความรู้ทักษะในการสอน รู้นโยบายการศึกษานอกโรงเรียน และมีความเห็นด้วยอย่างยิ่งกับลักษณะและบทบาทของผู้บริหารที่จะต้องจัดให้มีการประชาสัมพันธ์ ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดการนิเทศการแนะแนว และการติดตามผลผู้เรียนวิชาชีพระยะสั้น ในส่วนที่เกี่ยวกับผู้เรียนและการจัดชั้นเรียนนั้น มีความเห็นด้วยกับการกำหนดให้หลักสูตรมีความยืดหยุ่น มีเนื้อหาจบในตัว ในการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้สถานศึกษาที่จัดเป็นผู้กำหนดและอนุมัติได้เอง สำหรับแบบเรียนและสื่อต่าง ๆ ควรมีให้ครบตามหลักสูตรกำหนด พร้อมทั้งจัดบริการให้เพียงพอและทั่วถึง เกี่ยวกับการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประเมินผล มีความเห็นด้วยอย่างยิ่ง กับการประเมินผลในทุกกิจกรรมการเรียนการสอน พร้อมทั้งหาทางให้ผู้เรียนได้ประเมินผลความก้าวหน้าด้วยตนเอง

ปฐม ทศพล (2530 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง ทักษะของอาจารย์และนักศึกษา ที่มีต่อการดำเนินงานด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ ผลการวิจัยพบว่าอาจารย์โดยส่วนรวมมีปัญหาด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมากที่สุดในจำนวนงานวิชาการ ทุกๆ ด้าน และได้เสนอแนะไว้ว่า กรมอาชีวศึกษาและผู้บริหารสถานศึกษาของวิทยาลัยควรดำเนินงานด้านนี้ให้มากขึ้น โดยการจัดหาเครื่องจักร เครื่องมือที่ทันสมัย วัสดุฝึกงาน จำนวนครู-อาจารย์ให้เพียงพอ เพื่อช่วยให้การปฏิบัติงานของครู-อาจารย์และนักศึกษามีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ส่วนความเห็นของนักศึกษาโดยส่วนรวมมีปัญหาด้านการวัดผลประเมินผลมากที่สุด ได้เสนอแนะว่าถ้ามีการเปลี่ยนแปลงวิธีการและเกณฑ์ในการวัดผลประเมินผลแต่ละครั้ง กรมอาชีวศึกษาและผู้บริหารระดับสูง ควรได้มีการศึกษาข้อมูลโดยละเอียด ควรจัดให้มีการอบรมสัมมนาเพื่อให้ครู-อาจารย์มีความเข้าใจถึงวิธีการที่ถูกต้อง อันจะเป็นแนวทางช่วยลดปัญหาด้านการวัดผลและประเมินผล สำหรับนักเรียนนักศึกษาได้ และจากการศึกษาทักษะของความต้องการ พบว่าอาจารย์และนักศึกษาโดยส่วนรวมมีความต้องการด้านการปรับปรุงการเรียนการสอนมากกว่าด้านอื่น และได้เสนอแนะว่าผู้บริหารระดับสูงและผู้เกี่ยวข้องควรริบดำเนินงานในด้านนี้ เพราะจักรกลสำคัญที่จะทำให้นักศึกษามีประสิทธิภาพนั้น ขึ้นอยู่กับความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนนั่นเอง...

สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : 39) พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดในเรื่องอุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีจำนวนไม่เพียงพอ อยู่ในสภาพชำรุดและล้าสมัย เนื่องจากวัสดุอุปกรณ์ในการฝึกของโรงเรียนสารพัดช่าง ไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์วัสดุที่ทันสมัย ทันท่วงทีต่อสภาพเหตุการณ์ที่เปลี่ยนไป การที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อุปกรณ์การศึกษาที่ใช้สอนก็ควรทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นด้วย ส่วนอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือใช้การไม่ได้ ก็ควรทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพที่ใช้ได้ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่

ประมวล ทบบัณฑิต (2530 : 311) พบว่า ด้านสื่อการสอน อุปกรณ์การศึกษาที่มีอยู่ในสถานศึกษา ปัจจุบันมีความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพการใช้งานได้ดีของอุปกรณ์ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง การขยายตัวด้านปริมาณนักศึกษาควรจะสอดคล้องกับจำนวนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่มีในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย อุปกรณ์มาตรฐานที่ กรมอาชีวศึกษา กำหนดมีความเหมาะสมเพียงบางสาขาวิชานั้น อุปกรณ์ประเภทประจำโรงฝึกงานต่างๆ มีอยู่ในระดับไม่เพียงพอ จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องจัดหาให้เพียงพอกับความต้องการ เพราะการเรียนการสอนวิชาชีพมุ่งเน้นที่การฝึกปฏิบัติมากเป็นพิเศษ

นฤมล เกตุปมา (2526 : 64) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการเรียนรู้อะหว่างฝึกอบรมของผู้เข้ารับการฝึกอบรมวิชาชีพหลักสูตรเตรียมเข้าทำงานในสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่เพื่อการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลการวิจัยพบว่า ผู้เข้ารับการอบรมส่วนใหญ่มีปัญหาการเรียนรู้มาก สิ่งทีก่อให้เกิดปัญหาการเรียนรู้มากที่สุด คือ เครื่องมือและอุปกรณ์ รองลงมาได้แก่ ครูผู้ให้การฝึกสอน สภาพห้องฝึกอบรม หลักสูตรการฝึกอบรม ตามลำดับ นอกจากนี้ยังพบว่า ปัญหาการเรียนรู้ระหว่างการฝึกอบรมมีความสัมพันธ์กับอายุของผู้เข้ารับการฝึกอบรมและสาขาวิชาที่ฝึกอบรม กล่าวคือ ผู้มีอายุในช่วง 16-19 ปี จะมีปัญหาการเรียนรู้มากกว่าผู้มีอายุในช่วง 20-25 ปี

บุญญศักดิ์ โจจงกิจ (2523 : 1) ให้ความเห็นว่า ในการสอนวิชาชีพช่างอุตสาหกรรม จะสอนเน้นหนักแต่ทางทฤษฎีอย่างเดียวหาได้ไม่ ทางที่ถูก การเรียนการสอนที่ดีควรจะได้มี อุปกรณ์ช่วยสอนที่ดีและมีประสิทธิภาพไว้ใช้เพื่อให้ผู้เรียน ได้เกิดการเรียนรู้ได้รวดเร็วขึ้น การจัด อุปกรณ์การเรียนการสอนจำเป็นต้องใช้การศึกษาและวิจัย โดยการนำเอาเทคโนโลยีทางการศึกษา สมัยใหม่เข้าช่วยจัดตั้งเป็นศูนย์หรือหน่วยงานผลิตอุปกรณ์การสอนขึ้นมาใช้ และควรใช้อุปกรณ์ ราคาถูกภายในประเทศ เพื่อช่วยแก้ปัญหาของครูผู้สอนเกี่ยวกับความขาดแคลนอุปกรณ์เนื่องจากงบประมาณไม่เพียงพอ

Schacfer (1962 : 3106-A) อ้างถึงใน พัทธา เลิศประเสริฐ (2532 : 82-83) ได้ทำการวิจัยเรื่องการประเมินผลหลักสูตรการฝึกหัดครูของวิทยาลัยพาร์สัน เพื่อปรับปรุงหลักสูตรการฝึกหัดครูในวิทยาลัยให้ดีขึ้น โดยใช้แบบสอบถามรวบรวมข้อมูลจากผู้สำเร็จการศึกษาในปี ค.ศ. 1951-1959 จำนวน 226 คน ผลจากการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. ทั้งผู้สำเร็จการศึกษาและผู้บังคับบัญชาส่วนใหญ่ มีความพอใจในหน้าที่การงาน และการปฏิบัติงานของผู้สำเร็จการศึกษา
2. วิทยาลัยบริการไม่เพียงพอในเรื่องบริการให้คำปรึกษา ห้องปฏิบัติการสำหรับการอ่าน บริการด้านสุขภาพอนามัย ที่อยู่อาศัย การพักผ่อนหย่อนใจ การปฐมนิเทศ และ โสตทัศนอุปกรณ์
3. ผู้สำเร็จการศึกษาพอใจในความรู้พื้นฐานของตนและเห็นว่าได้รับการเตรียมตัวทางวิชาเอกเพียงพอแล้ว ต้องการให้มีรายวิชาพิเศษเพิ่มเติมอีกในแต่ละสาขา
4. การฝึกสอนควรให้นิสิต อาจารย์นิเทศของวิทยาลัย และอาจารย์พี่เลี้ยง มีความสัมพันธ์ใกล้ชิดกว่าที่เป็นอยู่ ควรใช้เวลาฝึกสอนเต็มวันอย่างน้อยครึ่งภาคเรียน และให้มีการนิเทศการฝึกสอนมากขึ้น

พจน์ ราศรีรัตน์ (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาปัญหาและความต้องการของ นักศึกษาผู้ใหญ่เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัด เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ มีความต้องการหลักสูตรที่มีเนื้อหาสาระที่ เกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน สามารถนำไปใช้ในครอบครัวได้ และต้องการเรียนภาคทฤษฎีน้อยๆ แต่ ให้มีการฝึกภาคปฏิบัติให้มากๆ งานภาคปฏิบัติควรมีหลายลักษณะและมีปริมาณมากกว่าปัจจุบัน ส่วนรูปแบบวิธีการเรียนนั้นต้องการเรียนแบบต่อเนื่อง โดยเรียนตั้งแต่เริ่มต้นต่อเนื่องกันไปจนจบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้เพื่อการศึกษาเท่านั้น เมื่อผู้ใดเห็นประโยชน์จะเอามาใช้ การค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครบตามหลักสูตรที่ศูนย์กำหนดให้ลงทะเบียนและต้องการเรียนวันละ 3 ชั่วโมง สำหรับเทคนิควิธีสอนต้องการให้ครูใช้วิธีสาธิต อธิบายพร้อมกับการใช้สื่อ เอกสาร คู่มือเรียน ใบงานหรือของจริงของจำลองและรูปภาพประกอบการสอน แล้วจึงให้ฝึกปฏิบัติงานโดยการแบ่งกลุ่มย่อย กลุ่มละ 2-5 คน และให้มีการเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญเฉพาะเรื่องมาให้ความรู้เพิ่มเติม ทั้งยังต้องการวิธีสังเกตการปฏิบัติงาน และปฏิบัติชิ้นงานตามที่ครูมอบหมายแล้วนำมาส่งให้ครูตรวจ ด้านวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือที่ใช้ฝึกปฏิบัติงานต้องการให้ศูนย์จัดให้เพียงพอ และมีสัดส่วนที่เหมาะสมกับผู้เรียน สำหรับตัวครูผู้สอน ต้องการครูที่มีความจริงใจ ตั้งใจถ่ายทอดความรู้ มีเทคนิควิธีการสอนที่เข้าใจง่าย นอกจากนี้ยังต้องการให้จัดบริการแนะแนวอาชีพ การปฐมพยาบาล ส่วนความรู้ที่ได้รับจะนำไปใช้เป็นพื้นฐานในการประกอบอาชีพใหม่ในอนาคต

เรวัตร์ อาจฤทธิ์ณรงค์ (2528 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า หลักสูตร ปวท. พุทธศักราช 2527 พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีการใช้ห้องปฏิบัติการสอน ทฤษฎี ด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือภายในห้องอย่างจำกัด

พรทิพย์ ชีรวรางกุล (2528 : บทคัดย่อ) ทำการวิจัยเรื่อง สถานภาพทางโสตทัศนูปกรณ์ของสถาบันการศึกษาสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังผู้บริหาร เจ้าหน้าที่โสตทัศนศึกษา ครู-อาจารย์ และนักเรียนนักศึกษา ทุกสถาบันการศึกษาในสังกัดกรมอาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร จำนวนทั้งสิ้น 289 คน ผลการวิจัยพบว่า สถาบันการศึกษาส่วนมากขาดแคลนอุปกรณ์ และไม่มีศูนย์โสตทัศนศึกษาเป็นสัดส่วนของตนเอง ส่วนมากกระจายอยู่ตามหน่วยงานอื่น การใช้และการจัดหาโสตทัศนูปกรณ์เพื่อประกอบการสอนของครู-อาจารย์ โดยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก เนื่องจากขาดความรู้ในการใช้และการผลิตชิ้นใช้เอง นอกจากนี้ครู-อาจารย์ ยังมีชั่วโมงสอนมากเกินไปไม่มีเวลาเตรียมและจัดหามาให้นักเรียน นักศึกษา มีความต้องการให้มีการใช้โสตทัศนูปกรณ์ในการเรียนรู้มากกว่าไม่ใช้โสตทัศนูปกรณ์ และผู้บริหารส่วนใหญ่มีทัศนคติที่ดีและสนับสนุนงานโสตทัศนศึกษา

ทวี ทวีชนม์ (2539 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูผู้สอนวิชาชีพพระยะตัน มีความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาคือขาดวัสดุและอุปกรณ์ในการฝึกปฏิบัติ และขาดสื่อการเรียนการสอน

ศุภร ศรีแสน (2530 : 148) กล่าวไว้ว่า ครูสอนวิชาชีพ ควรมีความสามารถในการถ่ายทอด ความรู้ในการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดห้องปฏิบัติการที่เหมาะสมและมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน

เพชรฯ สงวนแสง (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัจจัยเบื้องต้นที่เป็นส่วนประกอบที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนนั้น สิ่งทีน้อยที่สุดไม่เพียงพอกับความต้องการของครูผู้สอนวิชาชีพช่างยนต์ คือ หนังสือทางด้านวิชาช่างเครื่องยนต์ในห้องสมุดของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบเท่านั้น ไม่ใช่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ธนา หยีหล้าหนี (2542 : บทคัดย่อ) พบว่า งานบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งมีงานอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องจักร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ด้านที่มีปัญหามากเป็นอันดับที่ 1 คือ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร โดยเฉพาะการขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน

สันทิ สุขศิริ (2541 : 248) พบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง

พัฒนพงศ์ แจ่มวัฒนชัย (2536 : 150) ยังพบว่า โรงเรียนขาดแคลนวิทยากรในการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ขาดงบประมาณที่จะจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน

2.2.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

เมธี ปิลันธนานนท์ (2531 : 8-9) ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า แนวทางที่ดีที่สุดแนวทางหนึ่งในการจัดการศึกษาด้านอาชีพให้สอดคล้องกับความต้องการของชุมชนก็คือ สำรวจ โดยใช้แบบสอบถามสั้นๆ และใช้คำถามง่ายๆ สำรวจความต้องการได้ 2 แบบ คือ สำรวจทั่วไป เพื่อให้ทราบโอกาสที่จะประกอบอาชีพได้บ้าง และอีกแบบหนึ่งสำรวจเพื่อให้ทราบว่ามีความต้องการหรือจำเป็นที่จะต้องจัดการศึกษาอาชีพเฉพาะอย่างยิ่งขึ้นหรือไม่

อารยา นครเขตต์ (2533) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาอาชีพระยะสั้น ของกรมการศึกษานอกโรงเรียน โดยใช้แบบสอบถามส่งให้ผู้บริหารการศึกษานอกโรงเรียนทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อศึกษาความคิดเห็นการจัดการศึกษาวิชาชีพระยะสั้นของกรมการศึกษานอกโรงเรียน พบว่า

ในด้านเป้าหมายของการศึกษา มีแนวโน้มที่จะเพิ่มพูนความรู้ความสามารถ ให้ผู้เรียนนำไปพัฒนาอาชีพเดิมให้ดีขึ้น และเหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นและจะให้ผู้เรียนมีรายได้เพิ่มขึ้น ในด้านการบริหารการศึกษา มีแนวโน้มที่จะใช้การประสานงานทั้งภาครัฐและเอกชน และจะกระจายอำนาจการบริหารไปสู่หน่วยงานในส่วนภูมิภาค ในด้านหลักสูตรและโครงการสอน มีแนวโน้มที่จะจัดทำหลักสูตรเป็นชุดวิชาให้ผู้เรียนเลือกเรียนเป็นตอนสั้นๆ เพื่อเรียนจบเร็ว และมีลักษณะยืดหยุ่น สามารถปรับเปลี่ยนไปตามสภาพและปัญหาความต้องการของผู้เรียนในด้านการจัดการเรียนการสอนมีแนวโน้มที่จะจัดการแนะแนวอาชีพทุกระยะและจะให้โอกาสผู้เรียนอภิปรายระดับความคิดเห็นให้มากขึ้น สอดคล้องกับแนวความคิดของ สัจจ อูทรานันท์ (2528 : 311-312) เรื่อง การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นต้องเป็นไปตามกระบวนการดังต่อไปนี้

ขั้นที่ 1 จัดตั้งคณะทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับสภาพและความต้องการ รวบรวมข้อมูล
ข้อเท็จจริงที่เป็นประโยชน์

ขั้นที่ 3 กำหนดจุดมุ่งหมายทำการพัฒนาหลักสูตรหรือสร้างหลักสูตรเพื่อให้บรรลุ
เป้าหมายอะไรบ้าง

ขั้นที่ 4 ดำเนินการเลือกเนื้อหาสาระที่มีอยู่แล้วก็คงไว้ แล้วจัดเนื้อหาวิชาที่ไม่ครอบคลุม
ปัญหาและความต้องการขึ้นมาเพิ่มเติมใหม่

ขั้นที่ 5 ดำเนินการใช้หลักสูตรตามที่ปรับขยายไว้แล้ว ควรให้ความสำคัญแก่การนิเทศ
และติดตามโดยใกล้ชิดด้วย

ขั้นที่ 6 ประเมินการใช้หลักสูตรจะเป็นขั้นที่ให้ทราบว่าเหมาะสมหรือไม่จะปรับปรุง
แก้ไข

ขั้นที่ 7 เป็นขั้นของการตัดสินใจดำเนินการเกี่ยวกับหลักสูตรที่ใช้มาแล้วว่าสมควรแก้ไข
จุดไหน อย่างไร จึงทำให้หลักสูตรมีความเหมาะสมและสมบูรณ์ที่สุด

นอกจากนี้ ยังได้อ้างถึง มนตรี พรหมเพ็ชร (2532 : 4) ที่ได้เสนอแนวคิดที่สอดคล้องกัน
ไว้ว่า

...สามารถดำเนินการปรับให้หลักสูตรเข้ากับความต้องการของ
ท้องถิ่นหรือสถานประกอบการได้ โดยเลือกเปิดสอนในกลุ่มรายวิชา
เลือก การจะเปิดรายวิชาเลือกใดนั้น ต้องคำนึงถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง
3 กลุ่ม คือ นักศึกษา เจ้าของสถานประกอบการ และครู ผู้สอน การ
สำรวจความต้องการใด สามารถทำได้โดยแบบสอบถาม สัมภาษณ์
และการสังเกต เป็นการศึกษาแนวโน้มของอาชีพที่น่าจะเป็นไปได้...

ในการสอนหรือการฝึกอบรมวิชาชีพพระยะสั้น จำเป็นที่ครูผู้สอนจะต้องจัดประสบการณ์
ในการเรียน ให้แก่ผู้เรียน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการสอนที่ต้องมีการวางแผน
การสอน การฝึกอบรม ในการวางแผนการสอนให้มีประสิทธิภาพในงานดำเนินการเรียนการสอน
ตามหลักสูตร ต้องศึกษาสภาพปัญหาและทรัพยากรเป็นข้อมูลซึ่งอาจเกี่ยวข้องกับงบประมาณ วัสดุ
อุปกรณ์ ซึ่งข้อมูลส่วนนี้จะทำให้ผู้สอนสามารถกำหนดรูปแบบการสอน กิจกรรมการเรียนและสื่อ
การสอนได้

นอกจากนี้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อกำหนดเรื่องที่จะสอน วิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อเป็นข้อมูลที่
เกี่ยวกับอายุ ระดับความพร้อม และความรู้ดั้งเดิมของผู้เรียน ก็มีความจำเป็นสำหรับการจัดการเรียน
การสอนที่สอดคล้องกับผู้เรียนด้วย กิจกรรมการเรียน สื่อการสอน การประเมินผล นับได้ว่าเป็น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อมูลที่ผู้สอนสามารถดำเนินการให้สอดคล้องกับจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม และสามารถตรวจสอบพฤติกรรมการเรียนรู้ของผู้เรียนได้ (ชัยยงค์. 2529 : 31)

สังัด อุทรานันท์ (2530 : 243-244) ได้กล่าวถึงสิ่งที่ผู้สอนจะต้องเตรียมการก่อนจะทำการสอน โดยพิจารณาสิ่งต่อไปนี้ คือ

1. พื้นฐานของผู้เรียนที่เกี่ยวกับเรื่องที่จะนำมาสอนเป็นอย่างไร มีใครบ้างที่ยังมีพื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ ได้ดีเพียงพอ
2. เนื้อหาสาระที่จะนำมาสอนมีความสอดคล้องกับจุดประสงค์ของการสอนหรือไม่ มีความยากง่ายเหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้เรียนหรือไม่ มีความเหมาะสมกับเวลาที่จะสอนหรือไม่
3. จุดประสงค์การสอนมีอะไรบ้าง เหมาะสมกับการพัฒนาด้านความรู้ เจตคติ และทักษะหรือไม่
4. กิจกรรมการสอนที่เตรียมไว้มีความเหมาะสมกับเนื้อหาที่จะสอนหรือไม่ ทั้งในด้านเทคนิควิธีสอน กิจกรรมที่จะกระทำ และสื่อการเรียนการสอนที่จะนำมาใช้
5. กิจกรรมการควบคุมและตรวจสอบการเรียนการสอน ได้กำหนดไว้อย่างไร มีความเหมาะสมกับเวลาหรือไม่

การปฏิบัติการสอนหรือฝึกอบรมวิชาชีพให้ประสบความสำเร็จ ครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนที่ดี มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่ง วิชัย แหวนเพชร (2530 : 205-265) ได้เสนอวิธีการสอนความรู้เกี่ยวกับการศึกษาวิชาชีพ โดยแบ่งเป็น 2 ส่วน คือ

ส่วนที่ 1 วิธีการสอนในชั้นให้เนื้อหาความรู้ ใช้วิธีการสอน ดังนี้

1. วิธีการสอนแบบบรรยาย
2. วิธีการสอนแบบอภิปราย
3. วิธีการสอนแบบเป็นทีม
4. วิธีการสอนถาม-ตอบ
5. วิธีการสอนแบบสาธิต
6. วิธีการสอนแบบศึกษานอกสถานที่

ส่วนที่ 2 วิธีการสอนในชั้นพยายามและการฝึก ใช้วิธีการสอน ดังนี้

1. วิธีการสอนแบบทบทวน
2. วิธีการสอนแบบโครงการ
3. วิธีการสอนแบบปฏิบัติซ้ำ
4. วิธีการสอนแบบทดลอง
5. วิธีการสอนแบบแก้ปัญหา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วน นพคุณ ชูทัน (2536 : 59) ได้สรุปวิธีการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมไว้ว่า วิธีการสอน เป็นวิธีการที่ช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากครูไปสู่ผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนต่าง ๆ มากมาย อาทิเช่น การบรรยาย การสาธิต การทำโครงการ เป็นต้น โดยครูมีบทบาทเพียงเป็นผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น

ในการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร การประเมินผลการเรียนการสอน นับเป็นกระบวนการสำคัญ อีกกระบวนการหนึ่ง ซึ่งจะทำให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการศึกษา ดังนั้นผู้สอนจะต้องเข้าใจในเรื่องของการวัดประเมินผล เพื่อหาทางปรับปรุงแก้ไขการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น การดำเนินการประเมินผลการเรียนการสอน จะกำหนดไว้ 3 ขั้นตอน คือ

1) การประเมินผลก่อนการเรียนเพื่อตรวจสอบความรู้พื้นฐาน 2) การประเมินผลระหว่างการเรียนรู้ และ 3) การประเมินผลปลายภาคเรียนเพื่อการประเมินรวบยอดทุกเรื่องของแผนการสอน

ปรีชา ซาติมาลากร (อ้างใน ชุตินา, 2542 : 28) ได้เสนอแนวทางเกี่ยวกับการวัดผลวิชาชีพ

ไว้ดังนี้ คือ

1. วิเคราะห์หัวข้อวิชา เพื่อให้ทราบว่าจะต้องการวัดผลทางด้านใดบ้าง โดยนำจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในหลักสูตรมาวิเคราะห์เพื่อให้ได้หัวข้อที่ถูกต้อง
2. วิเคราะห์หัวข้อแต่ละตัว ออกเป็นข้อย่อย ๆ เพื่อสะดวกในการวัดแต่ละข้อย่อย
3. ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับลักษณะของผู้เรียน
4. ต้องพิจารณาให้เหมาะสมกับความรู้ความสามารถและความสนใจของผู้เรียน
5. ต้องพิจารณาใช้วิธีการสอนให้เหมาะสมกับการใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ
6. ต้องพิจารณาเลือกใช้วิธีสอนให้เหมาะสมกับเวลาและสถานที่
7. ต้องเลือกวิธีสอนที่มีการลงทุนน้อยที่สุด และได้ผลมากที่สุด

ในการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะชั้น หลักสูตรจะเน้นหนักให้กับผู้เรียนได้รับการฝึกฝนในภาคปฏิบัติเพื่อนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ เมื่อมีการปรับปรุงเนื้อหาหลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้นให้ผู้เรียนสามารถเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตรสู่รายวิชาประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ได้ จำเป็นอย่างยิ่ง ที่การดำเนินการวัดและประเมินผล จะต้องมีความรู้ความสามารถ และมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ และครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวัดและประเมินผลเป็นอย่างดี ประการสำคัญ เพื่อให้ได้ผลผลิตที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคม การวัดผลและประเมินผล ปานจิต ดุ่มทรัพย์ (2530 : 9-10) ได้เสนอแนวทางพิจารณาการวัดและประเมินผล ไว้ดังนี้ คือ

1. วัดคุณภาพของงานกำหนด (Project) ที่กำหนดให้ทำ โดยควรจะวัดตลอดขั้นตอนของการทำงานนั้น ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงขั้นที่สำเร็จ
2. วัดโดยการสอบภาคปฏิบัติ ซึ่งควรจะสอนหลาย ๆ ครั้ง เพื่อทำความเข้าใจตรงในการวัด
3. วัดนิสัยการทำงาน โดยการให้คะแนนจากการสังเกตของครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. วัตถุประสงค์โครงการหรือแผนการทำงานของผู้เรียน

ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 157) พบว่า การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การดำเนินงานที่เป็นปัญหาในระดับมาก คือ การเชิญเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ชำนาญงาน นายช่าง มาร่วมวางแผนการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ

กล่าวได้ว่า งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ต้องคำนึงถึงหลักสูตรที่ใช้มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน และในการดำเนินงานการเรียนการสอน ควรมีการส่งเสริมนำเทคนิควิธีการสอนที่ดีและเหมาะสมมาใช้ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นนี้ ให้ครูได้มีการเตรียมการสอนที่ดี มีการวางแผนการสอนที่กำหนดกิจกรรมและเวลาได้สอดคล้องในเนื้อหา และการฝึกภาคปฏิบัติ ให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อปรับปรุงนำมาใช้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ ๆ โดยมีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการนำไปสู่การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

2.2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

เป็นเรื่องเกี่ยวข้องกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ซึ่งมีความจำเป็นต่อการบริหารหลักสูตร เป็นอย่างยิ่ง

วิจิตร วรุฒบังกูร และคณะ (2524 : 22-23) กล่าวถึง การนิเทศไว้ว่า

1. ช่วยครูให้มีความเชื่อมั่นในตนเอง สามารถวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง
2. ช่วยให้ทราบความต้องการของครู แล้ววางแผนการนิเทศให้ตรงกับความต้องการนั้น
3. ศึกษาปัญหาต่าง ๆ ของครู ทำความเข้าใจปัญหาต่าง ๆ นั้น พร้อมกับพิจารณาหาทางแก้ไขปัญหานั้น
4. ชักจูงให้ครูวิเคราะห์ปัญหาร่วมกัน
5. รับฟังความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของครู แล้วนำมาพิจารณาร่วมกัน
6. ช่วยจัดหาแหล่งวิทยากร อุปกรณ์การเรียนการสอน ตลอดจนเครื่องมือ เครื่องใช้แก่ครู
7. ช่วยเหลือครูในการจัดหาเอกสาร หนังสือ และตำราต่าง ๆ
8. ช่วยให้ครูรู้จักจัดหาและประดิษฐ์วัสดุอุปกรณ์การเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง
9. ช่วยประสานงานระหว่างสถานศึกษากับองค์กรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
10. ต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษา ในส่วนที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบ

ของกันและกัน

11. รวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ที่เห็นว่าเป็นประโยชน์มาทำการวิเคราะห์ วิจัย

12. ทำความเข้าใจเรื่องราวต่าง ๆ ของการศึกษาอย่างแจ่มแจ้งเพื่อจะได้ดำเนินการนิเทศ

การศึกษาให้บรรลุเป้าหมาย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมธี ปิลาธนนานนท์ (2531 : 92) กล่าวถึง การนิเทศอาชีวศึกษาไว้ดังนี้

1. เพื่อแก้ไข (Corrective) โดยมุ่งแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดจากการเรียนการสอน
2. เพื่อป้องกัน (Preventive) เป็นการป้องกันมิให้เกิดปัญหาและอุปสรรคต่อการบริหาร การใช้หลักสูตรและการเรียนการสอน หรือมุ่งลดปัญหาให้เหลือน้อยที่สุด โดยต้องคาดคะเนว่าจะมี ปัญหาอะไร แล้วร่วมกันวางแผนป้องกัน

3. เพื่อการก่อสร้าง (Constructive) มุ่งให้ศึกษาค้นคว้าและหาสิ่งที่เหมาะสม
หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2528 : 4) สรุปว่า ประโยชน์ที่ได้รับจากการนิเทศ การศึกษา คือ

1. พัฒนาคณะให้มีคุณภาพสูงขึ้น
2. พัฒนางานให้มีปัญหาเกิดขึ้นจากการทำงานน้อยที่สุด และให้ได้ผลงานที่มีคุณภาพ สูงสุด
3. สร้างการประสานสัมพันธ์ที่ดีในระหว่างผู้ปฏิบัติงานเช่นกัน
4. สร้างขวัญและกำลังใจให้แก่ครูและบุคลากรทางการศึกษาที่ได้ปฏิบัติงานให้สำเร็จ ลุล่วงไปแล้ว

ทองพูน กิ่งนาค (2533 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหาร หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของ ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลาง พบว่า

1. ผู้บริหาร อาจารย์ผู้สอนวิชาพื้นฐานและอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพ มีปัญหาการบริหาร หลักสูตร ปวช. 30 สาขาวิชาไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ทั้ง 3 ด้าน ดังนี้

1.1 ด้านเตรียมการบริหารหลักสูตรมีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีปัญหาเกี่ยวกับการจัดทำตารางสอนและห้องเรียน มากกว่าอย่างอื่น

1.2 ด้านดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยมีปัญหา การปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและการฝึกงานอยู่ในระดับมาก

1.3 ด้านสนับสนุนหลักสูตรมีปัญหาในระดับมาก โดยมีปัญหาค่อนข้างรุนแรงในการ ดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดสรรงบประมาณและวัสดุฝึกและการบริการสื่อการเรียนการสอน และการนิเทศการศึกษา

2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาที่เกิดขึ้น จากกลุ่มตัวอย่างทั้ง 3 กลุ่ม พบว่า อาจารย์ผู้สอน กลุ่มวิชาต่างกันมีปัญหาด้านการเตรียมการบริหารหลักสูตรและด้านสนับสนุนหลักสูตรแตกต่าง

ส่วนปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษานั้น สัจจ อุทรานันท์ (2528 : 34-37) พบว่า มีปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาส่วนใหญ่ เนื่องมาจาก การขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการนิเทศการศึกษา ขาดวิทยากร ขาดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สนับสนุนและติดตามผลของหน่วยงาน ครู-อาจารย์ไม่ยอมรับและไม่ศรัทธาต่อผู้ให้การนิเทศ และเกิดความรู้สึกว่าคุณเองไม่ได้รับความไว้วางใจในการเรียนการสอน ปัญหาเหล่านี้จึงเป็นสาเหตุให้มีการปฏิบัติงานด้านนี้น้อย ผู้บริหารและครู-อาจารย์มีความต้องการในการรับการนิเทศเป็นอย่างมาก และยังพบว่าปัญหาที่สำคัญที่จะต้องแก้ไขเกี่ยวกับการจัดนิเทศการศึกษาภายในสถานศึกษาคือ ความเอาใจใส่และการให้การสนับสนุนในการจัดการนิเทศของผู้บริหาร

นุชิต ศรีอาจ (2529 : บทคัดย่อ) พบว่า ปัญหาด้านการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร ได้แก่ ขาดบุคลากรในการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

อรวรรณ สันติมานวัตร (2541 : 93) พบว่า งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ใน ส่วนของการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรมีปัญหาระดับปานกลาง

สงัด อุทรานันท์ (2528 : 273-275) กล่าวว่า ศึกษานิเทศก์ หรือ นักวิชาการ ที่ทำหน้าที่ พัฒนาหลักสูตรควรทำการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ผู้บริหารโรงเรียนควรดำเนินการ นิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ หัวหน้าหมวด หรือหัวหน้าสาย วิชา ควรดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของตนเองอย่าง สม่าเสมอ ครูผู้สอนควรศึกษาหลักสูตร เพื่อสร้างความเข้าใจ ให้ชัดเจน และทำการปรับปรุง หลักสูตรให้มีความเหมาะสม กับสภาพและความต้องการของท้องถิ่นด้วย

สมชาย โพรวิษยานนท์ (2535 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัย การประเมินโครงการฝึกอาชีพใน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร พบว่า ด้านการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานครทุกคน มีบทบาทในการดำเนินการนิเทศ โดยการตรวจเยี่ยม ดิชม ให้คำปรึกษา ตลอดจนให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตรการเรียนการสอน และการประชุมครู เชิญวิทยากร

สงัด อุทรานันท์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้พบว่า ปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษานั้น ส่วนใหญ่ เกิดจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการนิเทศการศึกษา ขาด วิทยากร ครู-อาจารย์ ไม่ยอมรับและไม่ศรัทธาต่อผู้ให้การนิเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ครู- อาจารย์ ผู้ปฏิบัติได้พบกับสภาพที่เกิดขึ้นโดยตรง

ถลนา สาริมาน (2530 : 107) ได้วิจัย การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ การศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา กรมอาชีวศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศ ในระดับมาก แต่ยังไม่ชัดเจนในเรื่องเหตุผลของการนิเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารเข้าใจว่า ครู- อาจารย์ ไม่ค่อยเข้าใจในตัวหลักสูตรมากกว่า จึงมีผลต่อการสอนของครู ส่วนผลการเรียนของ นักเรียนอาชีวศึกษา มักอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก และในเรื่องวิธีการนิเทศการศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารส่วนใหญ่เข้าใจว่า เป็นการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการสอนประกอบการสอนมากกว่าการ ร่วมมือพัฒนาวิชาชีพการสอน

สงัด อุทรานันท์ (2529 : 196) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับกรมอาชีวศึกษานั้น ได้เริ่มจัดการ อบรม เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการนิเทศการศึกษา ให้แก่ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เมืออนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนด้านกรค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้บริหาร ในระดับผู้อำนวยการ หัวหน้าหมวดวิชา และหัวหน้าแผนกวิชา ในสถานศึกษา สังกัด กรมอาชีวศึกษา ทั่วประเทศในปีการศึกษา 2528 จำนวน 8 รุ่น โดยผู้บริหารในระดับสูงได้ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนมาโดยตลอด

อ้อม ประนอม (2524 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษา จะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องพัฒนาทั้งระบบที่สัมพันธ์และเกื้อกูลต่อกัน คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ กระบวนการเรียนการสอน หากทั้ง 3 กระบวนการ ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องต่อเนื่องแล้ว การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอนย่อมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ

วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2528 : 69) กล่าวว่าไว้ว่า การนิเทศการสอน และการบริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด ของการจัดการศึกษา จะมีการแบ่งแยกกันบ้าง ก็เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์งาน และสำหรับการอภิปราย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกัน และจะซ้ำซ้อนกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการทำงานของผู้บริหาร ร่วมกับครู ในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

ยนต์ ชุ่มจิต (2535 : 2) ได้สรุปความสำคัญของการพัฒนาผู้สอนก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของผู้สอน ก่อให้เกิดการประหยัดเวลา และความสูญเปล่าทางวิชาการ ช่วยทำให้ผู้สอนได้เรียนรู้งานในหน้าที่ได้เร็วขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระ ลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาได้ดี ช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่การงาน และช่วยทำให้ผู้สอนเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ

สังัด อุทรานันท์ (2532 : 41) ได้กล่าวไว้ว่า ในการนิเทศ หลักการที่สำคัญ ก็คือ กระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด ผู้นิเทศจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศ การนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย

2.3 บทบาทของบุคลากรในการใช้หลักสูตร

สังัด อุทรานันท์ (2528 : 273-275) ได้กำหนดหน้าที่ของบุคลากรในการใช้หลักสูตร ดังนี้

1. นักวิชาการ ได้แก่ ศิษยานุเทศก์หรือนักวิชาการที่ทำหน้าที่พัฒนาหลักสูตร มีบทบาทในการส่งเสริมใช้หลักสูตร ดังนี้

1.1 ช่วยพัฒนาครูให้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตรและดำเนินการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์ของหลักสูตร

1.2 ทำการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรในหน่วยงานที่ใช้หลักสูตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 1.3 ให้การสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินการใช้หลักสูตร โดยการให้บริการ วัสดุหลักสูตร และให้กำลังใจแก่ผู้นำหลักสูตรไปใช้
2. ผู้บริหารโรงเรียน ควรมีบทบาทในการส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร ดังนี้
 - 2.1 ทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่โรงเรียนใช้อยู่อย่างชัดเจน
 - 2.2 ให้บริการวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอนชนิดต่าง ๆ แก่ครู
 - 2.3 ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนอย่างสม่ำเสมอ
 - 2.4 กระตุ้นและส่งเสริมครูในการใช้หลักสูตรอย่างถูกต้อง เช่น จัดอบรม หรือ จัดประชุมสัมมนา เป็นต้น
 - 2.5 ให้กำลังใจและบำรุงขวัญแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างมีประสิทธิภาพเพื่อเป็น เชิงอย่างแก่ครูคนอื่น ๆ
3. หัวหน้าหมวดวิชาหรือหัวหน้าสายวิชา ควรจะดำเนินการส่งเสริมใช้หลักสูตรดังต่อไปนี้
 - 3.1 ศึกษารายละเอียด และทำความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองรับผิดชอบอย่าง ชัดแจ้ง
 - 3.2 ช่วยวางแผนและจัดทำแผนการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับหลักสูตรที่ตนเอง รับผิดชอบ
 - 3.3 จัดหาวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน และให้บริการแก่ครูคนอื่นที่อยู่ ภายในสายเดียวกัน
 - 3.4 ดำเนินการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตรที่อยู่ในความรับผิดชอบของ ตนเองอย่างสม่ำเสมอ
 - 3.5 ทำการประสานงานการใช้หลักสูตรกับหมวดวิชาอื่นหรือสายวิชาอื่นเพื่อให้ การใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ
4. ครูผู้สอน ครูผู้สอนในฐานะเป็นผู้ใช้หลักสูตร โดยตรงมีส่วนที่จะช่วยสนับสนุนให้การ ใช้หลักสูตรภายในโรงเรียนมีประสิทธิภาพได้ดังนี้
 - 4.1 ทำการศึกษาหลักสูตรเพื่อสร้างความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรที่ตนเองใช้อยู่อย่าง ชัดแจ้ง
 - 4.2 ทำการปรับปรุงหลักสูตรที่ใช้อยู่ให้มีความเหมาะสมกับสภาพและความต้องการ ของท้องถิ่น
 - 4.3 ทำการสอนให้ถูกต้องกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรที่ใช้อยู่
 - 4.4 พยายามคิดค้นหาวิธีการที่เหมาะสมหรือวิธีที่มีประสิทธิภาพ สำหรับการ ใช้ หลักสูตรที่ตนเองเป็นผู้ใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. บุคลากรอื่น ๆ ซึ่งได้แก่บรรณารักษ์ นักเทคโนโลยีทางการศึกษา นักวัดผล นักแนะแนว ฯลฯ ต่างก็มีบทบาทในการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยการกระทำในสิ่งต่อไปนี้

5.1 ปฏิบัติงานในหน้าที่ที่ตนเองรับผิดชอบอย่างเต็มที่

5.2 ให้ความช่วยเหลือ หรือให้บริการแก่ครูผู้ใช้หลักสูตรอย่างเต็มที่

คุชฎี พงษ์ศาสตร์ (2535 :43) ได้กล่าวถึง บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษา ในด้านงานหลักสูตรและการสอน ดังต่อไปนี้

1. ศึกษาหลักสูตร ผู้บริหารจะต้องใส่ใจทำความเข้าใจหลักสูตร โดยละเอียดถี่ถ้วน กระจ่างชัดทุกแง่มุมจนสามารถ (1) แปรออกมาเป็นแนวปฏิบัติได้ (2) กำหนดผู้รับผิดชอบได้ (3) ชี้แจงแนะนำครูผู้สอนได้

2. ชักนำและวางมาตรการให้ครูผู้สอนใส่ใจหลักสูตร เข้าใจหลักการจุดมุ่งหมายของหลักสูตรได้อย่างแจ่มแจ้ง

2. ทันต่อการเปลี่ยนแปลง ผู้บริหารเป็นคนแรกที่รับทราบคำสั่ง ระเบียบ ความเคลื่อนไหวเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร ซึ่งจะมีการแก้ไขอยู่เสมอ รับผิดชอบทำความเข้าใจและขยายตีความให้ชัดเจน กำหนดแนวปฏิบัติและชี้แจงให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ โดยเร็ว

4. ควบคุมดูแลติดตามผลการใช้หลักสูตร ต้องเอาใจใส่ดูแลช่วยเหลือสนับสนุนส่งเสริม นิเทศ ครู-อาจารย์ให้ดำเนินตามแนวปฏิบัติที่วางไว้

จะเห็นได้ว่า บุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตรนั้นมีหลายฝ่ายด้วยกัน ถ้าทุกฝ่ายสามารถปฏิบัติหน้าที่ของตนเองอย่างเต็มศักยภาพ และมีการประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ก็จะทำให้การใช้หลักสูตรนั้นเป็นไปได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด บรรลุวัตถุประสงค์เป้าหมายของหลักสูตรที่วางไว้

2.4 หลักสูตรวิชาชีพพระยะชั้น

อนันต์ สิทธิไชยากุล (2533 : 28) กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาวิชาชีพในประเทศนั้น มีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ผู้เรียนสามารถทำงานหรือประกอบอาชีพได้ในระดับต่าง ๆ ตามความต้องการของสังคมในการจัดการศึกษานอกระบบสายอาชีพนั้น จะเน้นจัดเป็นหลักสูตรที่ใช้ระยะเวลาสั้น ๆ เพื่อฝึกทักษะให้สำหรับการประกอบอาชีพหรือเสริมอาชีพเดิมที่ทำอยู่ เพื่อให้เกิดความก้าวหน้า อันจะนำไปสู่การมีความเป็นอยู่ดีขึ้น หรือนำไปสู่การมีชีวิตอยู่ในลักษณะของการอยู่ดีกินดีนั้น ควรจะมีจุดมุ่งหมาย ดังนี้

1. เพื่อพัฒนาทักษะการทำงาน

2. เพื่อความสามารถในการหางานทำ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. เพื่อใช้ในการดำรงชีวิตและการแก้ปัญหาประจำวัน

4. เพื่อตอบสนองต่อความต้องการของผู้ประสงค์จะเรียนในสิ่งที่ไม่เคยเรียนรู้มาก่อน
กรมอาชีวศึกษา (กองการศึกษาอาชีพ. 2536 : 3) ได้กล่าวถึงปรัชญาและนโยบายการอาชีวศึกษาระยะสั้นว่า

“มีวิชาชีพเป็นจำนวนไม่น้อยที่ไม่จำเป็นต้องใช้เวลาเรียนนานเป็นปี ๆ แต่อาจสอนได้ระยะเวลาสั้น ๆ และเสียค่าใช้จ่ายแต่เพียงเล็กน้อย ได้ตัดวิชาสามัญหรือสัมพันธต่าง ๆ รวมทั้งส่วนที่ไม่จำเป็นแก่การประกอบอาชีพนั้น ๆ ออกไป ผู้เรียนก็ไม่ต้องมีพื้นฐานความรู้สูง เพียงแต่อ่านออกเขียนได้ ก็สามารถเรียนรู้และนำความรู้ไปประกอบอาชีพ หรือปรับตัวให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงในอาชีพนั้น ๆ ได้เป็นอย่างดี” และมีนโยบายว่า

“การศึกษาแบบโรงเรียนสารพัดช่าง (อาชีวศึกษาระยะสั้น) เป็นการจัดการศึกษานอกระบบประเภทการฝึกอาชีพ การฝึกอบรมระยะสั้นๆ เป็นการศึกษาที่เปิดโอกาสให้บุคคลทั่วไปไปได้พัฒนาทักษะความรู้ความเข้าใจและเจตคติที่จำเป็นในการประกอบอาชีพในระดับกึ่งผู้ชำนาญงาน เพื่อเตรียมคนที่เข้าสู่ตลาดแรงงาน และช่วยคนว่างงานให้สามารถออกไปประกอบอาชีพได้ในระยะเวลาสั้นๆ ตามความประสงค์และความสามารถของแต่ละบุคคลโดยเสียเวลาน้อยและค่าใช้จ่ายต่ำ เพื่อบุคคลจะได้นำเอาทักษะ ความรู้ความเข้าใจและเจตคติเหล่านั้นไปประกอบอาชีพหรือปรับตัวให้เหมาะสมกับความเปลี่ยนแปลงในงานอาชีพ เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการในการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศ โดยมุ่งไปยังผู้ที่ไม่เคยศึกษาวิชาชีพมาก่อน ได้มีโอกาสศึกษาและฝึกฝนจนประกอบอาชีพได้ตามถนัดและความสนใจของตน ส่วนผู้ที่ประกอบอาชีพอยู่แล้ว ก็จะได้ศึกษาและฝึกฝนหาความชำนาญเพิ่มเติม เป็นการยกระดับมาตรฐานฝีมือให้สูงขึ้น เพื่อปฏิบัติงานอาชีพของตนให้ดียิ่งขึ้น เป็นการเพิ่มพูนรายได้ให้แก่ตนเองและครอบครัว ถึงแม้ผู้เรียนจะเป็นบุคคลพิการ แต่ความพิการไม่เป็นอุปสรรคต่อการเรียนในแต่ละวิชาชีพที่สมัครเรียน และรวมถึงกำหนดเวลาไม่เป็นเงื่อนไขที่สำคัญอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนมีโอกาสศึกษาหาความรู้ในด้านวิชาชีพได้ตามประสงค์ และจะเน้นในความสามารถการนำความรู้และทักษะในอาชีพที่ได้รับไปประกอบอาชีพ เพื่อดำรงชีวิตในสังคมได้อย่างมีความสุข ซึ่งการจัดการศึกษานี้จะมีลักษณะพิเศษเน้นความสามารถหรือทักษะเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความเป็นมนุษย์ที่มีคุณค่าและมีคุณภาพชีวิตในสังคมได้อย่างดีและมีความสุข

กล่าวโดยสรุป หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้นเป็นหลักสูตรที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้ฝึกวิชาชีพแก่นักเรียน นักศึกษา ประชาชนทั่วไป ที่มีความประสงค์จะนำความรู้ความชำนาญจากวิชาชีพที่ตนเองศึกษาเล่าเรียน โดยใช้ระยะเวลาเพียงสั้นๆ เพื่อไปประกอบอาชีพหรือพัฒนางานของตนเอง และสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

2.4.1 หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

หลักสูตรการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสัน ของโรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร (สำนักพัฒนาชุมชน, ม.ป.ป. : 2) ได้กำหนดไว้ดังนี้

1. หลักสูตร 600 ชั่วโมง วิชาที่เปิดสอน ได้แก่ ช่างเครื่องยนต์ ช่างเครื่องยนต์ชั้นสูง ช่างเครื่องยนต์ขนาดเล็กและจักรยานยนต์ ช่างไฟฟ้ากำลัง และช่างอิเล็กทรอนิกส์

2. ภาคปกติ หลักสูตร 402 ชั่วโมง วิชาที่เปิดสอนมีดังนี้ ช่างเครื่องยนต์เบนซิน ไฟฟ้ารถยนต์ ช่างเครื่องยนต์ดีเซล-ช่วงล่างรถยนต์ ช่างเครื่องยนต์เล็ก-จักรยานยนต์ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ ช่างเชื่อมโลหะ ช่างวิทยุและเครื่องเสียง ช่างโทรทัศน์และวิดีโอ ช่างเจียรไนพลอย ช่างทำตัวเรือนเครื่องประดับ ช่างเครื่องทำความเย็นและปรับอากาศ ช่างเดินสายไฟฟ้าและเครื่องกลไฟฟ้า ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น ช่างเสื้อผ้าสตรีชั้นสูง ช่างเสริมสวยสตรีเบื้องต้น ช่างเสริมสวยสตรีชั้นสูง ช่างตัดผมชาย ช่างเสื้อผ้าชาย ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ช่างสร้างแบบเสื้อผ้า ช่างออกแบบเสื้อผ้า อาหารและโภชนาการ พิมพ์ดีด ศิลปประดิษฐ์ และศิลปประยุกต์

3. ภาคค่ำ หลักสูตร 201 ชั่วโมง วิชาที่เปิดสอน มีดังนี้ ช่างเครื่องยนต์เบนซิน ช่างเครื่องยนต์ดีเซล ช่างไฟฟ้ารถยนต์ ช่างเครื่องล่างรถยนต์ ช่างเครื่องยนต์เบนซินหัวฉีด ช่างจักรยานยนต์ ช่างซ่อมคอมพิวเตอร์ คอมพิวเตอร์ ช่างเชื่อมไฟฟ้า ช่างเชื่อมแก๊ส ช่างวิทยุ ช่างเครื่องเสียง ช่างโทรทัศน์ ช่างวิดีโอ ช่างเครื่องทำความเย็น ช่างเดินสายไฟฟ้า ช่างเสื้อผ้าสตรีเบื้องต้น ช่างเสื้อผ้าสตรีชั้นสูง ช่างเสื้อผ้าชาย ช่างเย็บจักรอุตสาหกรรม ช่างสร้างแบบเสื้อผ้า ช่างออกแบบเสื้อผ้า อาหารและโภชนาการ ช่างตัดผมชาย ช่างเสริมสวยสตรีเบื้องต้น ช่างเสริมสวยสตรีชั้นสูง พิมพ์ดีด ศิลปประดิษฐ์และศิลปประยุกต์

จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง

1. เพื่อปรับปรุงเนื้อหาวิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันให้เป็นเอกภาพ สามารถเทียบโอนรายวิชาในหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538
2. เพื่อปรับปรุงและกำหนดแนวทางการพัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน เพื่อไม่ให้เกิดความซ้ำซ้อนและสอดคล้องกับสภาพของการปฏิบัติงานในอาชีพนั้น ๆ

เป้าหมาย วิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ทั้ง 4 ประเภทวิชา คือ

1. ช่างอุตสาหกรรม 2. พาณิชยกรรม 3. ศิลปกรรม และ 4. คหกรรมศาสตร์
- ที่สอดคล้องกับความก้าวหน้าทางเศรษฐกิจและสังคม

2.4.2 การเทียบโอนรายวิชาหลักสูตรระยะสั้นกรุงเทพมหานครกับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538

ตามนโยบายการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 มุ่งที่จะเปิดโอกาสให้ประชาชนได้เรียนรู้อย่างกว้างขวางและต่อเนื่องตลอดชีวิต เป็นประโยชน์ต่อการประกอบอาชีพและการศึกษาต่อ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมให้มีการเทียบโอนผลการเรียน สำหรับผู้ที่ประสงค์จะเปลี่ยนแนวทางการศึกษา หรือสถานศึกษา กอปรกับกรุงเทพมหานครได้พัฒนาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น เพื่อใช้สอนในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ดังนั้นเพื่อเป็นการสนองนโยบายดังกล่าวข้างต้น หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา ร่วมกับสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดทำตารางเทียบโอนรายวิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นกรุงเทพมหานคร กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 เพื่อเป็นประโยชน์ต่อผู้เรียน และสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการเทียบโอนรายวิชา (หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. 2541 : 1)

ตารางเทียบโอนรายวิชาหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นกรุงเทพมหานคร กับหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) พุทธศักราช 2538 กำหนดในรายวิชา 4 ประเภทวิชา คือ ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม พาณิชยกรรม ศิลปกรรม กหกรรม โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อสามารถนำไปเทียบรายวิชาหลักสูตร ปวช. 2538 (สะสมหน่วยกิต)
2. เพื่อให้นักศึกษาที่เรียนจบหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้นจากโรงเรียนฝึกออาชีพ

กรุงเทพมหานครแล้ว สามารถเทียบโอนรายวิชาสะสมหน่วยกิต ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2538 ของกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ เพื่อรับประกาศนียบัตร ปวช. ได้ (โดยทำเป็นข้อตกลงระหว่างกรุงเทพมหานคร กับกรมอาชีวศึกษา เพื่อได้รับอนุมัติให้ใช้หลักสูตรที่ได้ปรับปรุงแล้ว)

3. เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสั้นในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครเกิดประโยชน์สูงสุดกับประชาชน และเหมาะสมกับภาวะเศรษฐกิจในปัจจุบันและมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

เมื่อพิจารณาจะเห็นว่าการใช้หลักสูตรในรูปแบบสะสมหน่วยกิตที่สำนักพัฒนาชุมชน ได้ดำเนินการปรับปรุงเป็นรูปแบบที่เปิดโอกาสให้กลุ่มเป้าหมายที่สำเร็จการศึกษาดังแต่มัธยมศึกษาตอนต้น หรือเทียบเท่าขึ้นไปทำงานแล้วต้องการได้รับวุฒิการศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ กลุ่มที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในชั้นเรียน ได้มีโอกาสเรียนเพื่อพัฒนาตนเอง ให้มีความรู้ความสามารถไปประกอบอาชีพหารายได้เลี้ยงตนเองและครอบครัวได้ตามศักยภาพ และเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบกรุงเทพมหานครว่าด้วยการดำเนินงาน โรงเรียนฝึกออาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 จึงเห็นควร

1. อนุมัติให้ใช้หลักสูตรฝึกออาชีพพระยะสั้น ภาคปกติ 402 ชั่วโมง และภาคค่ำ 201 ชั่วโมง ที่คณะกรรมการได้ทำการปรับปรุงแล้วในปีการศึกษา 2541 รายละเอียด (ตามเอกสารหมายเลข 4)
2. อนุญาต เปิด-ปิด ภาคเรียน ให้สอดคล้องกับหลักสูตรที่ทำการปรับปรุงใหม่ ในปีการศึกษา 2541 ดังนี้

รุ่นที่ 1 เปิดเรียน 16 พฤษภาคม – 25 สิงหาคม ของทุกปี

รุ่นที่ 2 เปิดเรียน 1 กันยายน – 15 ธันวาคม ของทุกปี

รุ่นที่ 3 เปิดเรียน 20 ธันวาคม - 31 มีนาคม ของทุกปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อำนาจการอนุมัติในหัวข้อ 1. เป็นของผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบ กรุงเทพมหานคร ว่าด้วย การดำเนินงาน โรงเรียนฝึกออาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 ข้อ 42 และอำนาจอนุญาตในข้อ 2. เป็นของปลัดกรุงเทพมหานคร ตามระเบียบกรุงเทพมหานคร ว่าด้วยการดำเนินงาน โรงเรียนฝึกออาชีพและสารพัดช่าง พ.ศ. 2530 ข้อ 39

2.5 โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.5.1 ความเป็นมาของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

กรุงเทพมหานคร ได้จัดตั้งโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ตั้งแต่ พ.ศ. 2504 อาศัย คำสั่งที่ 262/2503 ลงวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2503 เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการส่งเสริมอาชีพราษฎร และได้จัดสถานฝึกออาชีพช่างเครื่องยนต์ขึ้น ในสมัยนั้นกรุงเทพมหานครยังเป็นเทศบาลอยู่ เมื่อจัดตั้งโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานครขึ้น จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อย ค่อยโอกาสทางการศึกษาให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะทางด้านวิชาชีพ แต่เดิมโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร สังกัดอยู่กับสามัญการศึกษากทม. ปัจจุบันได้โอนมาสังกัด สำนักพัฒนาชุมชน ตั้งแต่วันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2535 (เพชร 1. 2536 : 32) สำนักพัฒนาชุมชนมี นโยบายที่จะขยายการศึกษาวชิชีพให้ทั่วพื้นที่กรุงเทพมหานคร และเพิ่มวิชาชีพ เพื่อสนองความต้องการให้กับชุมชนและสังคม เพื่อช่วยเหลือประชาชนที่มีรายได้น้อยค่อยโอกาสทางการศึกษา ให้มีความรู้ความสามารถ มีทักษะด้านวิชาชีพ และนำความรู้ที่ได้รับ ไปประกอบอาชีพ เพื่อเพิ่มรายได้ ให้แก่ครอบครัว ขจัดปัญหาการว่างงานและเป็นการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์แก่ตนเองและสังคม (สมชาย โปธิวิทยานนท์. 2535 : 2)

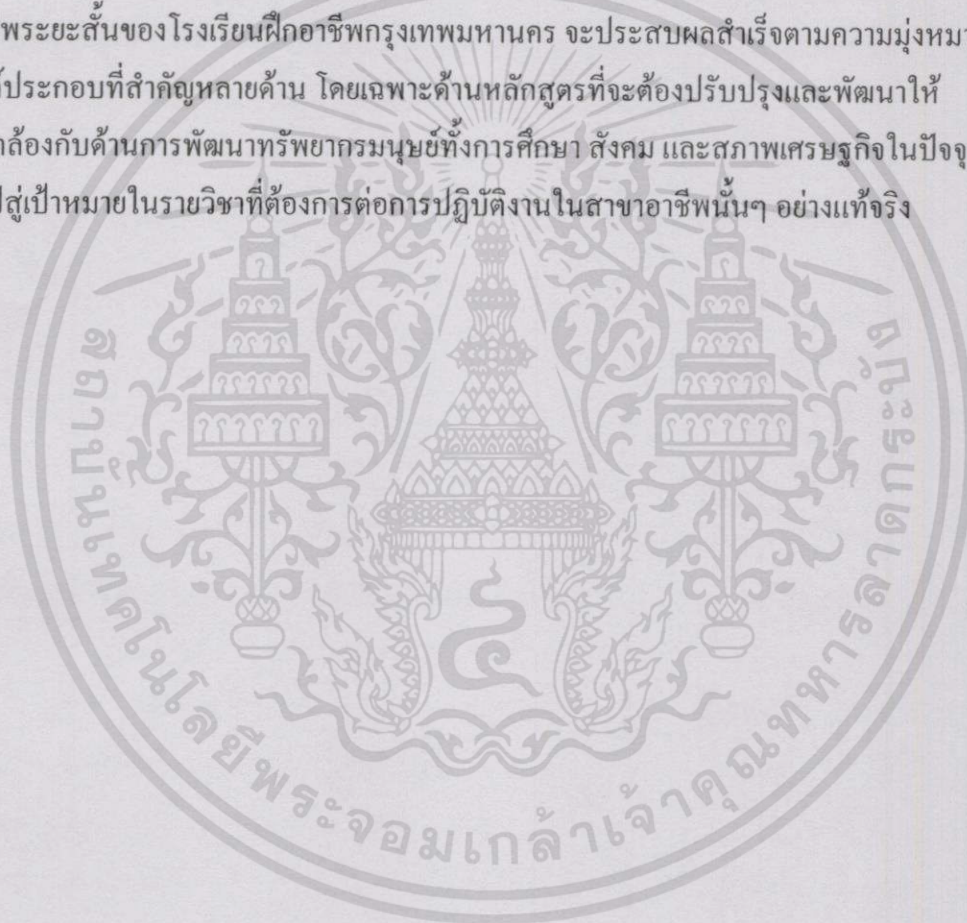
2.5.2 บทบาทและหน้าที่ของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

สำนักพัฒนาชุมชนมีฝ่ายการศึกษาอาชีพรับผิดชอบการดำเนินหลักสูตรระยะสั้น ของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร การบริหารงานสถานศึกษาให้เป็นไปตามระเบียบของ กรุงเทพมหานคร การขออนุมัติจัดตั้งสถานศึกษา การออกหนังสือรับรองความรู้ การเทียบวุฒิ จัดทำ แผนงาน และโครงการร่วมกับโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร การเปิด-ปิด ยุบสาขาวิชาช่าง โดย พิจารณาความเป็นไปได้และประโยชน์ที่ได้รับ การพัฒนาเกี่ยวกับหลักสูตร การปรับปรุงหลักสูตร ตำราเรียน แบบเรียน คู่มือการกำหนดเกณฑ์มาตรฐาน รูปแบบการฝึกอบรมบุคลากรประเภทต่างๆ จัดให้มีการทดสอบฝีมือช่างตามเกณฑ์มาตรฐานตามขีดตกลงในความร่วมมือ ระหว่างกรุงเทพมหานครกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม การนิเทศงานในด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในวิชาชีพแก่ ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร โดยแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบ ออกเป็น 3 งาน คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. งานบริหารสถานศึกษาวิชาชีพ
2. งานส่งเสริมการศึกษาวิชาชีพ
3. งานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ

จะเห็นได้ว่าการศึกษาเพื่อประกอบอาชีพนั้น มีความสำคัญและมีความจำเป็นอย่างยิ่ง กรุงเทพมหานครโดยฝ่ายการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริมอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน จึงได้ทุ่มเทความพยายามและทรัพยากรต่างๆ ในการดำเนินการจัดการศึกษาให้มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ โดยมุ่งหวังให้ผู้เรียนได้รับความรู้และสามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ มีงานทำและดำรงชีวิตอยู่ในสังคม ได้อย่างมีความสุขได้ (ชุตินา โอบแสง. 2542 : 14) ซึ่งในการดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสั้นของโรงเรียนฝึกอชีพกรุงเทพมหานคร จะประสบผลสำเร็จตามความมุ่งหมายได้ มีองค์ประกอบที่สำคัญหลายด้าน โดยเฉพาะด้านหลักสูตรที่จะต้องปรับปรุงและพัฒนาให้สอดคล้องกับด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งการศึกษา สังคม และสภาพเศรษฐกิจในปัจจุบัน ให้ไปสู่เป้าหมายในรายวิชาที่ต้องการต่อการปฏิบัติงานในสาขาอาชีพนั้นๆ อย่างแท้จริง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัย เรื่อง การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มุ่งศึกษาและเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 การวิจัยครั้งนี้ดำเนินการวิจัยโดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Method) ซึ่งเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้แบบสอบถามและคำถามปลายเปิด เพื่อเก็บข้อมูลเพิ่มเติม โดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนและรายละเอียดดังนี้

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.2.1 การสร้างเครื่องมือ
 - 3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ
- 3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล
- 3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม ได้แก่

1. ผู้บริหาร โรงเรียน คือ ผู้อำนวยการ โรงเรียนหรืออาจารย์ใหญ่ และ ผู้ช่วยผู้บริหาร โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง จำนวน 27 คน
2. ครู-อาจารย์ คือ ผู้ที่มีหน้าที่จัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันใน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง จำนวน 142 คน

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ศึกษาจากประชากร จึงไม่มีการสุ่มตัวอย่าง

รายละเอียดจำนวนประชากร จำแนกตามโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ดังแสดงในตารางที่ 3.1

ตารางที่ 3.1 แสดงจำนวนประชากรที่ศึกษาจำแนกตามโรงเรียน

ลำดับที่	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร	จำนวนประชากร		รวม
		ผู้บริหาร	ครู-อาจารย์	
1	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 1)	3	16	19
2	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บางรัก)	2	12	14
3	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ดินแดง 2)	3	14	17
4	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่)	3	13	16
5	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (อาทร สังฆะวัฒนะ)	3	14	17
6	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หลวงพ่อกวีศักดิ์)	3	15	18
7	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (คลองเตย)	3	16	19
8	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (ม้วน บำรุงศิลป์)	2	15	17
9	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (หนองจอก)	2	13	16
10	โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (กาญจนสิงห์เสนา)	3	14	17
	รวม	27	142	169

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 การสร้างเครื่องมือ

ในการวิจัยครั้งนี้จะใช้แบบสอบถาม และคำถามปลายเปิด ในการรวบรวมข้อมูล โดยดำเนินการสร้างเครื่องมือตามขั้นตอน ดังนี้

3.2.1.1 ศึกษาแนวคิดทฤษฎีต่าง ๆ จากบทความ ตำรา เอกสาร ผลงานวิจัย และปริญญาานิพนธ์ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

3.2.1.2 ศึกษาและกำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย

3.2.1.3 สร้างแบบสอบถาม โดยดัดแปลงจากแบบสอบถามของ อรรวรรณ สันติชานูวัตร (2541 : ภาคผนวก) เพื่อให้ครอบคลุมกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ครั้งนี้ โดยแบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็น ลักษณะแบบสอบถามเป็นมาตราส่วน
ประมาณค่า (Rating Scale) จำนวนทั้งสิ้น 71 ข้อ แต่ละข้อแบ่งปัญหาออกเป็น 5 ระดับ โดยกำหนด
ค่าระดับปัญหาเป็นตัวเลข ดังนี้

5	หมายถึง	มีปัญหามากที่สุด
4	หมายถึง	มีปัญหามาก
3	หมายถึง	มีปัญหาปานกลาง
2	หมายถึง	มีปัญหาน้อย
1	หมายถึง	มีปัญหาน้อยที่สุด หรือ ไม่มีปัญหาเลย

ตอนที่ 3 เป็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับปัญหา การบริหารหลักสูตรระยะสั้น โดย
ทั่วไป

3.2.2 การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

3.2.2.1 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพ
ของเนื้อหา (Control Validity) และความถูกต้องของภาษา รวม 5 คน ตามรายชื่อ ดังนี้

1. ดร.ศิริพรรณ ชุมนุม กองแผนงาน กรมอาชีวศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ
2. นายสุชาติ กิจพิทักษ์ ศึกษานิเทศก์ 8
ศูนย์วิจัยและพัฒนาอาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา
3. นายวินัย พลดงนอก ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
(ดินแดง 1)
4. ว่าที่ ร.ต.สมชาย ไพบูลย์ ผู้อำนวยการ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
(บ่อนไก่)
5. นายวิเชียร สำเร็จสุข หัวหน้างานพัฒนามาตรฐานวิชาชีพ
ฝ่ายการศึกษาอาชีพพัฒนาชุมชน
กรุงเทพมหานคร

3.2.2.2 นำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไป Try-Out กับผู้บริหารและ
ครู-อาจารย์ โรงเรียนสารพัดช่างในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน นำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบ
ถามมาหาความเชื่อมั่น (Reliability) แบบสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบัค
(Cronbach) กำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ระดับ .8 ผลปรากฏว่าค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามปัญหา
ด้านงานบริหารและบริการหลักสูตรเท่ากับ .93 ด้านการดำเนินการเรียนการสอนเท่ากับ .80 และ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเท่ากับ .88 สรุปโดยภาพรวมค่าความเชื่อมั่นอยู่ที่ระดับ .96 ค่าความเชื่อมั่นสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนด จึงนำออกเก็บรวบรวมข้อมูล

3.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

การรวบรวมข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอนต่าง ๆ ดังนี้

1. การทำหนังสือขอความร่วมมือในการทำวิจัยจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ อุดสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ไปยังสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร เพื่อขออนุญาตจากโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอน
2. หลังจากได้รับอนุมัติจากกรุงเทพมหานคร ผู้วิจัยได้นัดหมายเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้โทรศัพท์ติดต่อกับหัวหน้างานวิจัยและพัฒนาของโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง เพื่อกำหนดวันเก็บข้อมูล
3. ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลจากแต่ละโรงเรียน ได้เข้าพบกลุ่มประชากรด้วยตนเอง พร้อมทั้งส่งแบบสอบถามเพื่อให้ตัวอย่างกรอกข้อความและรอรับแบบสอบถามที่ผ่านการกรอกข้อมูลแล้ว
4. ตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลที่เก็บได้จากตัวอย่างในแต่ละสถานศึกษานำไปประเมินผลเพื่อวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้

3.4 การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺ (Statistical Package For Social Sciences/Personal Computer Plus) ดังนี้

1. ข้อมูลที่เกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มาแจกแจงจำนวนค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย แล้วนำเสนอเป็นรูปตารางร้อยละ พร้อมคำบรรยายประกอบ
2. ข้อมูลที่เกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนฝักอาชีพ กรุงเทพมหานคร วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าเฉลี่ย (μ) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้เกณฑ์ในการพิจารณาน้ำหนักของคะแนนเฉลี่ยของแต่ละช่วงของความคิดเห็นตามแนวทางของ Best (1970 : 174-179) ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.50-5.00	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมากที่สุด
3.50-4.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับมาก
2.50-3.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับปานกลาง
1.50-2.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อย
1.00-1.49	หมายถึง	มีปัญหาในระดับน้อยที่สุด

3. เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น โดยหาเกณฑ์ระดับ และการพิจารณาน้ำหนักของค่าเฉลี่ย 3 งาน ดังนี้

3.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร 5 ด้าน ได้แก่ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดการหลักการ ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

3.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

3.3 งานส่งเสริมและสนับสนุนการใช้หลักสูตร

3.5 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติดังต่อไปนี้

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ
2. ค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้วิจัยนำเสนอการวิเคราะห์ข้อมูล และผลการวิจัยเป็นข้อมูลทั่วไป เกี่ยวกับเพศ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และวุฒิทางครู โดยนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบคำบรรยาย ดังแสดงในตารางที่ 4.1

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	ชาย	82	48.5
	หญิง	87	51.5
	รวม	169	100.00
ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน	ผู้บริหาร	27	16
	ครู-อาจารย์	142	84
	รวม	169	100.00
ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน	ต่ำกว่า 5 ปี	86	50.9
	5- 10 ปี	37	21.9
	มากกว่า 10 ปี	46	27.2
	รวม	169	100.00
วุฒิการศึกษา	ต่ำกว่าปริญญาตรี	60	35.5
	ปริญญาตรี	104	61.5
	สูงกว่าปริญญาตรี	5	3
	รวม	169	100.00
วุฒิทางครู	มีวุฒิทางครู	93	55
	ไม่มีวุฒิทางครู	76	45
	รวม	169	100

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางแสดง 4.1 แสดงจำนวนและค่าร้อยละเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามของสถานศึกษาทั้ง 10 แห่ง รวมจำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น 169 คน มีข้อมูลทั่วไปดังนี้

เพศ จะมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ เพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 เพศชาย มีจำนวน 82 คิดเป็นร้อยละ 48.5

ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ส่วนใหญ่ผู้ตอบแบบสอบถามมีตำแหน่งครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 84 รองลงมาคือตำแหน่งผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่) มีจำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16

ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน ส่วนใหญ่มีประสบการณ์การปฏิบัติหน้าที่ต่ำกว่า 5 ปี จำนวน 86 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมาคือมากกว่า 10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และ ระหว่าง 5 – 10 ปี จำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9

วุฒิการศึกษา ส่วนใหญ่จบปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 และสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3

วุฒิทางครูส่วนใหญ่มีวุฒิทางครู จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 55 ไม่มีวุฒิทางครู จำนวน 76 คนคิดเป็น ร้อยละ 45

ตอนที่ 2 วิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ต่อปัญหาการบริหารหลักสูตร วิชาซีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ใน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดย ครอบคลุมการบริหารหลักสูตรทั้ง 3 งานคือ

1. งานบริหารและการบริการหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวกับงานด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ตามลำดับ

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรซึ่งเกี่ยวกับการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรซึ่งเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

ผู้วิจัยได้นำเสนอของผู้ตอบแบบสอบถามมาหาค่าเฉลี่ย (μ) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) พร้อมทั้งจัดลำดับระดับของปัญหาเพื่อความชัดเจนดังปรากฏผลดังแสดงในตารางที่ 4.2 – 4.9 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ด้านต่างๆ และ ด้านรวม

ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
1. งานบริหารและบริการหลักสูตร	3.14	0.56	ปานกลาง	3
2. งานการดำเนินการเรียนการสอนตาม หลักสูตร	3.17	0.66	ปานกลาง	2
3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร กรณีพิเศษและการติดตามผลการใช้หลักสูตร	3.26	0.72	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม	3.17	0.56	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.2 พบว่าภาพรวมของปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกงาน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงสูงสุด 3 อันดับ อันดับที่ 1 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร กรณีพิเศษและติดตามผลการใช้หลักสูตรอยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 3.26$) อันดับที่ 2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$) และอันดับสุดท้าย งานบริหารและบริการหลักสูตรอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14$)

ตารางที่ 4.3 สรุปค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร

งานบริหารและบริการหลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
ก. ด้านบุคลากร	3.14	0.65	ปานกลาง	4
ข. ด้านการจัดครูเข้าสอน	2.57	0.74	ปานกลาง	5
ค. ด้านการจัดการหลักสูตร	3.19	0.67	ปานกลาง	3
ง. ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร	3.42	0.75	ปานกลาง	1
จ. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ หลักสูตร	3.41	0.90	ปานกลาง	2
เฉลี่ยรวม	3.14	0.74	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า ภาพรวมของปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน งานบริหารและบริการหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกด้าน โดยมีค่าเฉลี่ยเรียงตามอันดับดังนี้ คือ อันดับที่ 1 ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) อันดับที่ 2 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$) อันดับที่ 3 ด้านการจัดการหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.19$) อันดับที่ 4 ด้านบุคลากรมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14$) และอันดับสุดท้าย ด้านการจัดครูเข้าสอน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.57$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านบุคลากร

ด้านบริหารบุคลากร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
1. สัดส่วนระหว่างครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียน	2.90	0.90	ปานกลาง	5
2. การบำรุงขวัญและกำลังใจครูผู้สอน	3.40	1.09	ปานกลาง	4
3. การสนองความต้องการในการฝึกอบรม สัมมนาทางวิชาการ	3.46	0.99	ปานกลาง	2
4. การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานในสถาน ประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้ เหมาะสม	3.50	1.16	มาก	1
5. การฝึกอบรมสัมมนาแก่ครูก่อนสอนทฤษฎี ทั้ง ทฤษฎี และปฏิบัติ	3.37	1.15	ปานกลาง	3
6. การปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือจากสอน ทำให้ ไม่มีเวลาพัฒนาและเตรียมการสอน	2.89	1.03	ปานกลาง	6
7. การจัดครูผู้สอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน	2.48	1.10	น้อย	7
เฉลี่ยรวม	3.14	0.65	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.4 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวกับด้านบริหารบุคลากร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกัน โดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ ข้อ 4. การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$) ข้อ 3. การสนองความต้องการในการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.46$) และข้อ 5. การฝึกอบรมสัมมนาแก่ครูก่อนสอนทฤษฎี ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้ายคือข้อ 7. การจัดครูผู้สอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน อยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.48$) และข้อ 6. การปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือจากสอน ทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาและเตรียมการสอนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.89$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร

ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับที่
	μ	σ		
1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย	2.53	1.15	ปานกลาง	3
2. การจัดครูสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถเข้าสอนได้	2.85	1.17	ปานกลาง	1
3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย	2.53	1.02	ปานกลาง	3
4. การจัดแบ่งรอบการสอนเช้าและรอบค่ำ	2.37	1.13	น้อย	6
5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู	2.46	1.02	น้อย	5
6. การกำกับติดตามการเข้าสอน	2.69	1.01	ปานกลาง	2
เฉลี่ยรวม	2.57	0.74	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.5 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวกับด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.57$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกัน โดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ ข้อ 2. การจัดครูสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถเข้าสอนได้ อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 2.85$) ข้อ 6. การกำกับติดตามการเข้าสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.69$) และข้อ 3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย และข้อ 1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้ายคือข้อ 4. การจัดแบ่งรอบการสอนเช้าและรอบค่ำอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.37$) และ ข้อ 5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครูอยู่ในระดับน้อย ($\mu = 2.46$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร

ด้านการจัดการหลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับที่
	μ	σ		
1. การประชุมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและครูผู้สอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร	3.11	0.95	ปานกลาง	10
2. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	3.37	0.98	ปานกลาง	3
3. การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร	3.27	1.00	ปานกลาง	6
4. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเทียบโอนหน่วยกิต	3.27	1.03	ปานกลาง	7
5. การประชุมสัมมนาเพื่อสำรวจปัญหาด้านการสอนและแนวทางแก้ไข	3.33	0.98	ปานกลาง	5
6. การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.25	1.05	ปานกลาง	9
7. การจัดเตรียมเอกสาร หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบการสอนให้ได้ศึกษาค้นคว้า	3.26	1.08	ปานกลาง	8
8. การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.91	1.13	ปานกลาง	14
9. การกำหนดเนื้อหาและเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	2.93	1.06	ปานกลาง	13
10. การฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานศึกษาเพียงพอ	2.88	1.07	ปานกลาง	15
11.การจัดให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน	3.06	1.17	ปานกลาง	12

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ด้านการจัดการหลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
12. การเตรียมการอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน	3.11	1.00	ปานกลาง	11
13. ความเพียงพอเหมาะสมของงบประมาณตามสาขาวิชาช่าง	3.37	1.00	ปานกลาง	4
14. การประชาสัมพันธ์และแนะแนวการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น	3.38	1.11	ปานกลาง	2
15. การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้	3.43	1.08	ปานกลาง	1
เฉลี่ยรวม	3.19	0.67	ปานกลาง	

จากตารางที่ 4.6 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตรเกี่ยวกับด้านการจัดการหลักสูตรมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.19$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ อันดับที่ 1 ข้อ 15. การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.43$) อันดับที่ 2 ข้อ 14. การประชาสัมพันธ์และแนะแนวการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.38$) อันดับที่ 3 ข้อ 13. ความเพียงพอเหมาะสมของงบประมาณตามสาขาวิชาช่างอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้าย คือ ข้อ 10. การฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานศึกษาเพียงพอ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.88$) และข้อ 8. การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.91$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านวัสดุ อุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร

ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
1. การวางแผนงาน โครงการด้านสื่อวัสดุการเรียนการสอนอย่างเพียงพอในสาขาวิชาช่าง	3.34	0.99	ปานกลาง	7
2. มีวิธีการจัดทำหาสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตรสาขาวิชาช่าง	3.24	1.05	ปานกลาง	9
3. มีการดูแลรักษาครุภัณฑ์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ	3.14	1.07	ปานกลาง	10
4. มีการใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์การศึกษาที่ทันสมัย	3.64	1.14	มาก	3
5. มีความถี่ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างคุ้มค่า	3.25	1.05	ปานกลาง	8
6. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน	3.67	1.08	มาก	2
7. มีการจัดทำคู่มือเอกสารแนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.35	1.08	ปานกลาง	6
8. มีการจัดให้มีศูนย์การเรียนการสอนเป็นศูนย์กลางและมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ	3.52	1.11	มาก	4
9. มีงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรเพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอน	3.73	1.09	มาก	1
10. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ การเก็บการรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร	3.37	1.05	ปานกลาง	5
เฉลี่ยรวม	3.42	0.75	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่วารณใด ๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.7 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักรมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.42$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกันโดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ อันดับที่ 1 คือข้อ 9. มีงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรเพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.73$) อันดับที่ 2 ข้อ 6. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.67$) และอันดับที่ 3 ข้อ 4. มีการใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์การศึกษาที่ทันสมัยอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.64$) ข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้ายคือ ข้อ 3. มีการดูแลรักษาครุภัณฑ์ให้มีคุณภาพอยู่เสมออยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.14$) และ ข้อ 2. มีวิธีการจัดทำหาสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตรสาขาวิชาช่างอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.24$)

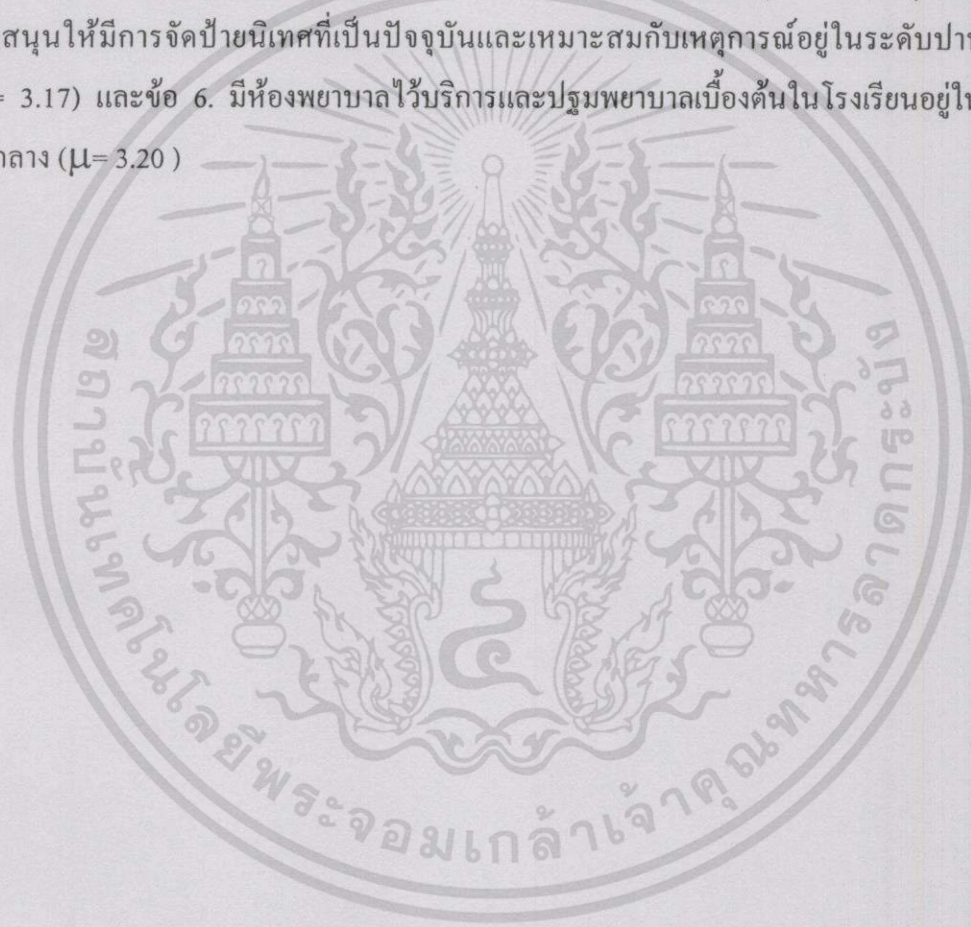
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
1. มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเพียงพอกับความต้องการ	3.50	1.02	มาก	4
2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ	3.61	1.01	มาก	2
3. มีห้องสมุดโดยเฉพาะ และมีการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้า	3.24	1.10	ปานกลาง	7
4. มีการจัดเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไว้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ	3.41	1.24	ปานกลาง	6
5. มีหนังสือ/ตำรา เหมาะสมเพียงพอและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการค้นหาศึกษาข้อมูล	3.42	1.10	ปานกลาง	5
6. มีห้องพยาบาลไว้บริการและปฐมพยาบาลเบื้องต้นในโรงเรียน	3.20	1.23	ปานกลาง	8
7. มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน	3.53	1.21	มาก	3
8. สนับสนุนให้มีการจัดปายนิเทศที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับเหตุการณ์	3.17	1.17	ปานกลาง	9
9. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร	3.63	1.07	มาก	1
เฉลี่ยรวม	3.41	0.90	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.8 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตร เกี่ยวกับด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกันโดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ คือข้อ 9. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตรอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.63$) ข้อ 2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.61$) และข้อ 7. มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.53$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้ายคือ 8. สนับสนุนให้มีการจัดป้ายนิเทศที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับเหตุการณ์อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$) และข้อ 6. มีห้องพยาบาลไว้บริการและปฐมพยาบาลเบื้องต้นในโรงเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.20$)

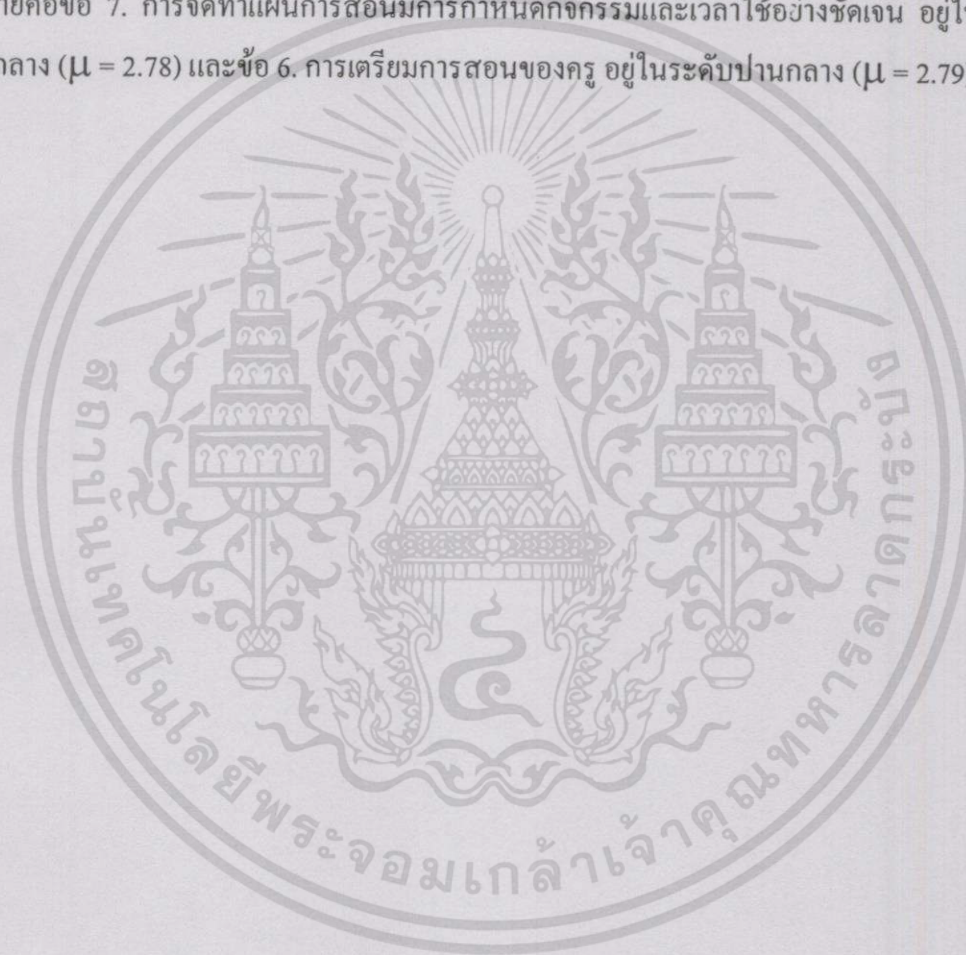
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

ด้านงานการดำเนินการเรียนการสอน ตาม หลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับ ที่
	μ	σ		
1. ความสอดคล้องของหลักสูตรที่ใช้กับความ ต้องการในชุมชน	3.24	0.98	ปานกลาง	5
2. ความกระตือรือร้นของประชาชนในการ สมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรแบบใหม่ๆ	3.23	0.99	ปานกลาง	6
3. การให้การอบรมและการส่งเสริม การนำ เทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอนของครู	3.57	0.96	มาก	1
4. การใช้สื่อที่มีคุณภาพของครูผู้สอน	3.41	0.90	ปานกลาง	2
5. การใช้สื่อ/เครื่องมือ/เครื่องจักร ของครู ผู้สอน ไม่ตรงกับที่ใช้ในสถานประกอบการ	3.12	1.08	ปานกลาง	8
6. การเตรียมการสอนของครู	2.79	1.00	ปานกลาง	11
7. การจัดทำแผนการสอนมีการกำหนด กิจกรรมและเวลาใช้อย่างชัดเจน	2.78	1.04	ปานกลาง	12
8. การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำ มาใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของ ท้องถิ่นและชุมชน	3.20	1.01	ปานกลาง	7
9. การปรับและเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้อง กับตลาดแรงงานและเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.37	0.96	ปานกลาง	3
10. การจัดนิทรรศการหรือจัดแสดงผลงาน นักศึกษาหรือการจัดการแข่งขันทักษะ ร่วมกับสถานประกอบการ	3.09	1.08	ปานกลาง	9
11. การนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการปรับปรุง หลักสูตร	3.36	1.00	ปานกลาง	4
12. การประเมินผลการเรียนการสอน	2.96	1.03	ปานกลาง	10
เฉลี่ยรวม	3.17	0.66	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.9 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียน ฝึกอาชีพงานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นมีค่าเฉลี่ยรวม อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.17$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกันโดย จะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ ข้อ 3. การให้การอบรมและการส่งเสริม การนำเทคนิคใหม่ ๆ มา ใช้ในการสอนของครู อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.57$) ข้อ 4. การใช้สื่อที่มีคุณภาพของครูผู้สอน อยู่ใน ระดับปานกลาง ($\mu = 3.41$) และ ข้อ 9.การปรับและเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับตลาด แรงงานและเทคโนโลยีใหม่ ๆ อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.37$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับ สุดท้ายคือข้อ 7. การจัดทำแผนการสอนมีการกำหนดกิจกรรมและเวลาให้อ่างชัดเจน อยู่ในระดับ ปานกลาง ($\mu = 2.78$) และข้อ 6. การเตรียมการสอนของครู อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.79$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

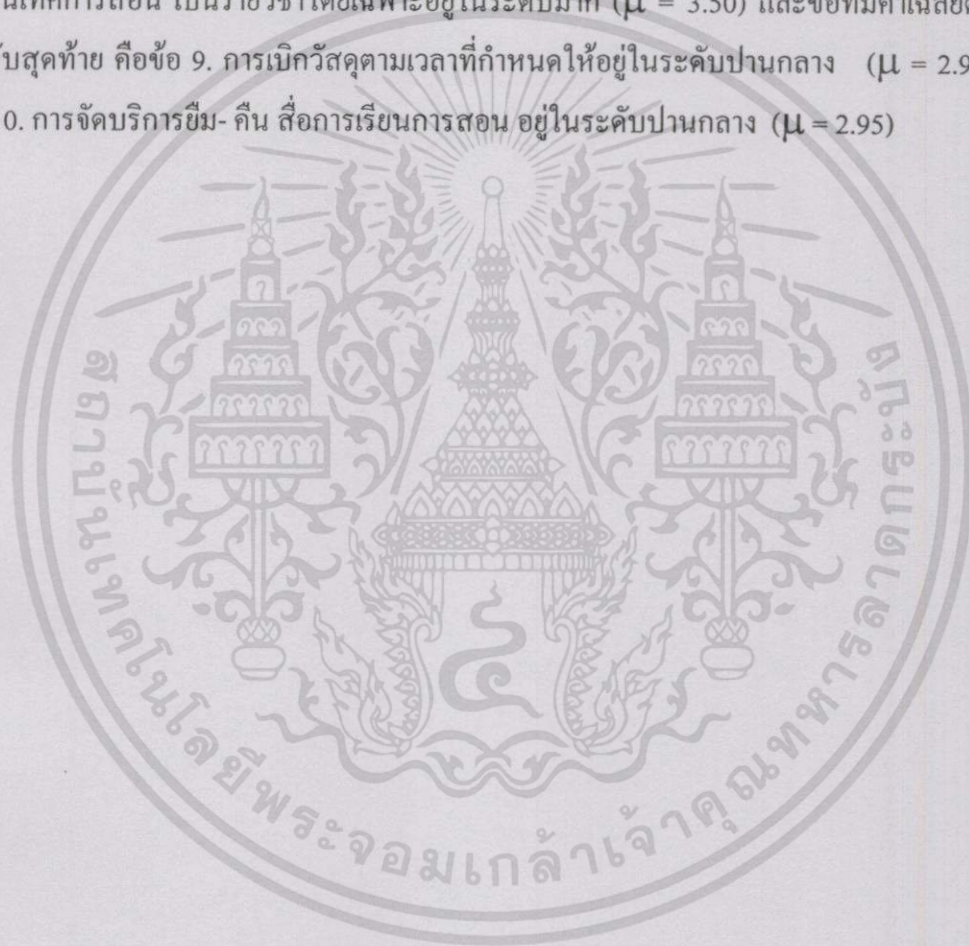
ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ระดับปัญหาและอันดับที่การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร	N = 169		ระดับปัญหา	อันดับที่
	μ	σ		
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศทางการศึกษา	3.17	1.00	ปานกลาง	8
2. มีความรับผิดชอบการนิเทศภายในอย่างเป็นทางการ	3.17	1.07	ปานกลาง	9
3. การเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.66	1.11	มาก	1
4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตสื่อการสอน	3.54	1.02	มาก	2
5. ความเข้าใจกันและความร่วมมือในการนิเทศ	3.34	0.96	ปานกลาง	5
6. การนำเอาวิธีการหรือข้อนิเทศไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน	3.28	1.00	ปานกลาง	6
7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอน เป็นรายวิชาโดยเฉพาะ	3.50	1.07	มาก	3
8. การติดตามผู้เรียนหลังจากสำเร็จในหลักสูตรนั้นๆ	3.08	0.97	ปานกลาง	10
9. การเบิกวัสดุตามเวลาที่กำหนดให้	2.92	1.10	ปานกลาง	12
10. การจัดบริการยืม-คืน สื่อการเรียนการสอน	2.95	1.10	ปานกลาง	11
11. มีศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน	3.39	1.20	ปานกลาง	4
12. การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร	3.20	1.03	ปานกลาง	7
เฉลี่ยรวม	3.26	0.72	ปานกลาง	

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.10 พบว่าปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร มีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 3.26$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่ามีปัญหาอยู่ในระดับแตกต่างกัน โดยจะเรียงค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับคือ ข้อ 3. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอนอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.66$) ข้อ 4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตสื่อการสอน อยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.54$) และข้อ 7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอน เป็นรายวิชาโดยเฉพาะอยู่ในระดับมาก ($\mu = 3.50$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 2 อันดับสุดท้าย คือข้อ 9. การเบิกวัสดุตามเวลาที่กำหนดให้อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.92$) และข้อ 10. การจัดบริการยืม-คืน สื่อการเรียนการสอน อยู่ในระดับปานกลาง ($\mu = 2.95$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.11 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในด้านต่าง ๆ และด้านรวม

ปัญหาการบริหารหลักสูตร วิชาชีพพระยะสัน ด้านต่าง ๆ และด้านรวม	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับ ปัญหา	N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. งานบริหารและบริการ หลักสูตร	3.06	0.47	ปานกลาง	3.16	0.58	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
2. งานการดำเนินการเรียน การสอนตามหลักสูตร	3.16	0.61	ปานกลาง	3.17	0.67	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
3. งานสนับสนุนและส่งเสริม การใช้หลักสูตรการนิเทศ และการติดตามผลการใช้ หลักสูตร	3.25	0.70	ปานกลาง	3.27	0.73	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.10	.048	ปานกลาง	3.18	0.57	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.11 สรุปการเปรียบเทียบ ระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ พระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านต่าง ๆ และด้านรวมพบว่า มีระดับปัญห่าปานกลางทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตาม สมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ทุกด้านมีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.12 สรุปการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540
ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
และครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร

งานบริหารและบริการ หลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับ ปัญหา	N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
ก. ด้านบุคลากร	3.11	0.54	ปานกลาง	3.14	0.67	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
ข. ด้านการจัดครูเข้าสอนตาม หลักสูตร	2.43	0.76	น้อย	3.59	0.73	ปานกลาง	แตกต่างกัน
ค. ด้านการจัดหลักสูตร	3.12	0.52	ปานกลาง	3.21	0.70	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
ง. ด้านวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือเครื่องจักร	3.35	0.58	ปานกลาง	3.43	0.78	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
จ. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ หลักสูตร	3.27	0.68	ปานกลาง	3.43	0.93	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.06	0.62	ปานกลาง	3.16	0.76	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.12 พบว่า ภาพรวมของการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร มีระดับปัญห่าปานกลาง ทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกันอยู่เพียง 1 ด้าน คือ ด้านการจัดครูเข้าสอนของผู้บริหาร มีระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญหาปานกลาง นอกนั้นมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกันทุกด้าน

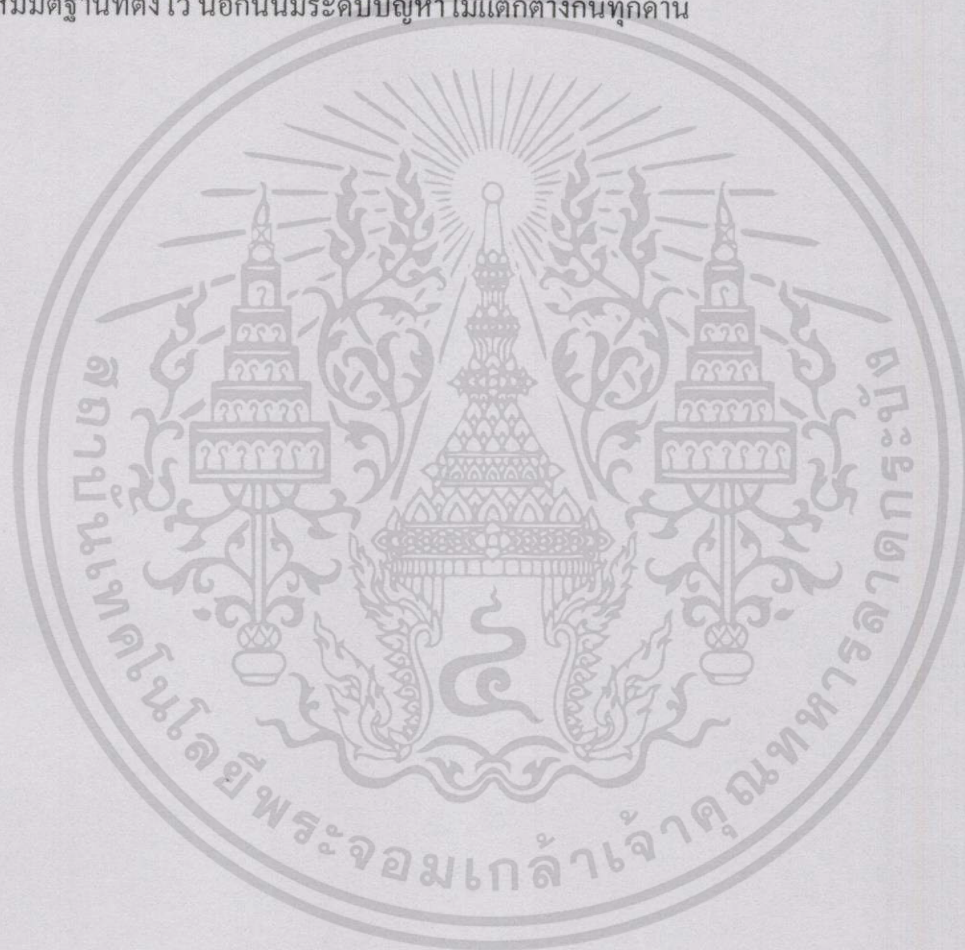
ตอนที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรทั้งงานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร โดยนาระดับปัญหาเปรียบเทียบดังตารางต่อที่ 4.13-4.19 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.13 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านบุคลากร

ด้านบุคลากร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. สัดส่วนระหว่างครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียน	2.93	0.78	ปานกลาง	2.89	0.92	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
2. การบำรุงขวัญและกำลังใจครูผู้สอน	3.37	1.01	ปานกลาง	3.41	1.11	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
3. การสนองความต้องการในการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ	3.37	0.93	ปานกลาง	3.48	1.01	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
4. การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม	3.37	0.97	ปานกลาง	3.52	1.19	มาก	แตกต่างกัน
5. การฝึกอบรมสัมมนาแก่ครูก่อนสอนทฤษฎี ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ	3.41	0.93	ปานกลาง	3.37	1.19	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
6. การปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือจากสอน ทำให้ไม่มีเวลาพัฒนาและเตรียมการสอน	3.22	0.97	ปานกลาง	2.82	1.03	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
7. การจัดครูผู้สอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน	2.15	1.10	น้อย	2.54	1.09	ปานกลาง	แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.11	0.54	ปานกลาง	3.14	0.67	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 4.13 พบว่า การเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ ระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านบุคลากร ในภาพรวม มีระดับปัญหาปานกลางทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาแตกต่างกัน 2 ข้อ คือ ข้อ 4. การไปดูงาน/ฝึกภาคปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญหาหนัก และข้อ 7. การจัดครูเข้าสอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน ผู้บริหารมีระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ นอกนั้นมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกันทุกด้าน

ตารางที่ 4.14 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และ ครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร

ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย	2.19	1.21	น้อย	2.59	1.13	ปานกลาง	แตกต่างกัน
2. การจัดครูสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถเข้าสอนได้	3.26	1.16	ปานกลาง	2.77	1.16	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย	2.44	0.93	น้อย	2.54	1.04	ปานกลาง	แตกต่างกัน
4. การจัดแบ่งรอบการสอนเช้าและรอบค่ำ	2.07	0.92	น้อย	2.42	1.16	น้อย	ไม่แตกต่างกัน
5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู	2.11	0.89	น้อย	2.52	1.03	ปานกลาง	แตกต่างกัน
6. การกำกับติดตามการเข้าสอน	2.52	0.94	ปานกลาง	2.73	1.02	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	2.43	0.76	น้อย	2.59	0.73	ปานกลาง	แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.14 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ในภาพรวมมีระดับปัญหาแตกต่างกัน ทั้งสองกลุ่ม ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาแตกต่างกันอยู่ 3 ข้อ คือ ข้อ 1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารอยู่ในระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์อยู่ในระดับปัญหাপานกลาง ข้อ 3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายอยู่ในระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปัญหাপานกลาง และข้อ 5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู ผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย ส่วนครู-อาจารย์อยู่ในระดับปัญหাপานกลาง นอกนั้นมีระดับปัญหาไม่แตกต่างกันทุกข้อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540
 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
 และครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านการจัดการหลักสูตร

ด้านการจัดการหลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. การประชุมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและครูผู้สอน เพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ตามหลักสูตร	3.11	1.12	ปานกลาง	3.11	0.91	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
2. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	3.44	1.01	ปานกลาง	3.35	0.98	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
3. การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับหลักสูตร	3.26	1.02	ปานกลาง	3.27	1.00	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
4. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับการเทียบโอนหน่วยกิต	3.48	0.94	ปานกลาง	3.23	1.05	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
5. การประชุมสัมมนาเพื่อสำรวจปัญหาด้านการสอนและแนวทางแก้ไข	3.41	0.89	ปานกลาง	3.32	1.00	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
6. การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและประเมินผลการใช้หลักสูตร	3.33	1.00	ปานกลาง	3.24	1.06	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
7. การจัดเตรียมเอกสาร หนังสือหลักสูตร และเอกสารประกอบการสอนให้ได้ศึกษาค้นคว้า	3.04	0.90	ปานกลาง	3.30	1.11	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
8. การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวนนักเรียน	2.81	0.88	ปานกลาง	2.93	1.13	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.15 (ต่อ)

ด้านการจัดการหลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
9. การกำหนดเนื้อหาและเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ	2.78	0.89	ปานกลาง	2.96	1.06	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
10. การฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานศึกษาเพียงพอ	2.70	1.07	ปานกลาง	2.92	1.07	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
11. การจัดให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน	2.74	1.16	ปานกลาง	3.12	1.17	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
12. การเตรียมการอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน	3.00	0.73	ปานกลาง	3.13	1.00	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
13. ความเพียงพอเหมาะสมของงบประมาณตามสาขาวิชาช่าง	3.30	0.67	ปานกลาง	3.39	1.00	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
14. การประชาสัมพันธ์และแนะแนวการเรียนการสอนหลักสูตรระยะสั้น	3.11	0.93	ปานกลาง	3.44	1.11	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
15. การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้	3.33	1.07	ปานกลาง	3.45	1.09	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.12	0.52	ปานกลาง	3.21	0.70	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.15 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ด้านการจัดหลักสูตร ในภาพรวม มีระดับปัญหাপานกลางทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อทุกข้อ พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลางทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร

ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27			N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ	ระดับ ปัญหา	μ	σ		
1. มีการวางแผนงาน โครงการ ด้านสื่อวัสดุ การเรียนการ สอนอย่างเพียงพอในสาขา วิชาช่าง	3.19	0.83	ปานกลาง	3.37	1.01	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
2. มีวิธีการจัดทำหาสื่อการเรียน การสอนได้ตรงตามหลักสูตร สาขาวิชาช่าง	3.04	0.81	ปานกลาง	3.27	1.09	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
3. มีการดูแลรักษาครุภัณฑ์ให้มี คุณภาพอยู่เสมอ	2.96	0.98	ปานกลาง	3.17	1.09	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
4. มีการใช้เทคโนโลยีและครุ ภัณฑ์การศึกษาที่ทันสมัย	3.70	0.99	มาก	3.63	1.16	มาก	ไม่ แตกต่างกัน
5. มีความดีในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์อย่างคุ้มค่า	2.89	1.05	ปานกลาง	3.32	1.04	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
6. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มี คุณภาพตามความต้องการ ของครูผู้สอน	3.67	0.96	มาก	3.68	1.11	มาก	ไม่ แตกต่างกัน
7. มีการจัดทำคู่มือเอกสารแนะ นำการใช้สื่อการเรียนการสอน	3.15	1.06	ปานกลาง	3.39	1.08	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
8. มีการจัดให้มีศูนย์การเรียน การสอนเป็นส่วนกลางและมี เจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดย เฉพาะ	3.56	0.93	มาก	3.51	1.15	มาก	ไม่ แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.16 (ต่อ)

ด้านวัสดุอุปกรณ์และ เครื่องมือเครื่องจักร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับ ปัญหา	N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
9. มีงบประมาณในการจัดหา วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่อง จักรเพียงพอและตรงตาม ความต้องการของครู ผู้สอน	3.89	0.80	มาก	3.70	1.14	มาก	ไม่ แตกต่างกัน
10. มีการติดตามและประเมิน ผลการใช้ การเก็บการรักษา วัสดุอุปกรณ์เครื่องมือ เครื่องจักร	3.52	0.75	มาก	3.35	1.09	ปานกลาง	แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.35	0.58	ปานกลาง	3.43	0.78	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.16 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ใน โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร ในภาพรวม มีระดับปัญหাপานกลางทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า แตกต่างกันอยู่ 1 ข้อ มีการติดตามและประเมินผลการใช้ การเก็บ การรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ทั้ง 2 กลุ่ม มีระดับปัญหาแตกต่างกัน ซึ่งเป็นตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.17 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540
 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร
 และครู-อาจารย์ งานบริหารและบริการหลักสูตร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ
 แก่ผู้ใช้หลักสูตร

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับ ปัญหา	N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษา เพียงพอกับความต้องการ	3.30	0.78	ปานกลาง	3.54	1.06	มาก	แตกต่างกัน
2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อ การเรียนการสอนเพียงพอ	3.44	0.80	ปานกลาง	3.64	1.04	มาก	แตกต่างกัน
3. มีห้องสมุดโดยเฉพาะ และมี การจัดบรรยากาศที่เอื้อ อำนวยต่อการค้นคว้า	3.22	0.89	ปานกลาง	3.24	1.14	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
4. มีการจัดเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไว้ บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ	3.41	1.15	ปานกลาง	3.42	1.26	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
5. มีหนังสือ/ ตำรา เหมาะสม เพียงพอและนำเทคโนโลยีมา ใช้ในการค้นหาศึกษา ข้อมูล	3.44	0.85	ปานกลาง	3.42	1.14	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
6. มีห้องพยาบาลไว้บริการและ ปฐมพยาบาลเบื้องต้นใน โรงเรียน	2.89	1.01	ปานกลาง	3.26	1.26	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน
7. มีห้องแนะแนวไว้บริการใน ด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อ ช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา นักเรียน	3.22	1.09	ปานกลาง	3.59	1.23	มาก	แตกต่างกัน
8. สนับสนุนให้มีการจัดป้าย นิเทศที่เป็นปัจจุบันและ เหมาะสมกับเหตุการณ์	3.15	0.99	ปานกลาง	3.17	1.20	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.17 (ต่อ)

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวก ต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการ เปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับ ปัญหา	N = 142		ระดับ ปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
9. มีการนำนวัตกรรมและ เทคโนโลยีใหม่ ๆ ทาง ศึกษามาใช้ประกอบการเรียน การสอนตามหลักสูตร	3.44	0.80	ปานกลาง	3.66	1.11	มาก	แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.27	0.68	ปานกลาง	3.43	0.93	ปานกลาง	ไม่ แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.17 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ในด้านภาพรวม พบว่า มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ทั้งสองกลุ่ม มีระดับปัญหาที่แตกต่างกัน อยู่ 4 ข้อ คือ ข้อ 1. มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเพียงพอกับความ ต้องการ ข้อ 2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ ข้อ 7. มีห้องแนะแนว ใ้บริการด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน และข้อ 9. มีการนำ นวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร โดย ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหามาก ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน ที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.18 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ งานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น

งานการดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. ความสอดคล้องของหลักสูตรที่ใช้กับความต้องการในชุมชน	3.00	0.88	ปานกลาง	3.28	0.99	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
2. ความกระตือรือร้นของประชาชนในการสมัครเข้าศึกษาในหลักสูตรแบบใหม่ๆ	2.89	1.12	ปานกลาง	3.30	0.95	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
3. การให้การอบรมและการส่งเสริม การนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอนของครู	3.56	0.89	มาก	3.58	0.97	มาก	ไม่แตกต่างกัน
4. การใช้สื่อที่มีคุณภาพของครูผู้สอน	3.37	0.88	ปานกลาง	3.42	0.91	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
5. การใช้สื่อ/เครื่องมือ/เครื่องจักร ของครูผู้สอนไม่ตรงกับที่ใช้ในสถานประกอบการ	3.48	0.89	ปานกลาง	3.06	1.10	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
6. การเตรียมการสอนของครู	2.70	0.78	ปานกลาง	2.80	1.03	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
7. การจัดทำแผนการสอนมีการกำหนดกิจกรรมและเวลาใช้อย่างชัดเจน	2.74	1.10	ปานกลาง	2.78	1.04	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
8. การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน	3.41	1.12	ปานกลาง	3.16	0.99	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

งานการดำเนินการเรียน การสอน ตามหลักสูตรที่ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
9. การปรับและเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและเทคโนโลยีใหม่ๆ	3.37	0.97	ปานกลาง	3.37	0.96	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
10. การจัดนิทรรศการหรือจัดแสดงผลงานนักศึกษาหรือการจัดการแข่งขันทักษะร่วมกับสถานประกอบการ	2.96	0.94	ปานกลาง	3.12	1.10	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
11. การนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการปรับปรุงหลักสูตร	3.48	0.89	ปานกลาง	3.34	1.02	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
12. การประเมินผลการเรียนการสอน	3.00	0.83	ปานกลาง	2.96	1.06	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.16	0.61	ปานกลาง	3.17	0.67	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.18 พบว่าการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์งานดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ในด้านรวม พบว่า มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้ง 2 กลุ่ม ไม่แตกต่างกันทุกข้อ ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตารางที่ 4.19 แสดงการเปรียบเทียบระดับปัญหา การบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผล การใช้หลักสูตร

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศทางการศึกษา	3.07	0.96	ปานกลาง	3.18	1.10	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
2. มีความรับผิดชอบการนิเทศภายในอย่างเป็นทางการ	3.15	1.06	ปานกลาง	3.18	1.08	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
3. การเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน	3.52	1.01	มาก	3.69	1.12	มาก	ไม่แตกต่างกัน
4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตสื่อการสอน	3.48	0.80	ปานกลาง	3.56	1.06	มาก	แตกต่างกัน
5. ความเข้าใจกันและความร่วมมือในการนิเทศ	3.33	0.83	ปานกลาง	3.35	0.99	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
6. การนำเอาวิธีการหรือข้อนิเทศไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน	3.30	0.87	ปานกลาง	3.28	1.02	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอน เป็นรายวิชาโดยเฉพาะ	3.59	0.97	มาก	3.48	1.09	ปานกลาง	แตกต่างกัน
8. การติดตามผู้เรียนหลังจากสำเร็จในหลักสูตรนั้นๆ	3.07	0.96	ปานกลาง	3.08	0.97	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร	ผู้บริหาร			ครู-อาจารย์			ผลการเปรียบเทียบ
	N = 27		ระดับปัญหา	N = 142		ระดับปัญหา	
	μ	σ		μ	σ		
9. การเบิกวัสดุตามเวลาที่กำหนดให้	2.67	1.11	ปานกลาง	2.96	1.09	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
10. การจัดบริการยืม-คืน สื่อการเรียนการสอน	3.04	1.09	ปานกลาง	2.93	1.11	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
11. มีศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน	3.44	1.12	ปานกลาง	3.38	1.21	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
12. การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร	3.33	0.78	ปานกลาง	3.17	1.07	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน
เฉลี่ยรวม	3.25	0.70	ปานกลาง	3.27	0.73	ปานกลาง	ไม่แตกต่างกัน

จากตารางที่ 4.19 พบว่า การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร ในด้านรวมมีระดับปัญห่าปานกลาง ทั้งสองกลุ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า เกือบทุกข้อมีระดับปัญห่าปานกลางไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ ยกเว้นข้อ 4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตการสอน ผู้บริหารมีระดับปัญห่าปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญห่ามาก และข้อ 7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษา หรือนิเทศการสอน เป็นรายวิชาโดยเฉพาะ บริหารมีระดับปัญห่ามาก ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญห่าปานกลางแตกต่างกันทั้ง 2 กลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้

ตอนที่ 4 ปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร วิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ใน โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร โดยเรียงลำดับจากความถี่มากไปหาน้อย ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.20 ปัญหาและข้อเสนอแนะทั่วไปเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540

ปัญหา	ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง	ความถี่
1. ครุภัณฑ์ล้าหลังไม่ทันต่อเทคโนโลยีหรือไม่เพียงพอ	1. ควรจัดซื้อให้ทันสมัยและสอดคล้องกับที่ใช้ในสถานประกอบการ	48
2. ขาดงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหา สิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ในโรงเรียน	2. ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดซื้อ จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ ให้โรงเรียนดำเนินการเองตามความต้องการ	44
3. การจัดซื้อ จัดหาสื่ออุปกรณ์และวัสดุ การสอนได้ไม่ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน	3. ควรให้ครู-อาจารย์ มีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดซื้อ จัดหาสื่ออุปกรณ์และ วัสดุการสอนเพื่อใช้ในหลักสูตรได้ อย่างมีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน	43
4. ประชาชนในชุมชนไม่สนใจเรียน วิชาชีพระยะสั้น เพราะไม่เห็นความสำคัญของหลักสูตร	4. ควรประชาสัมพันธ์หลักสูตร ให้ประชาชนได้เข้าใจในตัวหลักสูตรและ การนำไปเทียบโอนหน่วยกิตได้	41
5. ครู-อาจารย์ไม่ทันต่อเทคโนโลยี	5. ควรจัดการอบรม สัมมนาเชิงปฏิบัติการ ร่วมมือกับสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง ทุก ๆ ปี	37
6. ผู้บริหารไม่ให้ความสำคัญในการนิเทศ	6. ผู้บริหารควรให้ความสำคัญในเรื่อง การนิเทศและรู้บทบาทในการนิเทศ อย่างถูกต้อง	33
7. การติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตร ไม่มีความต่อเนื่องและชัดเจน	7. ควรมีการติดตามประเมินผลการใช้หลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุกภาคเรียน โดย กำหนดแผนงานให้มีความชัดเจน	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.20 (ต่อ)

ปัญหา	ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง	ความถี่
8. ขาดแคลนบุคลากรผู้สอน	8. ควรจัดอัตรากำลังครู-อาจารย์ ให้ได้ตามเกณฑ์กำหนดในสาขาวิชาช่างละ 3 คน	29
9. ครู-อาจารย์มีภาระงานด้านการสอนมากเกินไป 1 คน/6 ชั่วโมง/สัปดาห์	9. ควรให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร	20
10. หลักสูตรไม่สนองความต้องการของตลาดแรงงาน	10. ควรจัดให้สนองความต้องการของตลาดแรงงาน	14
11. ครูขาดเทคนิคการสอนแบบใหม่ๆ	11. ควรจัดอบรมพัฒนาครูผู้สอนและการศึกษาดูงานสถานประกอบการปีละ 2 ครั้ง	9
12. ผู้เรียนมีความรู้แตกต่างกันมาก	12. ควรมีการกำหนดพื้นฐานการศึกษาของผู้เรียนในบางสาขาวิชาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอน	7
13. ขาดผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการนิเทศให้กับครู	13. ควรประสานความร่วมมือจากสถานประกอบการด้านผู้เชี่ยวชาญเพื่อการนิเทศให้ครู	5
14. ไม่มีศูนย์วิชาการเพื่อการพัฒนาด้านเทคโนโลยี	14. ควรจัดตั้งศูนย์วิชาการเพื่อเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาด้านเทคโนโลยีและวิชาการ	3
15. ผู้บริหารขาดเทคนิคในการบริหารงานด้านหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น	15. ผู้บริหารควรมีวุฒิการศึกษาในระดับสูงกว่าปริญญาตรี โดยเฉพาะสาขาด้านการบริหารการศึกษา	2

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทนี้จะกล่าวถึงสาระสำคัญของการวิจัยทั้งหมด โดยแบ่งออกเป็นวัตถุประสงค์ของการวิจัย สมมติฐานของการวิจัย วิธีดำเนินการวิจัย สรุปผลการวิจัย อภิปรายผลการวิจัย และข้อเสนอแนะตามลำดับดังต่อไปนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย การวิจัยเรื่องปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร 3 ด้าน เกี่ยวกับงาน

- 1.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร
- 1.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 1.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

2. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 เกี่ยวกับงาน

- 2.1 งานบริหารและบริการหลักสูตร
- 2.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร
- 2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

สมมติฐานการวิจัย ผู้บริหารกับครู-อาจารย์ มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่ปฏิบัติการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร 10 แห่ง เก็บข้อมูลจากผู้บริหาร จำนวน 27 คน และครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน รวม 169 คน คิดเป็น 100% ของแบบสอบถามที่ส่งไปทั้งหมด

สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า 5 ตัวเลือก จำนวน 71 ข้อ สร้างขึ้นเพื่อใช้สอบถามข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 เกี่ยวกับงานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรและงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

การหาคุณภาพเครื่องมือ ประกอบด้วย การหาความเที่ยงตรงและความเชื่อมั่น ดังนี้

1. ความเที่ยงตรง หาความเที่ยงตรงของแบบสอบถามโดยเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 5 คน พิจารณาตรวจสอบเนื้อหาและโครงสร้าง และข้อปรับปรุงแก้ไขตามคำชี้แนะ

2. ความเชื่อมั่น ทดสอบโดยนำแบบสอบถามที่แก้ไขปรับปรุงแล้วไป Try-Out กับ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ผู้สอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 จากวิทยาลัยสารพัดช่างในเขต กรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน แล้วนำมาคำนวณหาค่าความเชื่อมั่นแบบการหาสัมประสิทธิ์อัลฟา โดยการคำนวณด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือการเก็บข้อมูลจากงานบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง และหนังสือขออนุญาตแจกแบบสอบถามจากสำนักพัฒนาชุมชน สำนักงานของกรุงเทพมหานคร โดยส่งแบบสอบถามทางไปรษณีย์ และนำส่งด้วยตนเอง หลังจากนั้น 15 วัน ผู้วิจัยติดต่อขอรับแบบสอบถามจากฝ่ายวิชาการของแต่ละโรงเรียน โดยได้แบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 169 ฉบับ คิดเป็น 100% จากที่แบบสอบถามที่ส่งไป 169 ฉบับ แยกเป็นผู้บริหาร จำนวน 27 ฉบับ และครู-อาจารย์ ผู้สอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน 142 ฉบับ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยจำนวนร้อยละ

ตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน วิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับปัญหา และการจัดระดับปัญหา

ตอนที่ 3 ข้อมูลเกี่ยวกับการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน และจัดระดับปัญหา

5.1 สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝักอาชีพ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ผู้วิจัยขอนำเสนอตามรายละเอียดขั้นตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์

1. ผลการศึกษา ความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

2. ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์

ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ที่เปิดสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

จำแนกตามเพศ ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน วุฒิการศึกษา และวุฒิทางครู พบว่า ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง จำนวน 87 คน คิดเป็นร้อยละ 51.5 ส่วนตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบันเป็นครู-อาจารย์ จำนวน 142 คน คิดเป็นร้อยละ 84 และเป็นผู้บริหาร 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16 ซึ่งเป็นผู้อำนวยการ 4 คน อาจารย์ใหญ่ 6 คน ผู้ช่วยผู้อำนวยการ 8 คน ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ 9 คน ในด้านประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน มีประสบการณ์ต่ำกว่า 5 ปี มากที่สุด มีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 รองลงมา มีประสบการณ์มากกว่า 10 ปี จำนวน 46 คน คิดเป็นร้อยละ 27.2 และต่ำสุดคือประสบการณ์ 5-10 ปี มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 21.9 ในด้านวุฒิการศึกษาพบว่า ส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 104 คน คิดเป็นร้อยละ 61.5 รองลงมาคือ ระดับต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 35.5 ระดับสูงกว่าปริญญาตรี จำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 3

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

จากการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏดังนี้

1. ผลการศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ที่มีต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 3 งาน ประกอบด้วย งานบริหารและบริการหลักสูตร งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกรณีพิเศษและติดตามผลการใช้หลักสูตร ปรากฏว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง โดยที่งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกรณีพิเศษและการติดตามผลการใช้หลักสูตร มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรมีปัญหาเป็นอันดับที่ 2 และงานบริหารและงานบริการหลักสูตร มีปัญหาในอันดับสุดท้าย

1.1 เมื่อพิจารณาปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งมีงานอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านการจัดการหลักสูตร ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร และด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่ามีปัญหาระดับปานกลางทุกด้าน โดยมีด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือ เครื่องจักร มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 และด้านการจัดครูเข้าสอน มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.1.1 ด้านบุคลากร มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปัญหามาก การสนองความต้องการในการฝึกอบรมสัมมนาทางวิชาการ มีปัญหาเป็นอันดับที่ 2 ระดับปัญหาปานกลาง ส่วนการจัดครูผู้สอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอนมีปัญหามีอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับปัญหาน้อย

1.1.2 ด้านการจัดครูเข้าสอน มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การจัดครูเข้าสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถเข้าสอนได้ มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปานกลาง และการจัดแบ่งรอบการสอนเช้าและรอบค่ำ มีปัญหาในอันดับสุดท้ายมีระดับปัญหาน้อย

1.1.3 ด้านการจัดการหลักสูตร มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง และการฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานศึกษาเพียงพอ มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้ายในระดับปัญหาปานกลาง

1.1.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีปัญหาในระดับมาก อยู่ 4 ข้อ อันดับที่ 1 คือ มีงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร เพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอน อันดับที่ 2 มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน อันดับที่ 3 มีการใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์การศึกษาที่ทันสมัย และอันดับที่ 4 มีการจัดให้มีศูนย์การเรียนการสอน เป็นส่วนกลาง และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ

1.1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตรมีปัญหามีในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปัญหามาก มีห้องพยาบาลไว้บริการและปฐมพยาบาลเบื้องต้นในโรงเรียน มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้ายอยู่ในระดับปัญหาปานกลาง

1.2 งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยการให้การอบรมและการส่งเสริมการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนของครู มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับปัญหามาก การใช้สื่อที่มีคุณภาพของครูผู้สอนมีปัญหามีอันดับที่ 2 อยู่ในระดับปานกลาง การปรับและเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับตลาดแรงงานและเทคโนโลยีใหม่ ๆ มีปัญหาเป็นอันดับที่ 3 ในระดับปานกลาง และการจัดทำแผนการสอนมีการกำหนดกิจกรรมและเวลาใช้อย่างชัดเจน มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้ายในระดับ ปานกลาง

1.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร มีปัญหาในระดับปานกลาง โดยการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 อยู่ในระดับมาก การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้ แก่ครู-อาจารย์ในการผลิตสื่อการสอน มีปัญหาเป็นอันดับที่ 2 อยู่ในระดับมาก มีไม่ว่างรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอนเป็นรายวิชาโดยเฉพาะเป็นอันดับที่ 3 ระดับปัญหาหนัก และการเบิกวัสดุตามเวลาที่กำหนดให้ มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้ายในระดับปานกลาง

2. ผลการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ทั้ง 3 ด้าน ประกอบด้วย งานบริหารและบริการหลักสูตร งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น และงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศและการติดตามผลการใช้หลักสูตร ปรากฏว่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบของงานแต่ละงาน พบว่า

2.1 การบริหารและบริการหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องอยู่ 5 ด้าน คือ ด้านบุคลากร ด้านการจัดครูเข้าสอน ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องจักร ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ในภาพรวมทั้งสองกลุ่มอยู่ในระดับปานกลางไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า มีแตกต่างกันอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับน้อย ส่วนครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเปรียบเทียบเป็นรายด้าน พบว่า

2.1.1 ด้านบุคลากร ความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ระหว่างผู้บริหาร กับครู-อาจารย์ ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาที่ไม่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีอยู่ 2 ข้อ ที่มีความคิดเห็นแตกต่างกัน คือ ข้อ 4. การส่งครูไปดูงานฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม และข้อ 7. การจัดครูเข้าสอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน ที่เหลือด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

2.1.2 ด้านการจัดครูเข้าสอน ความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ในภาพรวม พบว่า มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาแตกต่างกัน โดยของผู้บริหาร อยู่ในระดับปัญหาน้อย ส่วน ครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาแตกต่างกันอยู่ 3 ข้อ คือ ข้อ 1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย ข้อ 3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย ข้อ 5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู ที่เหลือด้านอื่นๆ มีความคิดเห็นต่อระดับปัญหาที่ไม่แตกต่างกัน

2.1.3 ด้านการจัดหลักสูตร ความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า ทั้งในภาพรวมและรายข้อ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน

2.1.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือเครื่องจักร ตามความคิดเห็นต่อระดับปัญหา ระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่า ในภาพรวมระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบรายข้อ พบว่า มีระดับปัญหาแตกต่างกัน อยู่เพียง 1 ข้อ คือ ข้อ 10. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ การเก็บรักษาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือเครื่องจักร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารอยู่ในระดับมาก ส่วนครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร ตามความคิดเห็นต่อระดับปัญหาระหว่างผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่า ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันในรายชื่อ อยู่ 4 ข้อ คือ ข้อ 9. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ข้อ 2. มีงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ ข้อ 7. มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพช่วยเหลือและแก้ไขปัญหา นักเรียน และ ข้อ 1. มีอุปกรณ์ โสตทัศนศึกษาเพียงพอกับความต้องการ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารมีระดับปานกลาง ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหามาก

2.2 งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า อยู่ในระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน โดยตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีระดับปัญหাপานกลาง

2.3 งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรกรณีพิเศษ และติดตามผลการใช้หลักสูตร ในภาพรวม อยู่ในระดับปัญหาไม่แตกต่างกัน เมื่อเปรียบเทียบเป็นรายชื่อ มีอยู่ 2 ข้อ ที่แตกต่างกัน คือ ข้อ 7. มีบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการให้คำปรึกษาหารือ นิเทศการสอนเป็นรายวิชาโดยเฉพาะ ตามความคิดเห็นของผู้บริหารมีระดับปัญหามาก ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญหাপานกลาง และ ข้อ 4. การเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้ แก่ครู-อาจารย์ ในการผลิตสื่อการสอน ผู้บริหารมีระดับปัญหাপานกลาง ส่วนครู-อาจารย์ มีระดับปัญหามาก ที่เหลือด้านอื่นๆ ไม่แตกต่างกัน

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 จากการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ อยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ได้มีการจัดการและบริหารหลักสูตร ตอบสนองกับกลุ่มเป้าหมาย แก่ผู้ด้อยโอกาสทางการศึกษา และโดยเฉพาะตอบสนองให้กับกำลังแรงงานใหม่ที่จะเข้าสู่ตลาดแรงงาน ผู้ว่างงาน ผู้มีงานทำ ผู้อยู่นอกกำลังแรงงานที่กำลังจะกลับเข้าสู่ตลาดแรงงานอีกครั้ง ซึ่งสอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ที่มุ่งส่งเสริมการจัดตั้งโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ในการเพิ่มและขยายวิชาช่างให้รองรับการขยายโอกาสทางการศึกษาและความต้องการของท้องถิ่น โดยระดมสรรพกำลังจากชุมชน ภาคเอกชน และสถานประกอบการให้เข้ามามีส่วนร่วมและสนับสนุนการจัดการศึกษาใน รูปแบบต่าง ๆ ทั้งการอบรมวิชาชีพ และการพัฒนาฝีมือแรงงาน ภายใต้ข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานคร กับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการการค่า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สังคมในกิจกรรม การพัฒนาฝีมือ แรงงาน ที่ร่วมกันดำเนินการฝึกอบรมในเรื่องหลักสูตร บุคลากร สถานที่ฝึกอบรมและงบประมาณ ได้ตรงตามภารกิจหลักในการจัดการศึกษาและพัฒนาอาชีพ ในวิชาชีพ ระยะสั้นให้บรรลุในวัตถุประสงค์ของหลักสูตร (บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ. 2541 : 1) จึงเห็นได้ว่า ในการบริหารและบริการหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สทบ ลักษณะ (2524 : 39) ได้กล่าวในความสำคัญในการบริหารหลักสูตรต้องมีการวางแผนและจัดการในการใช้ทรัพยากรทุกด้านที่มีอยู่อย่างชาญฉลาดทั้งในด้านบุคลากร งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และเทคนิควิธีต่าง ๆ สอดคล้องกับนโยบายการขยายโอกาสทางการศึกษา และพื้นฐานการศึกษา ข้อ 8 แผนพัฒนาอาชีพศึกษาระยะที่ 7 พ.ศ. 2535-2539 ที่ระบุว่า “ส่งเสริมการบริการวิชาชีพระยะสั้น แก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สภาพทรัพยากรท้องถิ่น และตลาดแรงงาน” เพิ่มขีดความสามารถของวิทยาลัย สารพัดช่างให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ได้กว้างขวาง ยืดหยุ่น เร่งพัฒนา จัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอนวิชาชีพให้เพียงพอ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 46-47) ในการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สวัสดิ์ สุวรรณอักษร (2527 : 27) เห็นว่า ผู้บริหารสถานศึกษาต้องศึกษาและสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะหรือสภาพของบริเวณที่ตั้งของสถานศึกษา อาคารสถานที่ บุคลากรทุกประเภทที่มีอยู่ วัสดุอุปกรณ์เพื่อวางแผนหรือพัฒนาสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารหลักสูตรดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ เกิดเอกภาพ และคุณภาพในการจัดการศึกษา สอดคล้องกับแผนพัฒนากรุงเทพมหานครฉบับที่ 5 (2540-2544) ซึ่งกำลังดำเนินในแนวทางแผนยุทธศาสตร์ด้านการฝึกอบรมและพัฒนาฝีมือแรงงานของกรุงเทพมหานครในปัจจุบัน ให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่จะพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้มีคุณภาพ ทักษะ และฝีมือแรงงาน ให้มีประสิทธิภาพในการผลิตของแรงงานสูงขึ้น ได้มาตรฐาน และมีความยืดหยุ่น สามารถปรับตัวเข้ากับสภาพการเปลี่ยนแปลงทางด้านเศรษฐกิจ และสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว

เมื่อพิจารณาถึงรายงานของปัญหา ผู้บริหารและครู-อาจารย์ เห็นว่า งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการนิเทศและการติดตามผลการใช้หลักสูตร มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ เห็นว่า การนิเทศเป็นกระบวนการหนึ่งที่ผู้นิเทศเน้นให้ผู้ปฏิบัติงานได้ลงมือปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม ทำให้งานนั้นๆ ประสบผลสำเร็จ และมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษ บุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถให้คำปรึกษาหารือ นิเทศการสอน เป็นรายวิชาเฉพาะสาขา จะทำให้ครูเกิดความเชื่อมั่นในการพัฒนาตนเองในการ ปรับปรุงการสอน จึงเป็นการพัฒนางาน เพื่อคุณภาพของผู้เรียน ซึ่งเป็นผลผลิต จากการสอน ของครู-อาจารย์ สอดคล้องกับแนวคิดของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (ม.ป.ป. : 8) กล่าวว่า การนิเทศการสอนมีความมุ่งหมายเพื่อให้ครูได้ข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการสอนของตนและเพื่อปรับปรุงคุณภาพการเรียนการสอน ในโรงเรียนเพื่อคุณภาพของนักเรียน และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ สังค์ อุทรานันท์ (2530 : 12) กล่าวว่า การนิเทศเป็นกระบวนการที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนางาน เนื่องจากการนิเทศการศึกษามี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จุดมุ่งหมายหลัก เพื่อปรับปรุงและพัฒนาการศึกษาโดยเป้าหมายสูงสุดอยู่ที่นักเรียน ซึ่งเป็นผลผลิตจากการสอนของครูและบุคลากรทางการศึกษา นอกจากนี้ ความไม่ชัดเจนของผู้บริหารที่มีความเข้าใจในเรื่องหลักการวางโครงการนิเทศภายในโรงเรียน ผู้บริหารอาจเข้าใจว่า คือความมุ่งหมายของการจัดการนิเทศการศึกษาที่คำนึงถึงว่า การวางแผนจะต้องมีปัจจัยในด้านทรัพยากรต่าง ๆ ให้เกิดความพร้อมเสียก่อน ทั้งในด้านทรัพยากร ด้านบุคลากร งบประมาณ เวลา และสิ่งอำนวยความสะดวกที่ใช้ในการนิเทศมากกว่า การมีหลักการ และจุดมุ่งหมายในการนิเทศ โดยเฉพาะในเรื่องการส่งเสริมให้ครูประจำ การมีความรู้ได้ศึกษาดูงานจากสถานศึกษาดีเด่น หรือดูโครงการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์

ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่เป็นอาจารย์ประจำมีจำนวนน้อย จึงไม่ค่อยมีโอกาสได้รับการอบรมสัมมนาทางวิชาการที่ตรงกับสาขาที่สอน จึงส่งผลกระทบต่อระบบการนิเทศการประเมินผลและติดตาม ผู้เรียนหลังจากจบการศึกษา ซึ่งเกี่ยวกับการนิเทศและติดตามนี้ (อ้างใน ธนา หิยาลัย. 2543 : 81) กล่าวถึง บรรจง ชูสกุลชาติ (2528. 82 : 83) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรในสถานศึกษามีความจำเป็นและมีความสำคัญในการที่แก้ปัญหาและเพิ่มประสิทธิภาพด้านการเรียนเพื่อให้เกิดผลผลิต คือ ทรัพยากรที่มีคุณภาพ และ สังค์ อุทรานันท์ (2531 : บทคัดย่อ) ได้พบว่าปัญหาและอุปสรรคของการนิเทศการศึกษานั้น ส่วนใหญ่ เกิดจากขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความสามารถในการจัดการนิเทศการศึกษา ขาดวิทยากร ครู-อาจารย์ ไม่ยอมรับและไม่ศรัทธาต่อผู้ให้การนิเทศ จึงเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติได้พบกับสถานที่เกิดขึ้นโดยตรง นอกจากนี้ผลการวิจัยของ สมชาย โพธิ์วิชานนท์ (2535 : 100) พบว่า ผู้บริหารโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทุกคนเป็นผู้ดำเนินการนิเทศทั้งหมด การนิเทศดังกล่าวดำเนินการโดยผู้บริหารโรงเรียนตรวจเยี่ยม ดิชมและให้คำปรึกษา ตลอดจนการให้คำแนะนำเกี่ยวกับหลักสูตร การเรียนการสอนและการประชุมครูเชิงวิทยากร จากผลการวิจัยยังพบอีกว่าผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีวุฒิทางวิชาชีพจึงเป็นส่วนหนึ่งของปัญหาที่ครู-อาจารย์ ผู้ปฏิบัติไม่ศรัทธาผู้บริหารโรงเรียนในการนิเทศและติดตามผล นอกจากนี้ จากผลการวิจัยของหน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2536 : บทคัดย่อ) พบว่า ผู้มีตำแหน่งเกี่ยวกับงานบริหารสถานศึกษา มีความเห็นว่า อาจารย์ผู้สอนมีความต้องการการนิเทศในระดับมากทุกด้าน กล่าวคือ ด้านหลักสูตรเนื้อหาวิชา วิธีการสอน สื่อการเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ดังนั้น ผู้บริหารควรจะได้เป็นผู้ริเริ่มในการที่จะจัดให้มีการนิเทศภายใน โดยอาจจัดให้มีคณะกรรมการชุดหนึ่ง เพื่อพิจารณาถึงการดำเนินงานขอบเขตของการนิเทศ รวมทั้งการจัดทำโครงการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ โดยควรจะได้ศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการในการนิเทศ จัดทำแผนการนิเทศ และนำแผนไปสู่การปฏิบัติอย่างจริงจัง ให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายที่วางไว้ และควรมีการประเมินผลโครงการนิเทศ เพื่อนำไปพัฒนาระบบนิเทศภายในสถานศึกษาให้เข้มแข็งยิ่งขึ้น

ผลการวิจัยของ ถัดนา สาริมาณ (2530 : 107) ด้านแนวคิดเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา พบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจในระดับมาก แต่ยังไม่ชัดเจนในเรื่องเหตุผลของการนิเทศภายในสถานศึกษา ผู้บริหารเข้าใจว่า คือ ครู อาจารย์ ไม่เข้าใจหลักสูตรมากกว่าจึงมีผลต่อการสอนของครู ส่งผลการเรียนไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของนักเรียนอาชีวศึกษา มักจะอยู่ในระดับที่ไม่สูงนัก ในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ต่ำ และในเรื่องวิธีการนิเทศการศึกษาในปัจจุบัน ผู้บริหารส่วนใหญ่ เข้าใจว่า เป็นการส่งเสริมให้ครูใช้สื่อการสอน ประกอบการสอนมากกว่าการร่วมมือกันพัฒนาวิชาชีพการสอน โดยไปเน้นฝึกปฏิบัติโดยใช้อุปกรณ์ เครื่องมือ และสื่อการสอนประกอบมากกว่าให้ความสำคัญในการร่วมมือกันพัฒนาวิชาชีพการสอน ซึ่งเข้าใจได้ยากกว่า ทั้งที่ครอบคลุมทั้งในด้านวิชาการและวิชาชีพที่สอน สำหรับกรมอาชีวศึกษา นั้น ได้เริ่มงานนิเทศการศึกษาเกี่ยวกับการนิเทศภายในสถานศึกษา เมื่อปี 2528 ดังที่ สจัด อุทรานันท์ (2529 : 196) ได้กล่าวไว้ว่า สำหรับกรมอาชีวศึกษา นั้น ได้เริ่มจัดการอบรม เรื่องการนิเทศภายในสถานศึกษา เพื่อสร้างความเข้าใจในการจัดการนิเทศการศึกษา ให้แก่ผู้บริหาร ในระดับผู้อำนวยการ หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าแผนกวิชาในสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา ทั่วประเทศในปีการศึกษา 2528 จำนวน 8 รุ่น โดยผู้บริหารในระดับสูงได้ให้ความสนใจ และให้การสนับสนุนมาโดยตลอด ผู้วิจัยมีความเห็นว่า เป็นการให้ผู้บริหารได้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษา อันเป็นพื้นฐานที่สำคัญ สำหรับการดำเนินงานในการบริหารการศึกษา เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอน และสามารถแก้ปัญหาในสถานศึกษา โรงเรียน ของตนได้อย่างถูกต้อง สอดคล้องกับความต้องการของบุคลากร ดังที่ อ้อม ประνομ (2524 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า การพัฒนาคุณภาพการศึกษาจะประสบผลสำเร็จ จำเป็นต้องพัฒนาทั้งระบบที่สัมพันธ์และเกื้อกูลต่อกัน คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ กระบวนการเรียนการสอน

หากทั้ง 3 กระบวนการ ได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องต่อเนื่องแล้ว การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ย่อมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ สอดคล้องกับ วไลโรจน์ บุญสวัสดิ์ (2528 : 69) กล่าวไว้ว่า การนิเทศการสอน และการบริหารโรงเรียนมีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิดของการจัดการศึกษาจะมีการแบ่งแยกกันบ้าง ก็เพื่อประโยชน์ในการวิเคราะห์งาน และสำหรับการอภิปราย แต่ในทางปฏิบัติแล้ว จะมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันและจะเข้าซ้อนกันอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้

งานบริหารและบริการหลักสูตร มีปัญหาในระดับปานกลาง เป็นอันดับสุดท้าย อาจเป็นเพราะปัญหาการเตรียมบุคลากร ผู้บริหารขาดงบประมาณ เอกสาร สื่อวัสดุอุปกรณ์ในการเตรียมความพร้อมสำหรับครู-อาจารย์ผู้สอนอาจขาดโอกาสเข้ารับการอบรมเกี่ยวกับหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ในด้านการจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารส่วนใหญ่ได้กำหนดหลักเกณฑ์จัดครูเข้าสอน โดยจัดตามวุฒิ และวิชาชีพที่ตรงสาขา รวมทั้งจัดตามความเหมาะสมและความจำเป็นของโรงเรียน สำหรับครู-อาจารย์ผู้สอนส่วนใหญ่อาจไม่มีส่วนร่วมจัดครูเข้าสอนหรืออาจจะมีส่วนร่วมในการพิจารณาคุณสมบัติครูผู้สอน และรวบรวมข้อมูลการสอน ให้กับผู้บริหาร เท่านั้น สำหรับในด้านการบริหารและบริการวัสดุหลักสูตร ผู้บริหารอาจพบว่าขาดเอกสารหลักสูตร ขาดงบประมาณและวัสดุอุปกรณ์ สำหรับครู-อาจารย์ผู้สอน พบว่า สื่อการเรียนการสอนไม่เพียงพอ ผู้บริหาร พบว่า ขาดงบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์เพื่อใช้จัดสรรและปรับปรุง พัฒนาห้องเรียน และห้องปฏิบัติการไม่เพียงพอ ขาดบุคลากรดำเนินงานห้องสมุดและเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานแนะแนวสำหรับครูผู้สอน และครู-อาจารย์ ผู้สอน ยังขาดความรู้ความเข้าใจเทคนิคและการจัดกิจกรรมแนะแนว รวมทั้งไม่มีเวลาทำหน้าที่แนะแนวอย่างเต็มที่

เมื่อพิจารณารายละเอียดในแต่ละด้านทั้ง 5 ด้าน ด้านที่มีปัญหาเป็นอันดับ 1 คือ ด้านวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีปัญหาமாகอาจเป็นเพราะในการเรียนการสอนในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร อาจประสบปัญหาในด้านการใช้เทคโนโลยี และครุภัณฑ์การศึกษาที่ไม่ทันสมัย เครื่องมือและอุปกรณ์ไม่มีคุณภาพ ตามความต้องการของครูผู้สอน ขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรอย่างเพียงพอเพื่อให้ได้ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน จึงมีผลกระทบต่อการบริหารและบริการหลักสูตร สอดคล้องกับงานวิจัยของ ธนา หทัยล้ำหนี (2543 : 83) พบว่า ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร มีปัญหาமாகเป็นอันดับ 1 คือ การขาดแคลนงบประมาณ ในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ สนิท สุขศิริ (2541 : 248) พบว่า การจัดสิ่งอำนวยความสะดวกต่อการเรียนการสอน มีปัญหาอยู่ในระดับปานกลาง นอกจากนี้ พัฒน์พงษ์ แจ่มวัฒน์ชัย (2536 : 150) ยังพบว่า โรงเรียนขาดแคลนวิทยากรในการจัดฝึกอบรมเกี่ยวกับการผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอน ขาดงบประมาณที่จะจัดส่งครูเข้ารับการฝึกอบรมในการผลิตสื่อการเรียนการสอน ดังกล่าวนี้นี้ จึงมีผลต่อการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ที่ไม่สามารถดำเนินการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่จะส่งเสริมผู้เรียนดำเนินงานวิชาชีพได้อย่างมีมาตรฐานในการประกอบอาชีพได้จริง สอดคล้องกับ สมจิตร ชัยยงดำรงฤทธิ์. (2540 : 93) พบว่า นักศึกษามีปัญหาการเรียนในด้านสิ่งอำนวยความสะดวกสูงสุดในเรื่อง อุปกรณ์การฝึกปฏิบัติมีจำนวนไม่เพียงพอ อยู่ในสภาพชำรุดและล้าสมัย เนื่องจากวัสดุ อุปกรณ์ในการฝึกของโรงเรียนสารพัดช่างไม่สามารถจัดซื้ออุปกรณ์วัสดุที่ทันสมัย ทันต่อสภาพเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป การที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้และเป็นที่ต้องการของตลาดแรงงาน อุปกรณ์การศึกษาที่ใช้สอนก็ควรทันสมัยและสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นด้วย ส่วนอุปกรณ์ที่ชำรุดหรือใช้การไม่ได้ ก็ควรทำการซ่อมแซมให้อยู่ในสภาพการใช้ได้ เพื่อที่จะใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มที่ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ประมวล ทบบัณฑิต (2530 : 311) ด้านสื่อการสอน อุปกรณ์การศึกษาที่มีอยู่ในสถานศึกษา ปัจจุบันมีความทันสมัยอยู่ในระดับปานกลาง และสภาพการใช้งานได้ดีของอุปกรณ์ ส่วนใหญ่อยู่ในระดับปานกลาง การขยายตัวด้านปริมาณนักศึกษา ควรจะสอดคล้องกับจำนวนเครื่องจักร เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่มีในสถานศึกษานั้น ๆ ด้วย อุปกรณ์มาตรฐานที่กรมฯ กำหนดมีความเหมาะสมเพียง บางสาขาวิชาเท่านั้น อุปกรณ์ประเภทประจำโรงฝึกงานต่าง ๆ มีอยู่ในระดับไม่เพียงพอ จึงจำเป็นต้องหาให้เพียงพอกับความต้องการ เพราะการเรียนการสอนวิชาชีพมุ่งเน้นที่การฝึกปฏิบัติมากเป็นพิเศษ

ด้านการจัดครูเข้าสอน เป็นด้านที่มีปัญหาเป็นอันดับสุดท้าย ของงานบริหารและบริการหลักสูตรเป็นภาพรวม อาจเป็นเพราะผู้บริหาร โรงเรียนได้มอบหมายให้เป็นหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าแผนก เป็นผู้ควบคุม ดูแล รับผิดชอบ ย่อมจะรับทราบถึงปัญหาและข้อมูลในไม่ช้ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดครู-อาจารย์เข้าสอนในสาขาวิชาต่างๆ ได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ พรหมเมตตา (2542 : 117) พบว่า ส่วนมาก ครู-อาจารย์ ผู้สอน ได้รับมอบหมายให้สอนในรายวิชาต่าง ๆ ตามสาขาวิชา เอก-โท ที่ได้ศึกษามาสอนตามรายวิชาที่หัวหน้าหมวดวิชาจัดให้ และตามความถนัดและความสนใจ ซึ่งเป็นไปตามหลักการจัดตารางสอน ดังที่ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (อ้างในอนงค์ พรหมเมตตา. 2542 : 117) กล่าวว่า การจัดครู-อาจารย์ เข้าสอน จัดตามความพร้อมของครูผู้สอน เช่น ความถนัดและความต้องการในการสอน ได้แก่ จัดตามวุฒิทางการศึกษา จัดตามความสนใจ และความถนัด จัดตามความเชี่ยวชาญ และประสบการณ์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 155) การกำหนดครูเข้าสอน ตามความถนัด และประสบการณ์ ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย มีปัญหาในระดับปานกลาง แสดงว่าการจัดครูเข้าสอน จัดตามความถนัดและประสบการณ์ จึงทำให้ครูมีความพร้อมและความสนใจในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย นั้น

เมื่อแยกพิจารณาในด้านต่าง ๆ จำนวน 5 ด้าน ประกอบด้วย

1.1 ด้านบุคลากร พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหาหนักเป็นอันดับที่ 1 คือ การส่งครู ไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดงบประมาณในการพัฒนาบุคลากร วิจิตร อวารกุล (2540 : 18) ได้ให้ความหมายการพัฒนาบุคลากรว่า เป็นการดำเนินการเกี่ยวกับการส่งเสริมให้บุคลากรมีความรู้ ความสามารถ มีทักษะในการทำงานดีขึ้น ตลอดจนมีทัศนคติที่ดีในการทำงานให้มีประสิทธิภาพ ส่วน กิตติมา ปรีดีดิลก (2532 : 118) กล่าวว่า การพัฒนาบุคลากรเป็นการเพิ่มพูนและปรับปรุงคุณภาพ การปฏิบัติงานให้มีประสิทธิภาพอย่างเต็มที่เพื่อผลงานของสถาบันและเพื่อสนองความต้องการที่จะก้าวหน้าของผู้ปฏิบัติงานสอดคล้องกับงานวิจัยของ สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์ (2540 : บทคัดย่อ) พบว่า ด้านครูผู้สอน นักศึกษามีปัญหาการเรียนอยู่ในระดับน้อย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะครูผู้สอน ได้มีการพัฒนาตนเองโดยได้รับการสนับสนุนจากสถานศึกษาให้ไปฝึกอบรม ดูงานและศึกษาต่อ เพื่อเพิ่มพูนความรู้ และพัฒนาทักษะในรูปแบบต่างๆ อย่างต่อเนื่องทั่วถึง และทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและเทคโนโลยี ตามนโยบายการปฏิรูปครู และบุคลากรทางการศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ. 2538 : 4) เมื่อพิจารณาผลจากการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ เป็นที่น่าสังเกตว่า การส่งครู ไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงาน ในสถานประกอบการเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมผู้บริหารมองว่ามีปัญหาในระดับปานกลาง แต่ครู-อาจารย์มีปัญหาในระดับมาก อาจเป็นเพราะผู้บริหารเดินทางไปราชการ อบรมสัมมนาบ่อย แต่ครู-อาจารย์ ซึ่งมีจำนวนน้อยและในบางสาขาไม่ค่อยได้ไปฝึก อบรมสัมมนาเพราะการจัดครูเข้าสอนแทนได้ลำบาก

1.2 ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร พบว่า มีปัญหาในระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาหนักเป็นอันดับที่ 1 คือ การจัดครูเข้าสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถเข้าสอนแทนได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจำนวนบุคลากรในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง มีจำนวนจำกัดต่อสาขาวิชาช่างและต้องทำการสอน 1 คน ต่อ 6 ชั่วโมง ใน 1 วัน สัปดาห์ละ 30 ชั่วโมง ทั่วทั้งสัปดาห์ อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ชั่วโมง และจะต้องปฏิบัติตามนโยบายของกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะต้องดำเนินให้เป็นไปตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน ทำให้มีงานพิเศษมาก และเนื่องจากทางกรุงเทพมหานครไม่สามารถจัดสรรอัตราค่าจ้างได้ตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพราะเป็นนโยบายจำกัดจำนวนข้าราชการของรัฐบาลและของกรุงเทพมหานคร ซึ่งสอดคล้องกับ สนธิ สุขศิริ (2541 : 247) ปัญหาเกี่ยวกับบุคลากรที่อยู่ในระดับมาก คือครูที่มีอยู่ได้รับมอบหมายให้ทำการสอนหลายวิชา และมีงานพิเศษมาก นอกจากนี้ พรทิพย์ ธีรรวงกุล (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า ครูอาจารย์มีชั่วโมงสอนมากเกินไป เมื่อพิจารณาจากการเปรียบเทียบการบริหารหลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ พบว่า ในรายข้อในการจัดครู เข้าสอนตามหลักสูตรมีระดับปัญหาที่แตกต่างกันอยู่บ้าง คือ ข้อ 1. การกำหนดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ครูได้รับมอบหมาย ผู้บริหารมีระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง ซึ่งอาจเป็นเพราะผู้บริหารมองเห็นว่าโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง มีความชัดเจนในกรอบอัตราค่าจ้างที่กำหนดให้ไว้แล้ว ปัญหาจึงอยู่ในระดับน้อย ส่วนครู-อาจารย์ เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะสภาพปัจจัยด้านการสอนเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ครูขาดขวัญและกำลังใจในการทำงาน ซึ่งในการปฏิบัติงาน ของครู-อาจารย์ ถ้าครู-อาจารย์ ได้รับมอบหมายงานที่เหมาะสม และตรงตามความสามารถของครู ผู้บริหารให้คำแนะนำในการปฏิบัติงาน และรับฟัง สนใจและเข้าใจปัญหาต่าง ๆ ของครู-อาจารย์ ตลอดจนให้โอกาสในความก้าวหน้าในวิชาชีพแก่ครู จะทำให้ครูมีขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงานเป็นอย่างดี ขวัญและกำลังใจในการปฏิบัติงาน จะช่วยเสริมสร้างความสำนึก ความเชื่อมั่น ความรับผิดชอบในหน้าที่การงานของครู-อาจารย์ให้สามารถปฏิบัติงานในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี ดังนั้น ผู้บริหารต้องให้ขวัญและกำลังใจ ตลอดจนส่งเสริมความก้าวหน้าในหน้าที่การงานอย่างเหมาะสมและยุติธรรม อย่างมีคุณธรรมเป็นสำคัญ ข้อ 3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย ผู้บริหารมีระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง อาจเป็นเพราะในการพิจารณาจัดครูเข้าสอน ผู้บริหารเห็นว่า ได้จัดตรงตามวิชาที่สอน ให้กับครูผู้สอนแล้ว ส่วนครูผู้สอนเห็นว่าหากได้มีส่วนร่วมในการพิจารณา ก็จะสามารถกำหนดตนเองได้ให้มีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมายเป็นอย่างดีได้ ดังที่ สัจจ อูทรานันท์ (2532 : 24) กล่าวว่า การจัดครูเข้าสอนต้องคำนึงถึงความรู้ความสามารถ ตลอดจนความสมัครใจของครูแต่ละคนด้วย ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้ใช้หลักสูตรมีโอกาสใช้ศักยภาพของตนให้เป็นประโยชน์มากที่สุด สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 155) การกำหนดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์ในรายวิชาที่ได้รับมอบหมาย มีปัญหาในระดับปานกลาง แสดงว่าการจัดครูเข้าสอนตามความถนัดและประสบการณ์จึงทำให้ครูมีความพร้อมและความสมัครใจในรายวิชาที่ได้รับมอบหมายนั้น ข้อ 5. การจัดการการสอนตามความต้องการของครู ผู้บริหารมีปัญหาลดอยู่ในระดับน้อย ส่วนครู-อาจารย์อยู่ในระดับปัญหาปานกลาง อาจเป็นเพราะ ครู-อาจารย์ผู้สอนมีความต้องการในการมีส่วนร่วมดำเนินการจัดการเรียนการสอน ร่วมกับผู้บริหารโรงเรียนส่วนมาก โรงเรียนจะมอบหมายให้เป็นหน้าที่ของผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าแผนกไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อนงค์ พรหมเมตตา (2542 : 117) พบว่า ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หัวหน้าแผนก ปวช. และหัวหน้าหมวดวิชา ร่วมกันดำเนินการโดยสรุปออกจำนวนนักเรียนตลอดแผนการเรียน สํารวจความพร้อมของครู-อาจารย์ เพื่อจัดเข้าสอนตามแผนการเรียน กำหนดตัวบุคคล จัดครู-อาจารย์เข้าสอน พิจารณากำหนดการใช้ห้องพิเศษ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการและสนาม ศึกษาสภาพของรายวิชาต่างๆ ในหลักสูตร และจัดศูนย์รวมตารางสอนทุกประเภทวิชา ให้สามารถตรวจสอบและควบคุมการสอนของครู-อาจารย์ ได้อย่างรวดเร็ว ติดตามประเมินผล และรายงานผล ต่อผู้อำนวยการทุกภาคเรียน นอกจากนี้ ครู-อาจารย์ อาจมองเห็นว่า ภาระงานการสอนมีมากเกินไป ต้องรับผิดชอบการสอนคนเดียวใน 1 วัน/ 6 ชั่วโมง/ สัปดาห์ การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู หากมีการรวมเนื้อหาวิชาที่เป็นแผนกเดียวเข้าด้วยกัน จะช่วยลดภาระงานได้ มีเวลาย่างปฏิบัติงานอื่นๆ ได้อีก สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพูน ถิ่นนาค (2533 : 155) พบว่า การจัดตารางสอนภาคเรียนละ 10 สัปดาห์ และ 4 ภาคเรียน ต่อปีการศึกษา มีปัญหาหระดับมาก หมายถึง มีปัญหาค่อนข้างรุนแรง สาเหตุเนื่องมาจากต้องดำเนินงานจัดตารางสอนปีละ 4 ครั้ง เป็นการเพิ่มภาระแก่ครูมากกว่าเดิมถึงสองเท่า และระยะเวลา 10 สัปดาห์ สันทำให้ครูเตรียมการต่าง ๆ ไม่ทัน

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2527 : 157) กล่าวว่า ตารางสอนเป็นการกำหนดเวลาและวิชาให้เด็กได้เรียนในแต่ละวันตลอดสัปดาห์ ในการจัดตารางสอนที่ดีนั้น โรงเรียนไม่ควรจัดวิชาที่ต้องเรียนหนักเกินไปติด ๆ กัน วิชาที่ต้องใช้ความคิดมาก ไม่ควรจัดลงตอนบ่าย และควรจัดตารางสอนให้ครู ไม่ต้องมีงานมากเกินไป หรือสอนติด ๆ กันหลายคาบในแต่ละวัน เพราะจะทำให้ครูเหนื่อยเกินไป ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อนงค์ พรหมเมตตา (2542 : 121) การจัดตารางสอนให้กับครู-อาจารย์ ผู้สอนจะได้ไม่เหนื่อยมาก ซึ่งจะเป็นผลดีต่อครู-อาจารย์ และนักเรียนด้วย

1.3 ด้านการจัดการหลักสูตร พบว่า มีปัญหาหระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับที่ 1 คือ การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหลักการเรียนการสอนวิชาชีพพระยะต้นของโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร จะเน้นหนักให้ผู้เรียนได้รับการฝึกฝนภาคปฏิบัติจนมีทักษะพอที่จะนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวันหรือใช้ประกอบอาชีพได้ ดังนั้น ครู-อาจารย์ผู้สอนจะต้องมีความรู้ในด้านการวัดและประเมินผลด้วย เพื่อจะได้ทราบถึงการพัฒนาความรู้ความสามารถหรือการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของผู้เรียน ตลอดจน

ประสิทธิภาพในการสอนของครู-อาจารย์ ครูผู้สอนควรทำการวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอนอย่างยุติธรรม มีความสามารถในการเลือกใช้และสร้างเครื่องมือให้ถูกต้อง พฤติกรรมที่ต่อการจะวัดและประเมินผลสิ่งต่างๆเหล่านี้จะเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพก็ขึ้นอยู่กับครู ครูผู้สอนจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถในการวัดผลและประเมินผลเป็นอย่างดี (ชุติมา. 2542 : 30) และเนื่องจากการดำเนินการวัดและประเมินผลจำเป็นจะต้องมีเครื่องมือที่มีคุณภาพ ปัจจุบันพบว่ามียู่หลายวิธี ซึ่ง พงศ์ หรศาล (2542 : 225) ได้เสนอไว้ดังนี้ การจัดอันดับคุณภาพ แบบสอบถาม และแบบสำรวจ การบันทึก การสังเกต การสัมภาษณ์ การศึกษารายกรณี และแบบทดสอบ สรุปได้ว่าการจัดการหลักสูตร ครู-อาจารย์ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้สอน จะต้องเป็นผู้มีความสามารถในการวางแผนการสอน การดำเนินการสอนและการประเมินผลด้วย พิจารณาว่ากิจกรรมนั้นช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของการเรียนรู้หรือไม่ เช่น ถ้าตั้งใจพัฒนาการแก้ปัญหา กิจกรรมการเรียนรู้ควรจะให้โอกาสผู้เรียนแก้ปัญหาเป็นหลักการประเมินกระบวนการทำงาน พิจารณาจากการสังเกตการปฏิบัติงานระหว่างดำเนินการ และสอบถามความคิดเห็นของครู-อาจารย์ เกี่ยวกับการดำเนินงานตามโครงการแต่ละด้านส่วนมากมีความเหมาะสมในระดับมาก โดยเฉพาะความรู้ที่ได้รับจากการฟังบรรยาย และการปฏิบัติการสร้างแบบทดสอบมาตรฐานฝีมือ เห็นว่ามีประโยชน์สามารถปรับไปใช้กับการเรียนการสอน/การฝึกงานในสถานศึกษาหรือสถานประกอบการ แสดงว่าครู-อาจารย์เห็นประโยชน์และคุณค่า คาดว่าจะปรับไปใช้จริงตามลักษณะหนึ่งในการเรียนรู้ของผู้ใหญ่ที่จะพยายามนำความรู้มาใช้ในปัจจุบัน

1.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องจักร พบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับที่ 1 คือ การขาดงบประมาณในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร อย่างเพียงพอ และตรงตามความต้องการของครูผู้สอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ได้รับการจัดสรรงบประมาณตามสถานการณ์ทางการเงินของหน่วยงาน อุปกรณ์ที่นำมาใช้ฝึกปฏิบัติ นั้น ไม่ทันสมัยพอกับเทคโนโลยี ที่พัฒนาขึ้น ไม่สามารถจัดซื้อจัดหาเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน ได้ทำให้การใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์ทางการศึกษาของโรงเรียนไม่ทันสมัยและล้าสมัย ซึ่งสอดคล้องในทัศนะของ สุดใจ เหล่าสุนทร (2535 : 60) ว่าไว้ การที่จะให้ผู้เรียนมีฝีมือ เป็นไปตามความต้องการของตลาดแรงงานนั้น การเรียนวิชาชีพ จะต้องมามีเครื่องมือ เครื่องจักร ตลอดจนวัสดุ ฝึกหัด เช่นเดียวกับ อาชีพจริงที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบัน ส่วนปัญหาในการเรียน ทักษะภาคปฏิบัติ ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์ (2528 : 12-22) ได้สรุปไว้ว่า จำนวนเครื่องจักรและอุปกรณ์การสอนมีไม่เพียงพอ อุปกรณ์การเรียนการสอนชำรุด และผลงานที่ได้จากการปฏิบัติงานมีคุณค่าต่ำ สอดคล้องกับ ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 162) พบว่า ความพอเพียงของวัสดุฝึก เครื่องมือ ครุภัณฑ์ และชุดฝึกทดลอง สำหรับการเรียนภาคปฏิบัติของนักเรียนมีปัญหาในระดับมากนอกจากนี้งบประมาณที่จัดสรรอย่างจำกัด จึงเป็นปัญหาส่วนหนึ่งที่ไม่สามารถจัดหาครุภัณฑ์ให้ครบตามเกณฑ์กำหนดได้ ผลกระทบดังกล่าวอาจมาจากวิกฤตทางเศรษฐกิจด้วย สอดคล้องกับ งานวิจัย ของ เรวัต อากุทธิณรงค์ (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า สภาพการจัดการเรียนการสอนประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม มีการใช้ห้องปฏิบัติการสอนทฤษฎีด้วยอุปกรณ์และเครื่องมือภายในห้องอย่างจำกัด เมื่อพิจารณาผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหาร หลักสูตรระหว่างผู้บริหารกับครู-อาจารย์ ในด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องจักร พบว่า ข้อ 10. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ การเก็บรักษาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ผู้บริหารมีระดับปัญหามาก ครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารให้ความสำคัญในการปรับปรุงวิธีการใช้สื่อการสอน ควรมีการเพิ่มเติมอุปกรณ์การฝึก และซ่อมแซมเครื่องมือที่ชำรุด รวมทั้งหาวิธีการใช้วัสดุฝึกให้คุ้มค่าที่สุด สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ประมวล ทบบัณฑิต (2530 : 311) พบว่า ผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอนเห็นว่าเป็นปัญหามากไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับความสะดวกในการเบิกใช้หรือจัดเก็บอีกด้วย สาเหตุอาจเนื่องมาจากการเบิกและการจัดเก็บที่ห้องพัสดุทำให้เสียเวลา การถือหรือการเคลื่อนย้ายจากห้องพัสดุแผนกมาห้องทดลอง อาจไม่สะดวก ความสะดวกในการเบิกและจัดเก็บวัสดุ เครื่องมือ ครุภัณฑ์ และชุดฝึกทดลอง เมื่อมีการสอนภาคปฏิบัติพบว่า เกิดปัญหาหาระดับมาก ซึ่งตรงกับข้อค้นพบของ ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 162) พบว่า ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา ระบุว่า ควรมีการปรับปรุงวิธีการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บวัสดุฝึก เครื่องมือ และเครื่องจักร ส่วนครู-อาจารย์ อาจมองเห็นว่า สื่อการเรียนการสอนมีอยู่มากมายหลายชนิด ดังนั้นจึงขึ้นอยู่กับวิจารณ์ของครู-อาจารย์ผู้สอนว่าจะเลือกใช้สื่อการสอนชนิดใดที่จะช่วยให้การเรียนการสอนประสบความสำเร็จ จำเป็นอย่างยิ่งที่ครู-อาจารย์ผู้สอน ต้องมีหลักในการจัดเก็บ จัดหาสื่อการสอน ดังที่บุญธรรม จิตต์อนันต์ (2533 : 80) กล่าวถึงหลักในการจัดเตรียม จัดหาและจัดเก็บรักษา ไว้ดังนี้

“ครูผู้สอน ควรพิจารณาในแง่ความสามารถของครูที่จะใช้อุปกรณ์การสอน การจัดหา และคัดแปลงให้เหมาะสม การเตรียมและการควบคุม ดูแล การจัดเวลาและสื่อการสอน ควรพิจารณาในแง่ชนิดหรือประเภทจำนวน ข้อกำหนด และข้อจำกัด ความเหมาะสมกับวิชาที่สอนและผู้เรียน ความสะดวกในการจัดหามาใช้ ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง เพราะเห็นว่า ได้พิจารณาในแง่ของความเหมาะสม ความสะดวกที่จะใช้สื่อการสอนตามสภาพของสถานที่สอน ตลอดจนการเก็บรักษา นอกจากนี้การติดตามและประเมินผลการใช้ ต้องคำนึงถึงหลักการ งบประมาณที่พิจารณาให้ในแง่จะขอเพิ่มเติม จัดซื้อสิ่งที่จำเป็นจริงๆ ซึ่งก็ขึ้นอยู่กับลักษณะวิชา ต้องพิจารณาในแง่วัตถุประสงค์ของหลักสูตร วัตถุประสงค์ของวิชา วัตถุประสงค์ของแต่ละตอน ตอนใดบ้างที่ต้องใช้สื่อการสอน นอกจากนี้ สำนักงานเลขาธิการคุรุสภา (2538 : 9-10) ได้ระบุหน้าที่ของครูในด้านการจัดการว่า ครูผู้สอนต้องมีความสามารถในการจัดการสื่อการเรียนการสอนได้มีประสิทธิภาพ หมายถึง การเลือกใช้ ปรับปรุง ผลิต จัดเก็บรักษา เครื่องมืออุปกรณ์ เทคนิควิธีการต่าง ๆ เพื่อให้ผู้เรียนบรรลุจุดประสงค์ของการเรียนรู้

1.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร พบว่า มีปัญหาหาระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับที่ 1 คือ การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะขาดแคลนงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน หรืองบประมาณที่มีอยู่จำกัด ผู้บริหารมองไม่เห็นความสำคัญด้านสื่อการเรียนการสอน จึงนำเงินงบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด ไปปรับปรุงงานด้านอื่นๆ เห็นว่าสำคัญกว่า เช่น งานอาคารสถานที่ อุปกรณ์ในสำนักงาน เป็นต้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย ของ สุรีย์ ภาคเนียม (2528 : 57) (อ้างใน ทวี ทวีชนม์. 2539 : 125) พบว่า วัสดุอุปกรณ์ในการศึกษาชีพเก่าไม่ทันสมัย ทั้งอยู่ในสภาพที่ไม่สมบูรณ์ และไม่เพียงพอกับจำนวนนักศึกษา โรงเรียนผู้ใหญ่ที่ทำการสอนวิชาชีพพระยะตันในเรือนจำ และทัณฑสถานส่วนใหญ่ได้รับงบประมาณอุดหนุนน้อย ดังนั้น ครูผู้สอนวิชาชีพพระยะตันส่วนใหญ่ มีความคิดเห็นในด้านนี้อยู่ในระดับดำเนินการได้เหมาะสมมาก ส่วน พรทิพย์ ธีรวารงกุล (2528 : บทคัดย่อ) พบว่า สถาบันการศึกษาส่วนมากขาดแคลนอุปกรณ์ และไม่มีศูนย์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โสตทัศนศึกษาเป็นส่วนของตัวเอง ส่วนมากจะจัดกระจายอยู่ตามหน่วยงานอื่น การใช้และการจัดหาโสตทัศนอุปกรณ์เพื่อประกอบในการสอนของครู-อาจารย์ โดยเฉลี่ยแล้วน้อยมาก นักเรียนนักศึกษาที่มีความต้องการให้มีการใช้โสตทัศนอุปกรณ์ในการเรียนรู้ ดังที่ วิชัย วงศ์ใหญ่ (2523 : 19) กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอน เป็นวัสดุอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ ที่ครูและนักเรียน จะต้องทำเพื่อเป็นแนวทางในการเรียนรู้ ซึ่งครูจะต้องจัดทำและจัดหาไว้ให้เรียบร้อย กรมวิชาการนำเสนอไว้เช่นกันว่า “เป็นสิ่งที่เอื้อต่อการศึกษาลำเรียนของนักเรียน ช่วยให้เกิดความรู้ ทักษะ และทัศนคติ และกิจนิสัยที่พึงประสงค์ อาจจะเป็นสิ่งหนึ่งสิ่งใด หรือหลายๆ สิ่ง ดังนี้ คือ อุปกรณ์การเรียน แผนภาพ สไลด์ วัสดุฝึกและอุปกรณ์ประกอบอื่นๆ (กรมวิชาการ. 2524 : 17) และ หวน ทิพย์พันธ์ (2525 : 10-17) เสนอว่า สิ่งที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอน จะต้องครอบคลุมถึงวัสดุและวิธีการทุกรูปแบบ เช่น กิจกรรมการสาธิต ทดลอง รวมทั้งบทเรียน โปรแกรม บทเรียนสำเร็จรูป ที่มีส่วนสัมพันธ์กับการปรับปรุงการเรียนการสอนทุกด้าน ผู้บริหารและครูผู้สอน ควรให้ความสำคัญและนำไปใช้ จะช่วยให้ครูสอน ได้ดีและบรรลุเป้าหมายได้ง่ายอีกด้วย หากพิจารณาเป็นรายชื่อเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่า ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลาง ในข้อ 1. มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเพียงพอกับความต้องการ ข้อ 2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ ข้อ 7. มีห้องแนะแนวไว้บริการด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน และข้อ 9. การนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษา มาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ส่วนครู-อาจารย์ได้มองเห็นระดับปัญหาดังที่กล่าวในระดับปัญหามาก อาจเป็นเพราะ ผู้บริหารส่วนมากไม่เข้าใจงานด้านโสตทัศนศึกษา ไม่ตระหนักในคุณค่าและความสำคัญของสื่อการเรียนการสอน ส่วนมากจะมุ่งแต่งานด้านบริหารมากกว่างานด้านวิชาการ โดยโยนภาระด้านการสอนให้ครู-อาจารย์ เป็นผู้แก้ปัญหาเอง ไม่ได้เอาใจใส่หรือวางแผนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้ก้าวทันต่อเหตุการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและวิทยาการใหม่ ๆ บางท่านอาจมองเห็นความสำคัญแต่ไม่ทราบว่าจะพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างไร หรืออาจมีข้อจำกัดบางประการที่ทำให้ไม่สามารถดำเนินการติดตามประเมินผลการใช้วัสดุอุปกรณ์ โสตทัศนอุปกรณ์ได้

2. งานดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น พบว่า

มีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายชื่อ พบว่า ข้อที่มีปัญหาเป็นอันดับที่ 1 คือ การให้การอบรม และการส่งเสริมการนำเทคนิคใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนของครู ทั้งนี้อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัด และโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ไม่ให้ความสำคัญกับสถานประกอบการ หรือผู้ชำนาญงานในอาชีพมาถ่ายทอดเทคนิคใหม่ ๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทองพูน กิ่งนาค (2533 : 157) พบว่า การปรับหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น การดำเนินงานที่เป็นปัญหาระดับมาก คือ การเชิญเจ้าของสถานประกอบการ ผู้ชำนาญงาน นายช่าง มาร่วมวางแผนการเรียนการสอนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ นอกจากนี้ จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร กรมอาชีวศึกษา (2533 : 153) ระบุว่า สถานประกอบการหลายแห่ง ไม่สนใจที่จะติดต่อประสานงานกับสถานศึกษา เพราะว่ามีแต่เรื่องเสียผลประโยชน์ ส่วนบรรเลง คำพรรณ (2530 : บทคัดย่อ) พบว่า การให้โอกาสผู้ชำนาญงานในอาชีพบางอย่างในท้องถิ่นว่ามีไม่มากนักอีกทั้งยังมีให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนร่วมในการวางแผนเกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพในสถานศึกษามีการปฏิบัติค่อนข้างน้อย เพื่อเตรียมนักเรียนนักศึกษาให้เป็นสมาชิกที่มีประสิทธิภาพของสังคม สมรรถวิสัยการสอนมีความสำคัญในเรื่องของการเรียนการสอน เพราะผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาการเป็นอย่างดี ถ้าผู้สอนมีความสามารถการสอนดีจะเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพในการสอนให้ดียิ่งขึ้น (ชุตินา. 2542 : 18) ได้ให้ความหมายของ สมรรถวิสัยการสอนไว้ว่า สมรรถวิสัยการสอน คือ ความสามารถที่ครูต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสอนเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่วน อ้อยทิพย์ (2534 : 8-21) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสามารถการสอนไว้เพิ่มเติมอีกว่า การฝึกฝนความชำนาญในเทคนิคการสอนแต่ละอย่าง เพื่อให้ผู้ฝึกเกิดความคล่องแคล่ว และมั่นใจ เพื่อเป็นการเตรียมผู้สอนให้มีความสามารถในการสอน โดยทั่วไปครู ผู้สอนวิชาชีพที่ดีควรมีเทคนิคที่ดีและใหม่ๆ ในการสอน เพราะการสอนด้านวิชาชีพเน้นหนักฝึกปฏิบัติมากที่สุด เพื่อให้เกิดทักษะและความชำนาญในการจะออกไปประกอบอาชีพ ดังนั้น ควรมีองค์ประกอบสำคัญ ดังที่ สุกร ศรีแสน (2530 : 148) กล่าวคือ ครูสอนวิชาชีพควรมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ในการเรียนการสอน อุปกรณ์การสอน การจัดห้องปฏิบัติการที่เหมาะสม และมีการติดตามผลการปฏิบัติงานของนักเรียน นอกจากนี้ กรมการศึกษานอกโรงเรียน (2531 : 96-97) ได้ระบุว่า ครูผู้สอนหรือวิทยากร จะต้องเป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการสอน ในการให้การอบรม แนะนำ การทำกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียน และความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพ ร่วมมือกับชุมชนได้เป็นอย่างดี ซึ่ง สอดคล้องกับ ยนต์ ชุ่มจิต (2531 : 39) ที่ว่า ความสามารถของครูผู้สอนที่นอกจากจะพัฒนาให้ผู้เรียนมีความรู้ ความสามารถในการเรียนรู้อื่นๆ แล้ว ครูผู้สอนควรเป็นผู้ให้คำแนะนำปรึกษาให้กับผู้เรียนในด้านต่างๆ ได้ อาทิเช่น การให้ผู้เรียนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ เป็นที่ปรึกษาเมื่อผู้เรียนมีปัญหาได้อย่างเหมาะสม รวมทั้งเป็นนักจัดการที่เกี่ยวกับการสอนที่ดีด้วย นอกจากนี้ งานดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น สัจด์ อุทรานันท์ (2528 : 263) กล่าวว่า ควรให้ความสำคัญกับการปรับปรุงหลักสูตร ให้สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่น โดยเฉพาะผู้บริหารต้องศึกษาสภาพความต้องการของท้องถิ่นนั้นๆ เกี่ยวกับอาชีพที่มีอยู่แล้ว ความต้องการกำลังคนในท้องถิ่น และสำรวจอาชีพในท้องถิ่น เพื่อการปรับปรุงการเรียนการสอนและเพื่อการมีงานทำของผู้สำเร็จการศึกษา ประสานงานกับหน่วยงานสถานประกอบการในการฝึกงานรวมทั้งการใช้ทรัพยากรมนุษย์และวัสดุในท้องถิ่นให้เกิดประโยชน์แก่การศึกษา อาชีพและหาทางสนองความต้องการของท้องถิ่น สอดคล้องกับ มนตรี พรหมเพชร (2532 : 4) ที่ได้เสนอแนวคิดไว้ว่า สามารถดำเนินการปรับให้หลักสูตรเข้ากับความต้องการของท้องถิ่นหรือสถานประกอบการได้ โดยเลือกเปิดสอนในกลุ่มรายวิชาเลือก การจะเปิดรายวิชาเลือกใดนั้น ต้องคำนึงถึงบุคคลที่เกี่ยวข้อง 3 กลุ่ม คือ นักศึกษา เจ้าของสถานประกอบการ และครูผู้สอน การสำรวจความต้องการใด สามารถทำได้โดย แบบสอบถาม สัมภาษณ์ และการสังเกต เป็นการศึกษาแนวโน้มของอาชีพที่น่าจะเป็นไปได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า มีปัญหาระดับปานกลาง เมื่อแยกพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีปัญหามากเป็นอันดับที่ 1 คือ การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้ แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะหน่วยงานต้นสังกัด มีงบประมาณจำกัด ในการดำเนินการพัฒนาบุคลากรทางการสอน ให้กับครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร แม้ว่าจะเห็นความสำคัญในความต้องการของครู-อาจารย์ ในการเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษมาให้ความรู้ ให้การอบรม แนะนำ ช่วยเหลือ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาและแนวทางแก้ไข ในการจัดการเรียนการสอน อันเป็นแนวทางในการพัฒนาบุคลากร เพื่อให้บุคลากรมีความรู้เพิ่มเติมในสาขาที่ทำการสอน ชนดี ชุ่มจิต (2535 : 2) สรุปความสำคัญของการพัฒนาผู้สอนก่อให้เกิดประโยชน์ คือ ช่วยพัฒนาคุณภาพและวิธีการทำงานของผู้สอน การพัฒนาผู้สอนก่อให้เกิดการประหยัดเวลา และความสูญเปล่าทางวิชาการ ช่วยทำให้ผู้สอนได้เรียนรู้งานในหน้าที่ได้เร็วขึ้น ช่วยแบ่งเบาภาระ ลดภาระหน้าที่ของผู้บังคับบัญชาได้ดี ช่วยกระตุ้นให้ผู้สอนปฏิบัติงานเพื่อความเจริญก้าวหน้า ในตำแหน่งหน้าที่การงาน และช่วยทำให้ผู้สอนเป็นบุคคลที่ทันสมัยอยู่เสมอ ทั้งในความรู้และเทคโนโลยีต่าง ๆ ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยเหนือควรมีนโยบายและมีแผนงานเกี่ยวกับการนิเทศอย่างชัดเจน มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่องและเป็นรูปธรรม รวมทั้งควรกำหนดแผนงาน/โครงการฝึกอบรมให้ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ได้เห็นความสำคัญ ได้มีความเข้าใจในแนวทางต่าง ๆ เกี่ยวกับการนิเทศ อันเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้โรงเรียนดำเนินการหลักสูตรได้อย่างบรรลุวัตถุประสงค์ ควรส่งเสริมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการการดำเนินงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหา และความต้องการ การวางแผนนิเทศ การปฏิบัติกรนิเทศ และการประเมินผลการนิเทศ อันเป็นกระบวนการนิเทศใหม่ ที่เปิดโอกาสให้ครูผู้สอนมีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียนมากขึ้น

ดังที่ สงัด อุทรานันท์ (2532) ได้กล่าวไว้ว่า ในการนิเทศ หลักการที่สำคัญ ก็คือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกันเพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือ ไม่ใช่เป็นการคอยตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด ผู้นิเทศจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีกับผู้รับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตย และร่วมมือกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536 : 14) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการทำงานของผู้บริหารร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของการศึกษาที่กำหนดไว้

5.2.2 จากการเปรียบเทียบระดับปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีประเด็นที่จะนำมาอภิปราย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ในภาพรวมและรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการจัดการศึกษาด้านวิชาชีพของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ดำเนินการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสัน โดยปฏิบัติตามแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) วัตถุประสงค์สำคัญเพื่อให้ประชาชนทุกระดับในกรุงเทพมหานครได้รับการพัฒนาด้านชีวิต ความเป็นอยู่ การศึกษา การมีอาชีพที่เหมาะสม มุ่งพัฒนาคุณภาพการศึกษาวิชาชีพ พัฒนาศักยภาพของบุคลากร และพัฒนาหลักสูตรให้มีความยืดหยุ่นต่อการเปลี่ยนแปลงเทคโนโลยีและสอดคล้องกับตลาดแรงงาน สอดคล้องกับแผนพัฒนาอาชีวศึกษา ระยะที่ 7 (พ.ศ. 2535-2539) ได้กำหนดแนวทางปฏิบัติงานของวิทยาลัยสารพัดช่างไว้อย่างชัดเจน ในหัวข้อนโยบายของโอกาสทางการศึกษา และพัฒนาการศึกษา ข้อ 8 ที่ระบุว่า “ส่งเสริมการบริการวิชาชีพพระยะสัน แก่ชุมชนอย่างกว้างขวาง” สอดคล้องกับความต้องการของบุคคล สภาพทรัพยากรท้องถิ่นและตลาดแรงงาน โดยมีมาตรการดังนี้ คือ เพิ่มขีดความสามารถของวิทยาลัยสารพัดช่าง ให้สามารถจัดหลักสูตรวิชาชีพพระยะสันได้อย่างกว้างขวาง ยืดหยุ่น สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน เร่งพัฒนาจัดหาเครื่องมือ ครุภัณฑ์ อาคารสถานที่ และสื่อการเรียนการสอนวิชาชีพให้เพียงพอ (กรมอาชีวศึกษา. 2535 : 46-47) จากแนวทางดำเนินการตามนโยบายดังกล่าวข้างต้น ทำให้ โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ต้องทำการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรให้เกิดประสิทธิภาพในทุกด้าน จึงพบว่า ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีระดับปัญหาปานกลาง

สรุปวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร งานบริหารและบริการหลักสูตรในภาพรวม พบว่า มีระดับปัญหาปานกลาง ไม่แตกต่างกันทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะปัจจัยในการดำเนินการหลักสูตรอาช้อยังไม่เพียงพอกับความต้องการ คุณภาพ และความสะดวกในการใช้บริการ อาจค่อนข้างน้อย อุปกรณ์ที่นำมาใช้ฝึกปฏิบัตินั้นล้าสมัยไม่ทันต่อเทคโนโลยีใหม่ๆ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากงบประมาณในด้านนี้มีจำนวนจำกัด จำเป็นที่หน่วยงานต้นสังกัด ควรพิจารณาปรับปรุงแก้ไข และรับผิดชอบในการบริหารและบริการสิ่งต่างๆ เหล่านี้ ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น เพื่อบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้ให้ได้ ผลการวิจัยในส่วนนี้ สอดคล้องกับแนวคิดของ คุชฎี พงศ์ศาสตร์ (2535 : 42) ได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตร ต้องคำนึงถึงสภาพความพร้อมของสิ่งต่อไปนี้ คือ บุคลากรในโรงเรียน อาคารสถานที่ ชุมชน การเงิน วัสดุอุปกรณ์และสื่อการเรียนในโรงเรียน มีอิทธิพลและมีผลต่อการนำหลักสูตรมาใช้เป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นตัวชี้ที่สำคัญ ในการตัดสินใจใช้หลักสูตร ในแง่ของการวางแผนปฏิบัติ แต่มิได้หมายความว่า เป็นปัญหาหรือเป็นอุปสรรคในการบริหารหลักสูตร เพราะแต่ละโรงเรียนต่างกำหนดเป้าหมายของตนเอง ขึ้นกับขีดจำกัดที่มีอยู่ หมายความว่า ผู้บริหารทุกคนสามารถบริหารงานวิชาการตามหลักสูตรได้ทุกสภาพโรงเรียน

เมื่อวิเคราะห์การเปรียบเทียบการบริหารและบริการหลักสูตรด้านต่าง ๆ ทั้ง 5 ด้าน พบว่า ด้านบุคลากร การเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้งสองกลุ่ม ไม่ว่าจะเป็นกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่แตกต่างกัน แต่ค่าเฉลี่ยมีระดับปัญหาที่แตกต่างกัน ซึ่งจะต้องดำเนินการปรับปรุงแก้ไข โดยเฉพาะข้อ 4. การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานในสถานประกอบการ เพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสม ผู้บริหารมีระดับปัญหาปานกลาง แต่ครู-อาจารย์มีระดับปัญหามาก อาจเป็นเพราะ ครู-อาจารย์ให้ความสำคัญในเรื่องการเรียนการสอนในด้านสมรรถวิสัยเป็นหลัก นอกเหนือจากความรู้ความสามารถในเนื้อหาวิชาการเป็นอย่างดีแล้ว ครูผู้สอนนั้น ควรมีความสามารถที่ต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ ดังที่ ฟิงโจ สิทธิวานนท์ และ ชัยยงค์ พรหมวงศ์ (อ้างใน ชุตินา ไบแสง. 2542 : 18) ได้ให้ความหมายของสมรรถวิสัยการสอนไว้ว่า สมรรถวิสัยการสอน คือ ความสามารถที่ครูต้องฝึกฝนให้เกิดความชำนาญ เพื่อให้สามารถนำไปใช้ในการสอน เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ ส่วนวินิจ เกตุขำ และ ชาญชัย ศรีไสยเพชร (อ้างใน อ้อยทิพย์ พิพัฒน์. 2543 : 21) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับความสามารถการสอนไว้สอดคล้องเพิ่มเติมอีกว่า การฝึกฝนความชำนาญในเทคนิคการสอนแต่ละอย่าง เพื่อให้ผู้ฝึกเกิดความคล่องแคล่วและมั่นใจ เป็นการเตรียมผู้สอนให้มีความสามารถในการสอน จากการวิจัยพบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการพัฒนาบุคลากร การเชิญเจ้าของสถานประกอบการ นายช่าง หรือผู้ชำนาญงานมาร่วมอบรม/สัมมนาตามรายวิชา หรือกลุ่มวิชา มีปัญหามากกว่าการดำเนินงานอย่างอื่น อาจเป็นเพราะการดำเนินงานเช่นนี้ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ไม่มีอำนาจในการดำเนินการ รวมทั้งไม่มีงบประมาณในการดำเนินการให้กับครู-อาจารย์ผู้สอน เพราะสายงานการดำเนินงาน หน่วยงานต้นสังกัดรับผิดชอบดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายในระดับสูงที่อาจเล็งเห็นความสำคัญที่ต้องปรับปรุง พัฒนาในด้านเร่งด่วน และจำเป็นก่อนหลัง ให้สอดคล้องกับสภาพเศรษฐกิจและสังคมในปัจจุบันของกรุงเทพมหานคร อีกประการหนึ่ง การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงาน จากสถานประกอบการเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมในระดับโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร อาจกระทำได้น้อย เพราะมีข้อจำกัดในเรื่องของเวลา ขาดความร่วมมือจากสถานประกอบการ และขาดงบประมาณสนับสนุนการดำเนินงาน สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นิพันธ์ เมืองพระ (อ้างใน ทองพูน กิ่งนาค. 2533 : 154) พบว่า การส่งครูไปดูงานฝึกงานสถานประกอบการมีปัญหามากเกี่ยวกับเวลา งบประมาณ และระเบียบของทางราชการ

ด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร วิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์มีระดับปัญหาในการสอนปานกลาง ทั้งสองกลุ่มแตกต่างกัน แต่มีค่าเฉลี่ยระดับปัญหาที่แตกต่างกันอยู่ 3 ข้อ ที่จะต้องปรับปรุงแก้ไข คือ ข้อ 1. ข้อ 3. และ ข้อ 5. ในข้อ 1. การกำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และประสบการณ์ในสาขาวิชาชีพที่ได้รับมอบหมาย ข้อ 3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับมอบหมาย และข้อ 5. การจัดการสอนตามความต้องการของครู ผู้บริหารมีระดับปัญหาน้อย ส่วนครู-อาจารย์มีระดับปัญหาปานกลาง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ครู-อาจารย์ เห็นว่าครู-อาจารย์ผู้สอน ควรมีความชำนาญในวิชาชีพที่สอน โดยเฉพาะทักษะในแต่ละสาขาวิชาชีพ ดังที่ วินัย สายหงษ์ (2528) ได้ให้คำแนะนำว่า ครู ควรเป็นผู้มีความรู้ ความชำนาญ และวุฒิตรงกับสาขาที่สอน และอาจเป็นเพราะครู-อาจารย์ ที่มีประสบการณ์การสอนมานานจะชำนาญในการปฏิบัติการสอนมากกว่าครู-อาจารย์ที่มีประสบการณ์การสอนน้อยและถึงแม้จะเป็นหลักสูตรใหม่ นำแต่ก็คัดแปลงแก้ไขการดำเนินงานที่ใดทุกสิ่งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากหลักสูตรเดิมก็อาจมีส่วนคล้ายคลึงกับหลักสูตรเก่า อาจช่วยให้ครูที่มีประสบการณ์การสอนมานาน เข้าใจ และปฏิบัติได้ดีกว่าครูที่มีประสบการณ์น้อย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ประมวล ทบบัณฑิต พบว่า การจัดครูเข้าสอนคำนึงถึงความสามารถเฉพาะตัวและวุฒิทางการศึกษา อนึ่ง เนื้อหาวิชาหลักสูตร ปวช. 2530 ก็มีได้เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม การใช้บุคคลของแผนกในการจัดครูเข้าสอน พบว่า มีปัญหา และปฏิบัติงานอื่นที่ได้รับมอบหมาย พอที่จะดำเนินการได้

สรุปปัญหาของการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร นั้น มีปัญหาในระดับปานกลาง เพราะเนื้อหาวิชา หลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร นั้น ส่วนใหญ่เหมือนเดิม การจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตรก็เป็นครูเดิม จึงลบลบปัญหาไปได้ ส่วนที่มีปัญหาอยู่บ้างก็จะเป็นรายวิชา ใหม่ หรือบางรายวิชาที่เปลี่ยนแปลง ครู-อาจารย์ผู้สอน แต่ก็มีส่วนน้อย ซึ่งโดยเฉลี่ยแล้วมีปัญหายอยู่ใน ระดับปานกลางสาเหตุของปัญหา คือ การจ้างวิทยากรหรือผู้ชำนาญงานตำบารายวิชาไม่มีผู้ถนัดอย่าง แท้จริง

ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร วิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับปัญหา ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ในภาพรวม มีระดับปัญหาปานกลางทั้งสองกลุ่มไม่แตกต่างกัน หากพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีอยู่ 4 ข้อ คือ ข้อ 4. มีการใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์ที่ทันสมัย ข้อ 6. มี เครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน ข้อ 8. มีการจัดให้มีศูนย์การเรียน การสอนเป็นส่วนกลาง และมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบ โดยเฉพาะ ข้อ 9. มีงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักรเพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอน ผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีระดับ ปัญหามาก ตรงกันทั้งสองกลุ่ม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ ผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ต่างก็เห็นความสำคัญของ โรงฝึกงาน ห้องปฏิบัติการ การจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ เครื่องมือ เครื่องจักรให้เพียงพอกับความ ต้องการกับจำนวนผู้เรียนในบางสาขาวิชาที่เข้ามาเรียนมากกว่าจำนวนปกติที่ทางโรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร จะสามารถรับได้ จะเห็นได้ว่า ในปัจจุบันเทคโนโลยีด้านต่างๆ ได้พัฒนาและเจริญ ก้าวหน้าไปอย่างรวดเร็ว การที่จะให้ผู้เรียนสามารถออกไปประกอบอาชีพได้ และเป็นที่ต้องการของ ตลาดแรงงานนั้น จำเป็นต้องคำนึงถึงการใช้เครื่องมือเครื่องจักรที่ทันสมัย และสอดคล้องกับสภาพ ท้องถิ่น จากสภาพความเป็นจริงในปัจจุบัน ยังพบว่า อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องจักร ที่โรงเรียนฝึกออาชีพ กรุงเทพมหานคร ใช้ในการดำเนินการสอนวิชาชีพลูกศรระยะสั้น ยังไม่เพียงพอ หรือมีอยู่ก็ยังไม่ ค่อยทันสมัย ล้าสมัย ไม่ได้คุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน ที่สำคัญขาดเจ้าหน้าที่โดยเฉพาะ คอยรับผิดชอบ ดูแล จัดเก็บ ซ่อมแซม บำรุงรักษา ให้อยู่ในสภาพการใช้งานได้ดี เป็นปัจจุบัน ซึ่ง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปัญญคุณ รัตนเสถียร (2535 : 70) กล่าวว่า มีปัญหามากในการจัดหาวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องมือ เครื่องใช้ในการฝึกงานให้อย่างเหมาะสม กับจำนวนนักเรียน การบำรุงรักษาอุปกรณ์ เครื่องมือให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดี ก่อให้เกิดประโยชน์ต่อการเรียนการสอน และปัญหาด้านบำรุงรักษา อุปกรณ์ เครื่องมือให้อยู่ในสภาพใช้งานได้ดีนั้น ผลมาจาก ขาดแคลนงบประมาณในการซ่อมบำรุง รวม ทั้งแผนการเรียนและเงื่อนไขการจัดการเรียนการสอน ทำให้นักเรียนลงมาปฏิบัติฝึกคิดต่อ ไปตลอดจน ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ไม่มีเวลาซ่อมบำรุงรักษา จากข้อค้นพบของ เรวัตร์ อาภุทธิณรงค์ (2528 : 162) ควรมีการปรับปรุงวิธีการจัดเก็บวัสดุฝึก และการบริการสื่อการเรียนการสอน

ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร วิเคราะห์การเปรียบเทียบระดับปัญหาของผู้บริหารและครู-อาจารย์ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง ไม่แตกต่างกัน แต่แตกต่างกันในรายข้อ อยู่ 4 ข้อ คือ ข้อ 1. มีวัสดุทัศนศึกษาเพียงพอกับความต้องการ ข้อ 2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ ข้อ 7. มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน ข้อ 9. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ส่วนใหญ่ ยังขาดแคลนอุปกรณ์ ไม่มีศูนย์วัสดุทัศนศึกษา เป็นสัดส่วนของตนเอง ส่วนมากจัดกระจายอยู่ตามห้องเรียน และแผนกต่างๆ ขาดผู้ดูแลและรับผิดชอบอย่างเป็นระบบ ขาดงบประมาณในการดำเนินการพัฒนาสื่อการเรียนการสอน ครู-อาจารย์ ขาดความรู้ในการใช้และการผลิตสื่อ และสิ่งที่เป็นปัญหามาก สำหรับครู-อาจารย์ ในการสอนวิชาช่าง ก็คือ ขาดวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึก ขณะที่สอนภาคปฏิบัติ ในสภาพที่เป็นจริงนั้นในด้านการเรียนการสอนของ โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร มีการเรียนทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ ดังนั้น ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครจึงต้องมีสถานที่อุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกที่จะสามารถสนับสนุนการเรียนการสอนให้เพียงพอและมีคุณภาพจึงจะสามารถนำผู้เรียนไปสู่เป้าหมายที่กำหนดไว้ได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เพชรา สงวนแสง (2536 : 118) ในข้อเสนอแนะของอาจารย์และนักศึกษาว่า ควรมีการจัดสรรงบประมาณเพื่อจัดซื้ออุปกรณ์การเรียนการสอน และปรับปรุงห้องเรียนให้เหมาะสมและเพียงพอต่อการใช้เรียนใช้สอน เพราะหากปัจจัยต่างๆ ที่สนับสนุนการจัดการเรียนการสอนบกพร่องจะเป็นอุปสรรคในการผลิตผู้สำเร็จการศึกษาที่มีประสิทธิภาพในอนาคตด้วย ดังที่ ไชยยศ เรืองสุวรรณ (อ้างใน อ่ำภา บุญช่วย, 2537 : 153) ได้กล่าวว่า สื่อการเรียนการสอนเป็นวิธีที่ช่วยในการเรียนรู้ซึ่งครูและนักเรียนเป็นผู้ใช้เพื่อช่วยให้การเรียนการสอนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ทั้งนี้มีปัญหากอีกประการหนึ่งอาจพบว่า โรงเรียนขาดงบประมาณวัสดุอุปกรณ์และบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านห้องสมุด ซึ่งผู้วิจัยเห็นว่า โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ควรสนับสนุนและส่งเสริมการดำเนินงานห้องสมุดให้มีประสิทธิภาพ และมีความพร้อมที่จะบริการผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ทั้งในโรงเรียนและนอกโรงเรียน ให้โรงเรียนได้เป็นสถานที่ที่ให้บริการด้านวิชาชีพ และด้านวิชาการอย่างแท้จริง ตามนโยบายทางการศึกษาของกรุงเทพมหานครและแผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (พ.ศ. 2540-2544) ในปัจจุบัน ที่สำคัญ มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพเพื่อช่วยเหลือแก้ไขปัญหานักเรียน

ผู้บริหารและครู-อาจารย์ส่วนใหญ่ควรสนับสนุนและส่งเสริมการจัดการแนะแนวในโรงเรียน เพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการเรียนรู้ของนักเรียนและชุมชนสำหรับครู-อาจารย์ผู้สอนมีระดับปัญหา มาก อาจเป็นเพราะขาดความรู้ความเข้าใจเทคนิคและการจัดกิจกรรมแนะแนวเพื่อการตัดสินใจที่ถูกต้องแก่นักเรียน รวมทั้งไม่มีเวลาทำหน้าที่แนะแนวอย่างเต็มที่ ผู้วิจัยเห็นว่า หากผู้บริหารโรงเรียนสร้างทีม

การคำ
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

งานแต่งตั้งคณะกรรมการแนะแนวในโรงเรียนขึ้น ส่งครู-อาจารย์ผู้สอน ให้เข้ารับการอบรมและศึกษาคูงานการจัดการแนะแนวในโรงเรียน เพราะงานแนะแนวเป็นหน้าที่ของครู-อาจารย์ ผู้บริหารต้องชี้แจงให้เข้าใจในภารกิจที่รับผิดชอบด้วย ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของพนม ลีมอารีย์ (2533) ซึ่งกล่าวว่า การจัดและบริหารโครงการแนะแนวจะมีประโยชน์และเพิ่มประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ถ้าจัดให้มีการดำเนินการในรูปของคณะกรรมการ ซึ่งมีหน้าที่กำหนดนโยบายและแผนงานต่างๆ รวมทั้งเปิดโอกาสให้คณะครูได้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานมากขึ้นและสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ รัชชัย นาจำปา (2542 : 155) พบว่า ผู้บริหารขาดบุคลากรทางการแนะแนวการศึกษาและอาชีพ การจัดบริการต่างๆ ยังไม่ครบถ้วนสมบูรณ์ ส่วนครูผู้สอนไม่มีเวลาทำหน้าที่แนะแนวอย่างเต็มที่ รวมทั้งยังขาดความรู้ความเข้าใจด้านเทคนิค และการจัดกิจกรรม ผู้วิจัยเห็นว่า หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เช่น กองการศึกษาและอาชีพ สำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร ควรเข้ามามีบทบาทในการติดตาม สำรวจสภาพความต้องการและความจำเป็นในการดำเนินงานแนะแนวด้านต่างๆ ของ โรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง เพื่อให้ความช่วยเหลือและแก้ไขปัญหาให้นักเรียนต่อไป

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

ในโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร งานการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตรที่ สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่า ในภาพรวมมีระดับปัญหาปานกลาง โดยเฉพาะข้อ 3. การให้การอบรมและการส่งเสริมการนำเทคนิคใหม่ๆ มาใช้ในการสอนของครู ทั้งสองกลุ่มเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะทั้งผู้บริหารและครู-อาจารย์ พบว่า มีการประชุมอบรม และสัมมนาเกี่ยวกับเทคนิคและวิธีสอนในแนวใหม่ๆ ค่อนข้างจะน้อย แต่การดำเนินงานการเรียนการสอนของโรงเรียนฝักอาชีพกรุงเทพมหานคร จะต้องดำเนินไปในทิศทางที่ถูกต้อง มีคุณภาพและมาตรฐาน ในด้านการฝึกอบรม และพัฒนาฝีมือแรงงานของกรุงเทพมหานคร จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องปรับปรุง คุณภาพครูฝึก วิทยากรและผู้ชำนาญการ ให้มีความรู้ ทักษะสูงขึ้น นอกจากนี้ปัญหาการขาดแคลนครูฝึก วิทยากรและผู้ชำนาญการ ยังเป็นปัญหาที่ไม่สามารถแก้ไขได้ หน่วยงานซึ่งรับผิดชอบจึงต้องมีความจำเป็นจะต้องเร่งรัดพัฒนาคุณภาพ ของบุคลากรให้มีความรู้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น ควบคู่กันไป สอดคล้องกับงานวิจัยของ ชูติมา ไบแสง (2542 : 25) กล่าวว่า การปฏิบัติการสอนหรือฝึกอบรมวิชาชีพให้ประสบผลสำเร็จ ครูผู้สอนจะต้องใช้วิธีการสอนที่ดี มีประสิทธิภาพเป็นปัจจัยสำคัญ ซึ่ง วิชัย แหวนเพชร (2530 : 205-265) ได้เสนอวิธีการสอนความรู้เกี่ยวกับการศึกษาวิชาชีพ โดยแบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ 1. วิธีการสอนในชั้นเนื้อหาความรู้ 2. วิธีการสอนในชั้นพยายามและการฝึก ส่วน นพคุณ ชูทัน (2536 : 59) ได้สรุปวิธีการสอนวิชาช่างอุตสาหกรรมไว้ว่า วิธีการสอนเป็นวิธีการที่ช่วยในการถ่ายทอดความรู้ ทักษะ เจตคติจากครูไปสู่ผู้เรียน ซึ่งครูผู้สอน จะต้องใช้วิธีการสอนต่าง ๆ มากมาย อาทิ เช่น การบรรยาย การสาธิต การทำโครงการ เป็นต้น โดยครูมีบทบาทเพื่อเป็นผู้ให้คำแนะนำเท่านั้น ดังนั้น ในการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร ต้องคำนึงถึงหลักสูตรที่ใช้มีความสอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน และในการดำเนินงานการเรียนการสอน ควรจะมีการไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่งเสริมนำเทคนิควิธีการสอนที่ดีและเหมาะสมมาใช้ในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 นี้ ให้ครูได้มีการเตรียมการสอนที่ดี มีการวางแผนการสอนที่กำหนดกิจกรรมและเวลาได้สอดคล้องในเนื้อหาและการฝึกภาคปฏิบัติให้มีการวิเคราะห์หลักสูตร เพื่อปรับปรุงนำมาใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่นและชุมชน สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน ตลอดจนเทคโนโลยีใหม่ๆ โดยมีการวัดและประเมินผลการเรียนการสอน เป็นกระบวนการนำไปสู่การดำเนินการเรียนการสอน ตามหลักสูตรได้บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพต่อไป

การวิเคราะห์การเปรียบเทียบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร งานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร พบว่า ในภาพรวมของผู้บริหารและครู-อาจารย์ มีระดับปัญหาปานกลาง แต่มีข้อ 4. และข้อ 7. มีระดับปัญหาที่แตกต่างกัน คือ ข้อ 4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในการผลิตการสอน และข้อ 7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอนเป็นรายวิชาโดยเฉพาะ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการดำเนินงานการนิเทศและติดตามผลการใช้หลักสูตร แม้ว่าทางหน่วยงานต้นสังกัดได้ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการให้กับโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานครทั้ง 10 แห่ง แล้วก็ตาม แต่งานดำเนินงานนั้น อาจไม่เป็นระบบ และต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการปรับปรุงและพัฒนาได้อย่างแท้จริง จำเป็นอย่างยิ่งที่หน่วยงานต้นสังกัดควรส่งเสริมการดำเนินงานอย่างเป็นระบบตั้งแต่การแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงานการศึกษาสภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการการวางแผนการนิเทศ การปฏิบัติการนิเทศ และการประเมินผลนิเทศจากการวิจัยสะท้อนให้เห็นว่าจะต้องมีการปรับกระบวนการนิเทศใหม่เปิดโอกาสให้ครูได้มีส่วนร่วมในการนิเทศภายในโรงเรียนให้มากขึ้น ดังที่ สจัด อุทรานันท์ (2532 : 41) ได้กล่าวว่าในการนิเทศหลักควรที่สำคัญ ก็คือ เป็นกระบวนการทำงานร่วมกัน เพื่อให้คำแนะนำช่วยเหลือไม่ใช่เป็นการคอยตรวจสอบเพื่อจับผิดแต่ประการใด ผู้นิเทศจะต้องสร้างความสัมพันธ์และความเข้าใจอันดีแก่ผู้รับการนิเทศ การดำเนินการนิเทศจะต้องดำเนินการไปด้วยบรรยากาศแห่งความเป็นประชาธิปไตยและร่วมมือกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของวไลรัตน์ บุญสวัสดิ์ (2536 : 51) ที่กล่าวว่า การนิเทศภายในโรงเรียนเป็นการทำงานของผู้บริหารร่วมกับครูในการพัฒนาการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตรที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับ วิจิตร วรุตยงกูร และคณะ (2524 : 23) กล่าวถึง การนิเทศไว้ว่าต้องทำความเข้าใจกับผู้บริหารสถานศึกษา ในส่วนที่เป็นหน้าที่และความรับผิดชอบของกันและกัน สำหรับผู้บริหาร อาจพบปัญหาและอุปสรรคในการจัดการนิเทศการศึกษาในโรงเรียน ทั้งนี้สืบเนื่องมาจากการขาดบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการนิเทศการศึกษา ขาดวิทยากร ขาดการสนับสนุนและติดตามผลของหน่วยงาน ครู-อาจารย์ ไม่ยอมรับและไม่ศรัทธาต่อผู้ให้การนิเทศ และอาจมองว่าผู้บริหารไม่เอาใจใส่และให้การสนับสนุนในการจัดการนิเทศในเรื่องเหตุผลของการนิเทศในโรงเรียนด้วย สอดคล้องกับงานวิจัยของ ถัดนา สาริมาน (2530 : 107) พบว่า ผู้บริหารมีความเข้าใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เกี่ยวกับการนิเทศในระดับมาก แต่ยังไม่ชัดเจนในเรื่องเหตุผลของการนิเทศในสถานศึกษา ผู้บริหารเข้าใจว่า ครู-อาจารย์ ไม่ค่อยเข้าใจในตัวหลักสูตรมากกว่า จึงมีผลต่อการสอนของครู ดังนั้น ผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ควรจะมีการยอมรับซึ่งกันและกัน ความเชี่ยวชาญทางวิชาการ ความชำนาญในด้านประสบการณ์ จะเป็นฐานอันสำคัญ ของผู้ทำหน้าที่นิเทศการศึกษา ซึ่งจะต้องพัฒนาตนเองให้มีความเชี่ยวชาญในสิ่งที่ตนรับผิดชอบในการนิเทศ จึงจะทำให้ผู้รับการนิเทศเกิดการยอมรับในตัวผู้นิเทศ การพัฒนาคุณภาพการศึกษาวชิรพระยะสั้น ของโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ก็จะประสบผลสำเร็จ ทั้งในกระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอน ซึ่งสอดคล้องกับ อ้อม ประนอม (2524 : 45) ได้กล่าวไว้ว่า ระบบที่สัมพันธ์และเกื้อกูลต่อกัน คือ กระบวนการบริหาร กระบวนการนิเทศ และกระบวนการเรียนการสอน หากทั้ง 3 กระบวนการได้รับการพัฒนาอย่างถูกต้องต่อเนื่องแล้ว การยกระดับคุณภาพการเรียนการสอน ย่อมเพิ่มขึ้นเป็นลำดับ ก่อให้เกิดประโยชน์ในการพัฒนาคน พัฒนางาน และสร้างการประสานสัมพันธ์ที่ดีให้การปฏิบัติงาน อย่างมีคุณภาพสูงสุด

5.3 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1 ข้อเสนอแนะสำหรับการนำผลการวิจัยไปใช้

จากการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์ ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะ ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะต่อโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

1.1 ถ้าจะดำเนินการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น ในโรงเรียนฝึกออาชีพ

กรุงเทพมหานคร จากการศึกษาวิจัยที่ค้นพบปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ที่กำลังใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ ปัญหาด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร การนิเทศ และการติดตามผลการใช้หลักสูตร เป็นปัญหาสำคัญมากที่ต้องปรับปรุง แก้ไข ให้การสนับสนุน ทั้งด้านงบประมาณ การประสานความร่วมมือกับสถานประกอบการ เพื่อส่งผู้เชี่ยวชาญ ผู้ชำนาญงาน มาให้ความรู้และอบรม ในการผลิตสื่อ เทคโนโลยีใหม่ๆ ตลอดจนให้คำปรึกษา แก่ครู-อาจารย์ในโรงเรียน เพื่อเป็นการสร้างความมั่นใจในการปฏิบัติงานและสามารถสอนได้อย่างมีคุณภาพ และโดยเฉพาะการจัดหาบุคลากร ที่มีความรู้ความสามารถให้คำปรึกษาหารือ หรือนิเทศการสอน มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะหลักสูตรดังกล่าวในปัจจุบันจำเป็นจะต้องดำเนินการเรียนการสอนให้สอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเศรษฐกิจ และเทคโนโลยีสมัยใหม่ ดังนั้น โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง จึงควรให้การสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดศักยภาพในการเรียนการสอนอย่างแท้จริง จะทำให้การดำเนินการเรียนการสอนในหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร บรรลุวัตถุประสงค์อย่างมีประสิทธิภาพสำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2 ด้านการบริการและบริหารหลักสูตร ซึ่งเกี่ยวข้องกับการดำเนินการ

1.2.1 ด้านบุคลากร ควรสนับสนุนให้ได้รับการพัฒนา อบรม ศึกษาความรู้ในทุกสาขาวิชาที่ดำเนินการ ในหลักสูตร พ.ศ. 2540 ให้ครู-อาจารย์ ได้รับความรู้ความชำนาญอย่างเต็มตามศักยภาพ ควรจัดสรรงบประมาณในการดำเนินงาน การพัฒนาบุคลากร อย่างต่อเนื่องทุกๆ ปี ปีละ 2 ครั้ง เป็นอย่างน้อย

1.2.2 ด้านจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร หากโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร ทั้ง 10 แห่ง ได้รับอัตรากำลังเพิ่มสายที่เกี่ยวข้องกับงานพิเศษนอกเหนือจากการสอนวิชาชีพพระยะสัน เช่น ครูแนะแนว ครูบรรณารักษ์ ครูธุรการ ครูพลศึกษา จะสามารถช่วยแก้ปัญหา ครูขาด ครูลา และครูประจำวิชาที่ไม่สามารถเข้าสอนได้เป็นอย่างดี

1.2.3 ด้านการจัดหลักสูตร เพื่อให้การเรียนการสอนวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 เป็นไปในทิศทางเดียวกันอย่างมีมาตรฐาน โรงเรียนควรให้ความสำคัญในการวัดและประเมินผล ในการเรียนการสอน ควรจัดตั้งคณะกรรมการศูนย์วิชาการ นักวิชาการในการสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรง และเชื่อถือได้ เพื่อให้ทักษะและฝีมือแรงงานของโรงเรียนสามารถเข้าสู่มาตรฐานฝีมือแรงงานของชาติต่อไปได้เป็นอย่างดี

1.2.4 ด้านวัสดุอุปกรณ์ และเครื่องมือ เครื่องจักร หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรจัดสรรงบประมาณในการจัดหาวัสดุ เครื่องมือ เครื่องจักร ให้เพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอนอย่างแท้จริง เพราะปัจจุบันด้านความทันสมัยและมีคุณภาพ มีความจำเป็นต่อการใช้ในการเรียนการสอน เพื่อไปประกอบอาชีพได้จริง

1.2.5 ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่ผู้ใช้หลักสูตร โรงเรียนและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ควรให้ความสำคัญต่อการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร ควรดำเนินการจัดสรรงบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนอย่างเพียงพอ โดยเฉพาะด้านหนังสือ ตำรา วิชาชีพช่างยนต์ ซึ่งกำลังขาดแคลนในห้องสมุดบางโรงเรียน เป็นต้น ควรมีจัดไว้บริการให้กับครูและนักเรียนอย่างเพียงพอ

2. ข้อเสนอแนะต่อสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

2.1 หน่วยงานต้นสังกัดควรมีศึกษานิเทศก์ ประจำสำนักพัฒนาชุมชน และต้องเป็นผู้มีความรู้ทางวิชาการ ผู้เชี่ยวชาญ คอยให้คำปรึกษา นิเทศ ให้กับโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร

2.2 หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสรรงบประมาณอย่างเพียงพอให้กับโรงเรียน ควรกระจายอำนาจในการบริหารงานและการบริหารงบประมาณอย่างชัดเจน โดยเฉพาะในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างวัสดุ ครุภัณฑ์ และควรให้ทันสมัยกับที่ใช้ในสถานประกอบการ ตรงตามความต้องการของครูผู้สอน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ในการส่งอัตราค่าจ้าง จัดครูผู้สอนให้กับโรงเรียน ควรกำหนดวุฒิการศึกษา ปริญญาตรี ให้เป็นเกณฑ์ เพื่อมิให้เกิดปัญหาต่อการเรียนการสอน การปกครองในชั้นเรียนและโรงเรียน จะส่งผลดีต่อการบริหารและบริการหลักสูตร ได้เกิดประสิทธิภาพและมีประสิทธิผลตามลำดับ

5.3.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ด้านงานสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร
2. ศึกษาความเป็นไปได้ในการนำผู้ชำนาญการจากสถานประกอบการ มาทำการสอนในหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. 2524. “การศึกษาสภาพของแผนการจัดการเรียนวิชาชีพและการใช้แหล่งวิทยากรและสถานประกอบการ ตามหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521.” วิจัยสนเทศ. ปีที่ 8 กองวิจัยการศึกษา.
- กรมอาชีวศึกษา. 2529. ระเบียบกรมอาชีวศึกษา ว่าด้วยการบริหารสถานศึกษา พ.ศ. 2529. กรุงเทพฯ : สำนักเลขานุการกรม.
- _____. 2532. รายงานการวิจัยการศึกษาปัญหาและข้อเสนอแนะในการแก้ปัญหาเกี่ยวกับการใช้หลักสูตร ปวช. 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรมของวิทยาลัยเกษตรกรรม. หน่วยศึกษานิเทศก์.
- _____. 2536. ประวัติสถานศึกษาสังกัดกองการศึกษาอาชีพ. กรุงเทพฯ : กองการศึกษาอาชีพ.
- _____. 2540. หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.
- _____. 2541. แผนพัฒนาอาชีวศึกษาระยะที่ 8 (2540-2544). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.
- กาญจนา คุณารักษ์. 2527. หลักสูตรและการสอน. นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- การศึกษาอาชีพ, กอง. กรมอาชีวศึกษา. 2536. ประวัติสถานศึกษา สังกัดกองการศึกษาอาชีพ. กรุงเทพฯ : เอกสารอัดสำเนา.
- เกษกานดา สุภาพพจน์. 2529. การประเมินหลักสูตรบริการธุรกิจบัณฑิต. วิชาเอกธุรกิจการศึกษา การเลขานุการ ของสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล.
- กิติมา ปรีดีลภ. 2532. การบริหารและการนิเทศการศึกษาเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : อักษรการพิมพ์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2535. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2535. กรุงเทพฯ : ฟินนี่พับบลิชซิง.
- ครรชิต กษมากรณ์. 2524. “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดสิงห์บุรี.” ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษา. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางแสน.
- จกกลณี อรุณไพโรจน์. 2527. “ปัญหาในการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 กลุ่มวิชาชีพพื้นฐาน วิชาอาชีพสาขาพาณิชยกรรม ของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- ซัชชัย นาจำปา. 2542. “การศึกษาการใช้หลักสูตรในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดอุทัยธานี.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคนิคการศึกษาและพัฒนา หลักสูตร บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชัยสวัสดิ์ เทียนวิบูลย์. 2528. การสอนวิชาทฤษฎี วิชาปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : แผนกเอกสารการพิมพ์ วิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา วิทยาเขตนนทบุรี.
- เชียรศรี วิวิธศิริ. 2534. จิตวิทยาการเรียนรู้ของผู้ใหญ่. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการศึกษาผู้ใหญ่. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.
- ชุตินา ไบแสง. 2542. “สมรรถวิสัยด้านการสอนของครู : ศึกษาเฉพาะกรณีโรงเรียนฝึกออาชีพ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- คุณฎี พงษ์ศาสตร์. 2535. “การบริหารหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้” การบริหารงานวิชาการในโรงเรียนมัธยมศึกษา. กรุงเทพฯ : กรมสามัญศึกษา เอกสารอัดสำเนา.
- ทองพูน กิ่งนาค. 2533. การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 สาขาช่างไฟฟ้าอิเล็กทรอนิกส์ ตามทัศนะของผู้บริหารและอาจารย์ผู้สอน ในวิทยาลัยเทคนิคกลุ่มภาคกลางและเทคนิคศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธนา หทัยห้านี้. 2543. “ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น ตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู-อาจารย์ ในวิทยาลัยการอาชีวศึกษากลุ่มภาคใต้.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรอุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- ธำรง บัวศรี. 2531. ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบพัฒนา. กรุงเทพฯ : เอรวิณการพิมพ์.
- นุชิต ศรีอาจ. 2524. “การใช้หลักสูตรวิชาพุทธศาสนา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย พุทธศักราช 2524 ในโรงเรียนสังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษาฯ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญศักดิ์ ใจจงกิจ. 2523. “บทความทางวิชาการ” หน้า 2. ข่าว ส.ว.พ.
- ปฐม ทศพล. 2524. “ทัศนะของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อการดำเนินการด้านวิชาการของวิทยาลัยเทคนิคในภาคเหนือ.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิชญโลก.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ปัญญาคุณ รัตนเสถียร. 2535. “ปัญหาการเรียนการสอนตามหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น วิชาช่างเดินสายไฟฟ้าในโรงเรียนสารพัดช่างทั่วประเทศ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาสหบริการอาชีวและเทคนิคศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

ประมวล ทบบัณฑิต. 2530. “ความคิดเห็นของผู้บริหารและครู เกี่ยวกับการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2524 ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. 2534. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : สหมิตรออฟเซ็ท.

_____. 2535. การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ : ศูนย์ส่งเสริมวิชาการ.

พงศ์ หรดา. 2531. การวางแผนการสอนอุตสาหกรรมเชิงระบบ. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยบูรพาสหวิทยาลัยรัตน โกสินทร์.

พจน์ ราศรีรัตนะ. 2530. “ปัญหาและความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ เกี่ยวกับการเรียนการสอนวิชาชีพลัทธิสุทธาระยะสั้น ในศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน จังหวัดเขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.

พรทิพย์ ธีรวรางกุล. 2522. “สถานภาพทางสถิติที่สมบูรณ์ของสถาบันการศึกษา ในสังกัดกรม อาชีวศึกษา เขตกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

พนม ลิ้มอารีย์. 2533. การแนะแนวเบื้องต้น. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.

พาสนา ชลบูรพพันธ์. 2530. “การประเมินผลการใช้หลักสูตรวิชาภาษาอังกฤษชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2520.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

เพชรฯ สงวนแสง. 2536. “การประเมินผลหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น สาขาวิชาช่างเครื่องยนต์ของโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์หลักสูตรปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัชรา เลิศประเสริฐศิริ. 2532. “การประเมินหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาการศึกษาชั้นสูง วิชาเอกสุขศึกษา พุทธศักราช 2529 ในวิทยาลัยพลศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศิลปากร.

พัฒน์พงศ์ แจ่มวัฒนชัย. 2536. “ปัญหาการใช้หลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้น พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533) ตามทัศนะของผู้บริหารงานวิชาการและผู้บริหาร โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา จังหวัดกำแพงเพชร.” ปริญญานิพนธ์การศึกษา

เอกสารนี้เป็นมหาบัณฑิต วิชาเอกการบริหารศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยนเรศวร. ใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- กัญญา สาทร. 2517. หลักการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- เมธี ปิณฑนนท์. 2531. การบริหารอาชีพและเทคนิคศึกษา. กรุงเทพฯ : คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. เอกสารอัดสำเนา.
- ยนต์ ชุ่มจิต. 2531. การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- _____. 2535. การพัฒนาครู. กรุงเทพฯ : โอเอส พรินติ้งเฮ้าส์.
- เรวัตร อาจอุทธีรงค์. 2528. “ความคิดเห็นของอาจารย์และนักศึกษาที่มีต่อสภาพการจัดการเรียนการสอน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม สาขาเทคนิควิศวกรรมไฟฟ้า หลักสูตร ปวท. พุทธศักราช 2527 กรมอาชีวศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- ลลนา สาริमान. 2530. “การศึกษาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการนิเทศการศึกษาของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดกรมอาชีวศึกษา กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วณิช บุญอยู่. 2529. “การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรวิชาพื้นฐานวิชาชีพในโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในจังหวัดฉะเชิงเทรา ชลบุรีและระยอง.” ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- วิจิตร วรุตमारกุล และคณะ. 2524. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยากร.
- วิจิตร อวารกุล. 2540. การฝึกอบรม. กรุงเทพฯ : ศูนย์หนังสือจุฬา.
- วิชัย ราษฎร์ศิริ. 2522. หลักสูตรและแบบเรียนประถมศึกษา. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช.
- วิชัย วงษ์ใหญ่. 2523. พัฒนาหลักสูตรและการสอน. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : รุ่งเรืองธรรม.
- _____. 2537. กระบวนการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนภาคปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : สุวีริยาสาส์น.
- วิชัย แหวนเพชร. 2530. เทคนิคและวิธีการสอนอุตสาหกรรมศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครูพระนคร.
- วิรัช กุมุทมาศ และคณะ. 2522. แนวแนวการศึกษาต่อปีการศึกษา 2522. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สารพัดช่างพระนคร.
- วุฒิ จุลพรหม. 2521. “การบริหารงานวิชาการ โรงเรียนมัธยมศึกษาในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2536. หลักการนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : พงศวิทยาพิมพ์.

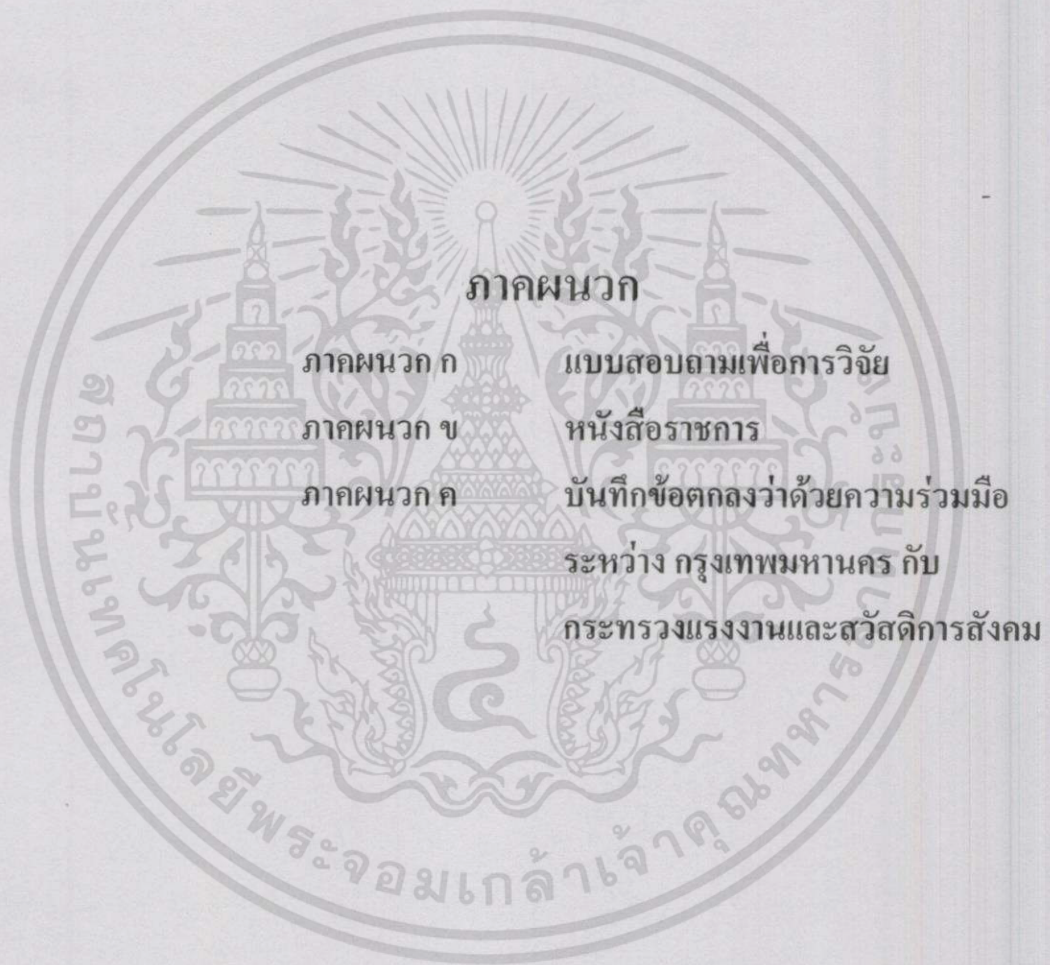
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- วไลรัตน์ บุญสวัสดิ์. 2528. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการศึกษา. เอกสาร
อัดสำเนา.
- ศุภร ศรีแสน. 2530. การศึกษานอกโรงเรียน. มหาสารคาม : ศูนย์บริการการศึกษาวิทยาลัยครู.
- สงบ ลักษณะ. 2524. “สิ่งท้าทายของการวิจัยประเมินผล” สารพัฒนาหลักสูตร เดือนตุลาคม.
- สมจิตร ยิ่งยงดำรงฤทธิ์. 2540. “การศึกษาปัญหาการเรียนของนักศึกษาวิชาชีพระยะสั้น แผนกวิชาช่าง
เครื่องยนต์ วิทยาลัยสารพัดช่าง ในเขตกรุงเทพมหานคร.” ปรินิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต
เอกการศึกษาผู้ใหญ่ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สมชาย โพธิ์วิชานนท์. 2535. “การประเมินโครงการฝึกอาชีพในโรงเรียนฝึกอาชีพ สังกัด
กรุงเทพมหานคร.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษามหาบัณฑิตวิทยาลัย,
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานันท์. 2525. การจัดการเรียนการสอนอย่างเป็นระบบ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาการบริหารการ
ศึกษา คณะครุศาสตร์. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____. 2527. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. กรุงเทพฯ : วงเดือนการพิมพ์.
- _____. 2528. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
เซนเตอร์พับลิคเคชั่น.
- _____. 2529. การนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- _____. 2530. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : มิตรสยาม.
- _____. 2530. การนิเทศการศึกษา หลักการ ทฤษฎี และปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ :
มิตรสยาม.
- _____. 2531. “การศึกษางานวิจัยทางการศึกษาในประเทศไทย” วารสารการวิจัยทาง
การศึกษา เดือนมกราคม-มีนาคม.
- _____. 2532. พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย.
- สวัสดิ์ สุวรรณอักษร. 2527. ปัจจัยเสริมงานบริหารหลักสูตร. วิทยากรย์. (มิถุนายน)
- สนิท สุขศิริ. 2541. “การศึกษาปัญหาการใช้หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) สาขาพาณิชยการ
โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา.” วิทยานิพนธ์ครุศาสตรบัณฑิตสาขามหาบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง.
- สุชาติ ศิริสุขไพบูลย์. 2526. การสอนทักษะปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : ภาควิชาครุศาสตร์
เครื่องกล สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.

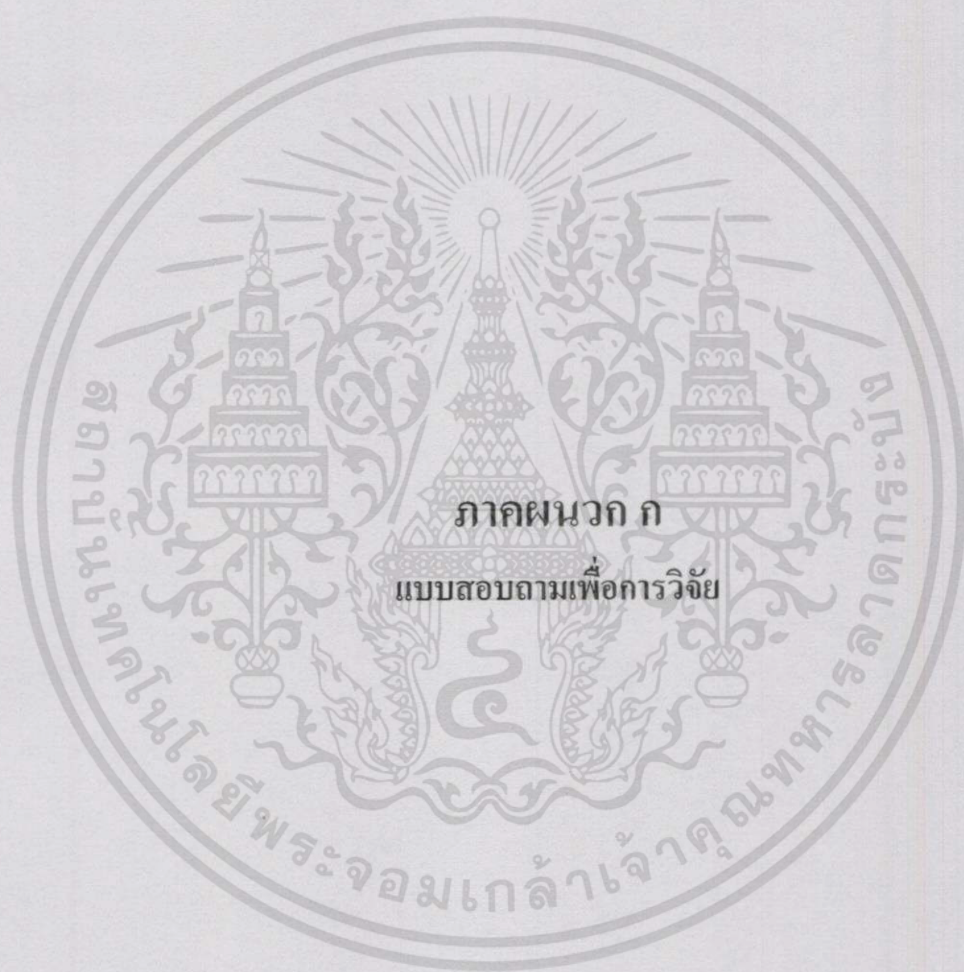
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สุรพันธ์ ตันศรีวงษ์. 2538. วิธีการสอน. กรุงเทพฯ : บริษัท สยามสปอร์ตซินดิเคท จำกัด.
- สุดใจ เหล่าสุนทร. 2505. หลักการบริหารโรงเรียนด้านวิชาการ. ธนบุรี : บรรหาร.
- สุนีย์ ภูพันธ์. 2530. “สภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
พุทธศักราช 2530 ประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมในสถานศึกษา สังกัดกองวิทยาลัย
อาชีวศึกษา กรมอาชีวศึกษา วิทยาลัยนพนธ์ครุศาสตร์มหาบัณฑิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพิน บุญชูวงศ์. 2530. หลักการสอน. กรุงเทพฯ : แสงสุทธิการพิมพ์.
- สุมิตร คุณากร. 2528. หลักสูตรและการสอน. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์
- สันต์ ชรรณบำรุง. 2525. หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพฯ : เกรียงศักดิ์การพิมพ์.
- เสริมศักดิ์ วิสาลาภรณ์ และคณะ. 2538. รายงานการวิจัย “การศึกษากับงานอาชีพ : ผลกระทบจากการ
จัดการศึกษาอาชีพ” ปรินญาณินพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2540. ระบบการประเมินคุณภาพและมาตรฐาน
การศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- สำนักนโยบายและแผนกรุงเทพมหานคร. 2540. แผนพัฒนากรุงเทพมหานคร ฉบับที่ 5 (2540-2544).
กรุงเทพฯ : ท้องถิ่นการปกครอง.
- สำนักพัฒนาชุมชน. ม.ป.ป.. โรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท.. เอกสาร
อัดสำเนา
- _____. 2542. รายชื่อครูของหน่วยงานโรงเรียนฝึกออาชีพกรุงเทพมหานคร. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท..
เอกสารอัดสำเนา
- หวน พันธุ์พันธุ์. 2525. “การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน” วารสารมิตรครู. 22(22 : 21-23.
- อนงค์ พรหมเมตตา. 2542. “สภาพและปัญหาการจัดการเรียนการสอนตามหลักสูตรประกาศ
นียบัตรวิชาชีพ (ปวช.) ในโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 11.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.:
- อรวรรณ สันติธานูวัตร. 2541. “การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรระยะสั้น 225 ชั่วโมง
คณะวิชาพาณิชยกรรม วิทยาลัยสารพัดช่าง เขตภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.” วิทยานิพนธ์
ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย,
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง.
- อนันต์ สิทธิไชยากุล. 2533. “ความคิดเห็นของผู้บริหาร-ผู้สอน เกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน
วิชาชีพหลักสูตรระยะสั้น ของโรงเรียนสารพัดช่าง กลุ่มภาคตะวันออกเฉียงเหนือ.”
วิทยานิพนธ์ครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย, สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าพระนครเหนือ.
- เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรณีใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อารยา นครเขตต์. 2533. “การศึกษาแนวโน้มการจัดการศึกษาวิชาชีพพระยะสันของกรมการศึกษา
นอกโรงเรียน.” ปรินญาณิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- อเนก รัตน์ปิภาภรณ์. 2528. “สื่อการเรียนการสอนที่ใช้อยู่ในโรงเรียนและสถานศึกษาปัจจุบัน” สาร
พัฒนาหลักสูตรปีที่ 41 (สิงหาคม).
- อ้อม ประนอม. 2528. “อย่างไรจะนิเทศภายในให้เกิดผลดี. กรุงเทพฯ : มิตรดี.
- อ้อยทิพย์ พิพัฒน์. 2534. “สมรรถวิสัยด้านการสอนของครู-อาจารย์ คหกรรมศาสตร์ สาขาวิชาผ้าและ
เครื่องแต่งกาย สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรุงเทพมหานคร.” บัณฑิตวิทยาลัย,
มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- เอกวิทย์ ณ ถลาง. 2511. “ข้อคิดเรื่องหลักสูตร คู่มือนิเทศการศึกษา. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยครู
สวนสุนันทา.
- อัมภา บุญช่วย. 2537. การบริหารงานวิชาการในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : โอ เอส พรินต์ติ้ง เฮ้าส์.
- Calen J. Saylor and William M. Alexander. 1974. **Planning Curriculum for Schools**, New York :
Rinehart and Company.
- Cronbach, Lee Joseph. 1963. **Evaluation for Course Improvement**. Teachers College Record 68
(8).
- Hilda Taba. 1962. **Curriculum Development : Theory and Practice**. New York : H aredurt Brace
and World.
- John W. Best. 1981. **Research in Education**. 4th ed, New Delhi : Prentice-Hall of India.
- L.A. Vandyke. 1964. **The high School Curriculum**. New York. The Ronald Press Company.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพ กรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร และครู-อาจารย์

คำชี้แจงในการทำแบบสอบถาม

แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับของปัญหาที่เกิดขึ้นจากการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารหลักสูตรพระยะสัน พ.ศ. 2540

โครงการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ด้านการบริหารและบริการหลักสูตรด้านการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร และด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตรเท่านั้น ผู้วิจัยต้องการข้อมูลนี้ เพื่อนำไปทำการวิจัยประกอบวิทยานิพนธ์ สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำตอบของท่านมีคุณค่ายิ่งต่อการศึกษาครั้งนี้ ดังนั้นจึงขอความกรุณาจากท่านโปรดตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของท่านให้ครบทุกข้อ และทุกตอนตามสภาพความเป็นจริงมากที่สุด

ผู้วิจัยจะเก็บหลักฐานของท่านไว้เป็นความลับ และจะนำไปใช้เฉพาะการวิจัย ในครั้งนี้เท่านั้น

ขอขอบพระคุณที่ท่านกรุณาตอบแบบสอบถามครั้งนี้เป็นอย่างดี

สวรินทร์ สร้อยประสงค์

แบบสอบถาม

ตอนที่ 1 ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไป

ภูมิหลังหรือข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ลงใน () หน้าข้อความที่สอดคล้องกับความเป็นจริงของท่านในแต่ละข้อเพียงข้อเดียว

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. ตำแหน่งหน้าที่ปัจจุบัน

() ผู้บริหาร (ผู้อำนวยการ/ผู้ช่วยผู้อำนวยการ/อาจารย์ใหญ่/ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่)

() ครู/อาจารย์

3. ประสบการณ์การทำงานในตำแหน่งปัจจุบัน

() ต่ำกว่า 5 ปี

() มากกว่า 5 ปี

() มากกว่า 10 ปี

4. วุฒิการศึกษา

() ต่ำกว่าปริญญาตรี

() ปริญญาตรี

() สูงกว่าปริญญาตรี

5. วุฒิทางครู

() มี

() ไม่มี

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับสภาพการศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ
ระยะสั้น พ.ศ. 2540 ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร ตามความคิดเห็นของ
ผู้บริหารและครู-อาจารย์

คำชี้แจง โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องระดับความคิดเห็นที่ตรงตามความรู้สึกของท่าน
โดยใช้เกณฑ์ ดังนี้

- 5 หมายถึง มีปัญหามากที่สุด ต้องรีบแก้ไขอย่างเร่งด่วน
4 หมายถึง มีปัญหามาก ถ้าปล่อยไว้จะทำให้เกิดผลเสียหายได้
3 หมายถึง มีปัญหปานกลาง ถ้าได้รับการแก้ไขจะทำให้เกิดผลดี
2 หมายถึง มีปัญหาน้อยมีผลกระทบบ้างไม่ก่อให้เกิดความเสียหายโดยตรง
1 หมายถึง มีปัญหาน้อยที่สุด หรือไม่มีปัญหาเลย

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
1) งานบริหารและบริการหลักสูตร ท่านมีความคิดเห็นอย่างไรในด้าน ก. ด้านบริหารบุคลากร					
1. สัดส่วนระหว่างครูผู้สอนกับจำนวนนักเรียน					
2. การบำรุงขวัญและกำลังใจครูผู้สอน					
3. การสนองความต้องการในการฝึกอบรมสัมมนา ทางวิชาการ					
4. การส่งครูไปดูงาน/ฝึกปฏิบัติงานใน สถานประกอบการเพื่อนำความรู้มาประยุกต์ใช้ ให้เหมาะสม					
5. การฝึกอบรมสัมมนาแก่ครูก่อนสอนทุกวิชา ทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ					
6. การปฏิบัติงานพิเศษนอกเหนือจากสอน ทำให้ ไม่มีเวลาพัฒนาและเตรียมการสอน					
7. การจัดครูผู้สอนได้ตรงสาขาวิชาที่สอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
ข. ด้านการจัดบุคลากรครูเข้าสอน					
1. กำหนดครูเข้าสอนตามความถนัด และ ประสบการณ์ในสาขาวิชาที่ที่ได้รับมอบหมาย					
2. การจัดครูสอนแทนเมื่อครูประจำวิชาไม่สามารถ เข้าสอนได้					
3. การที่ครูมีความพร้อมในสาขาวิชาที่ได้รับ มอบหมาย				-	
4. การจัดแบ่งรอบการสอนรอบเช้าและรอบค่ำ					
5. การจัดตารางสอนตามความต้องการของครู					
6. การกำกับติดตามการเข้าสอน					
ค. ด้านการจัดการหลักสูตร					
1. การประชุมวางแผนร่วมกันของผู้บริหารและครู ผู้สอนเพื่อให้การเรียนการสอนบรรลุวัตถุประสงค์ ประสงค์ตามหลักสูตร					
2. การพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้อง กับสภาพท้องถิ่น					
3. การสำรวจสภาพปัจจุบันและปัญหาเกี่ยวกับ หลักสูตร					
4. การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสม กับการเทียบโอนหน่วยกิต					
5. การประชุมสัมมนาเพื่อสำรวจปัญหาด้านการ สอนและแนวทางแก้ไข					
6. การแต่งตั้งคณะกรรมการติดตามตรวจสอบและ ประเมินผลการใช้หลักสูตร					
7. การจัดเตรียมเอกสาร หนังสือหลักสูตรและ เอกสารประกอบการสอนให้ได้ศึกษาค้นคว้า					
8. การจัดห้องเรียนมีความเหมาะสมกับจำนวน นักเรียน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
9. การกำหนดเนื้อหาและเวลาเรียนมีความเหมาะสมกับภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ					
10. การฝึกงานภาคปฏิบัติในสถานศึกษาเพียงพอ					
11. การจัดให้นักศึกษาฝึกงานในสถานประกอบการสอดคล้องกับสาขาวิชาที่เรียน					
12. การเตรียมการอุปกรณ์ และสิ่งอำนวยความสะดวกในการสอน					
13. ความเพียงพอเหมาะสมของงบประมาณตามสาขาวิชาช่าง					
14. การประชาสัมพันธ์และแนะแนวการเรียนการสอนหลักสูตรวิชาชีพพระยะต้น					
15. การสร้างข้อสอบมาตรฐานเที่ยงตรงและเชื่อถือได้					
ง. ด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร					
1. มีการวางแผนงานโครงการด้านสื่อวัสดุการเรียนการสอนอย่างเพียงพอในสาขาวิชาช่าง					
2. มีวิธีการจัดทำจัดหาสื่อการเรียนการสอนได้ตรงตามหลักสูตรสาขาวิชาช่าง					
3. มีการดูแลรักษาครุภัณฑ์ให้มีคุณภาพอยู่เสมอ					
4. มีการใช้เทคโนโลยีและครุภัณฑ์การศึกษาที่ทันสมัย					
5. มีความถี่ในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์อย่างคุ้มค่า					
6. มีเครื่องมือและอุปกรณ์ที่มีคุณภาพตามความต้องการของครูผู้สอน					
7. มีการจัดทำคู่มือเอกสารแนะนำการใช้สื่อการเรียนการสอน					
8. มีการจัดให้มีศูนย์สื่อการเรียนการสอนเป็นศูนย์กลางและมีเจ้าหน้าที่รับผิดชอบโดยเฉพาะ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
9. มีงบประมาณในการจัดหาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักรเพียงพอและตรงตามความต้องการของครูผู้สอน					
10. มีการติดตามและประเมินผลการใช้ การเก็บ และการรักษาวัสดุอุปกรณ์เครื่องมือเครื่องจักร					
จ. ด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ใช้ หลักสูตร					
1. มีอุปกรณ์โสตทัศนศึกษาเพียงพอกับความต้องการ					
2. งบประมาณในการพัฒนาสื่อการเรียนการสอนเพียงพอ					
3. มีห้องสมุดโดยเฉพาะและมีการจัดบรรยากาศที่เอื้ออำนวยต่อการค้นคว้า					
4. มีการจัดเจ้าหน้าที่ห้องสมุดไว้บริการสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ					
5. มีหนังสือตำรา เหมาะสมเพียงพอและนำเทคโนโลยีมาใช้ในการค้นหาศึกษาข้อมูล					
6. มีห้องพยาบาลไว้บริการและปฐมพยาบาลเบื้องต้นในโรงเรียน					
7. มีห้องแนะแนวไว้บริการในด้านการศึกษาและอาชีพ เพื่อช่วยเหลือและแก้ไขปัญหานักเรียน					
8. สนับสนุนให้มีการจัดป้ายนิเทศที่เป็นปัจจุบันและเหมาะสมกับเหตุการณ์					
9. มีการนำนวัตกรรมและเทคโนโลยีใหม่ ๆ ทางการศึกษามาใช้ประกอบการเรียนการสอนตามหลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
2) การดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร					
1. ความสอดคล้องของหลักสูตรที่ใช้กับความ ต้องการในชุมชน					
2. ความกระตือรือร้นของประชาชนในการสมัคร เข้าศึกษาในหลักสูตรแบบใหม่ ๆ					
3. การให้การอบรมและการส่งเสริม การนำเทคนิค ใหม่ ๆ มาใช้ในการสอนของครู					
4. การใช้สื่อที่มีคุณภาพของครูผู้สอน					
5. การใช้สื่อ/เครื่องมือ/เครื่องจักร ของครูผู้สอน ไม่ตรงกับที่ใช้ในสถานประกอบการ					
6. การเตรียมการสอนของครูผู้สอน					
7. การจัดทำแผนการสอนมีการกำหนดกิจกรรม และเวลาใช้อย่างชัดเจน					
8. การวิเคราะห์และปรับปรุงหลักสูตรเพื่อนำมา ใช้ให้เหมาะสมกับความต้องการของท้องถิ่น และชุมชน					
9. การปรับและเปลี่ยนวิธีการสอนให้สอดคล้องกับ ตลาดแรงงานและเทคโนโลยีใหม่ ๆ					
10. การจัดนิทรรศการหรือจัดแสดงผลงานนัก ศึกษา หรือการจัดการแข่งขันทักษะร่วมกับ สถานประกอบการ					
11. การนำข้อมูลท้องถิ่นมาใช้ในการปรับปรุง หลักสูตร					
12. การประเมินผลการเรียนการสอน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายละเอียด	ระดับปัญหา				
	5 มากที่สุด	4 มาก	3 ปานกลาง	2 น้อย	1 น้อยที่สุด
3) ด้านสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร					
1. ผู้บริหารให้ความสำคัญในการนิเทศทางการศึกษา					
2. มีความรับผิดชอบการนิเทศภายในอย่างเป็นทางการ					
3. การเชิญวิทยากร หรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ ในแต่ละสาขาวิชาที่เปิดสอน					
4. การเชิญวิทยากรหรือผู้เชี่ยวชาญพิเศษให้ความรู้แก่ครู-อาจารย์ในการผลิตสื่อการสอน					
5. ความเข้าใจกันและความร่วมมือในการนิเทศ					
6. การนำเอาวิธีการ หรือข้อนิเทศไปปรับปรุงการปฏิบัติงาน					
7. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในการให้คำปรึกษาหรือนิเทศการสอน เป็นรายวิชา โดยเฉพาะ					
8. การติดตามผู้เรียนหลังจากสำเร็จในหลักสูตรนั้น ๆ					
9. การเบิกวัสดุตามเวลาที่กำหนดให้					
10. การจัดบริการยืม-คืน สื่อการเรียนการสอน					
11. มีศูนย์บริการสื่อการเรียนการสอน					
12. การประเมินผลและติดตามการใช้หลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเพื่อให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้เสนอปัญหาและข้อเสนอแนะแนวทางแก้ไขปรับปรุงการบริหารหลักสูตรระยะสั้น พ.ศ. 2540

1. ปัญหาการบริหารและบริการหลักสูตร

1.1 ปัญหาด้านบุคลากร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

1.2 ปัญหาด้านการจัดครูเข้าสอนตามหลักสูตร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

1.3 ปัญหาด้านการบริการหลักสูตร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

1.4 ปัญหาด้านวัสดุอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องจักร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

1.5 ปัญหาด้านสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

2. ปัญหาการดำเนินการเรียนการสอนตามหลักสูตร

2.1 ปัญหาด้านหลักสูตรที่สอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นและชุมชน.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

2.2 ปัญหาด้านกิจกรรมการเรียนการสอนตามหลักสูตร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

3. ปัญหาการสนับสนุนและส่งเสริมการใช้หลักสูตร

3.1 ปัญหาด้านการนิเทศ.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

3.2 ปัญหาด้านการติดตามและประเมินผลการใช้หลักสูตร.....

.....
.....

ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไขปรับปรุง.....

.....
.....

ขอขอบพระคุณทุกท่านเป็นอย่างสูง
ที่กรุณาให้ความร่วมมือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุศาสตรศึกษาธิการ

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ที่ ๒๖๐ /2542

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ของ นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย
และมีประสิทธิภาพ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อควบคุมและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์
ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์

อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์
นายอำนาจ	ช่างเขียน	ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์รวม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

รศ.ดร.ปรียาพร	วงศ์อนุตรโรจน์	ประธานกรรมการ
อาจารย์ไพรัตน์	พิกน้อย	กรรมการ
รศ.ดร.สมพร	ไชยะ	กรรมการ
อาจารย์อัจฉรา	สืบสินธุ์สกุลไชย	กรรมการ
นายอำนาจ	ช่างเขียน	กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 18 สิงหาคม พ.ศ. 2542

(รศ.ดร.ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์)

คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศบัณฑิตวิทยาลัย
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

บัณฑิตวิทยาลัย โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตร์ อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา ที่ได้รับอนุมัติให้ดำเนินการดังนี้

ได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2543

1. นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหาร หลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร" โดยมี อาจารย์อังฉรา สืบสินธุ์สกุลไชย เป็น อาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ และ นายอำนาจ ช่างเรียน เป็นอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์ โดยปรึกษากับอาจารย์ผู้ควบคุมวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของบัณฑิตวิทยาลัย

ประกาศ ณ วันที่ ๑๖ มิถุนายน พ.ศ.2543

(รศ.ดร.มนัส สัจวารศิลป์)

คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

ที่ ทม 1504/ 2412

คณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน ว่าที่ ร.ต.สมชาย ไพบูลย์

ด้วย นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษานโยบายการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น
พ.ศ.2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพ
กรุงเทพมหานคร"

คณะกรรมการ พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสม
มากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมาใน โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ.2663,2642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
โทรสาร.3269040
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2412

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวินัย พลตงนอก

ด้วย นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
 อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
 พ.ศ.2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพ
 กรุงเทพมหานคร"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
 เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
 แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสม
 มากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์
 มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอคุณ
 เป็นอย่างยิ่งมาใน โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ปฏิบัติงานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ห้ามนำไปให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โทรสาร.3269040

ที่ ทม 1504/ 2412

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจเครื่องมือการวิจัย

เรียน นายวิเชียร สำเร็จสุข

ด้วย นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท สาขาวิชาการบริหาร
อาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพพระยะสัน
พ.ศ.2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพ
กรุงเทพมหานคร"

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ
เกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้เชี่ยวชาญตรวจเครื่องมือการวิจัยเกี่ยวกับ
แบบสอบถาม และแบบทดสอบ ดังที่แนบมาพร้อมนี้ จำนวน 1 ชุด ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและเหมาะสม
มากน้อยเพียงใดซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้การเก็บรวบรวมข้อมูลของ นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและขอบคุณ
เป็นอย่างยิ่งมาใน โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3266052-6101 ต่อ 2663,2642

โทรสาร.3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่งานไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ทม 1504/ 2757

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระ

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520.

22 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

ด้วย นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา จะทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพ พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมงตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านโปรดพิจารณาอนุญาต ให้นักศึกษาได้ทดลองแบบสอบถามและแบบทดสอบ เพื่อการวิจัยในหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่าน
มา ในโอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ พิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

งานบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3679

โทรสาร 3269040

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สำนักพัฒนาชุมชน
 รับที่ ๗ 272
 วันที่ ๒๒ ต.ค. 2544
 เวลา.....

ที่ ทม 1504/ 0105

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

๒ มกราคม 2544

ฝ่ายการศึกษาอาชีพ
 รับที่ 260
 วันที่ ๒๒ ต.ค. 2544
 เวลา 9.30 น.

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
 2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาววิรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร " และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ในหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

นางสาว อ. สร้อยประสงค์
 (น.ส. รสสุคนธ์ แซ่อ่อน)
 เลขานุการสำนักพัฒนาชุมชน

ขอแสดงความนับถือ
 (นายณรงค์ พิมสาร)
 รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา
 ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

นางสาว อ. สร้อยประสงค์
 (นางสาวจตุรศรีรัตน์ สืบสายเมธธา)
 หัวหน้าฝ่ายการศึกษาอาชีพ กองส่งเสริม
 เจ้าหน้าที่พัสดุ

หน่วยบัณฑิตศึกษา
 โทร. 3271199, 7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 3269040
 ร.ม.อ. ส.น.ช. (นายชุมพร)

เพื่อโปรดทราบ

(นางน้ำอ้อย รุจิระชากร)

๒ สิงหาคม

พระเทพพรหม

๑๗ สิงหาคม ๒๕๔๔
 ๒๕๔๔
 ๒๕๔๔

โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร (บ่อนไก่)
รับที่..... ๐13 141
วันที่ 11 ส.ค. ๕๖ เวลา 19.๐๐ น.

ที่ ทม 1504/ ๐1๐5

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง กรุงเทพฯ 10520

|| มกราคม 2544

เรื่อง ขอความร่วมมือให้นักศึกษาเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการและอาจารย์ใหญ่โรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร

- สิ่งที่ส่งมาด้วย 1. คำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ชุด
2. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์ จำนวน 1 ฉบับ

ด้วย นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์ นักศึกษาระดับปริญญาโท หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารอาชีวศึกษา กำลังทำการวิจัยเพื่อเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ เรื่อง " การศึกษาปัญหาการบริหารหลักสูตรวิชาชีพระยะสั้น พ.ศ. 2540 ภาคปกติ 402 ชั่วโมง ตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครู-อาจารย์ในโรงเรียนฝึกอาชีพกรุงเทพมหานคร " และได้รับอนุมัติหัวข้อและคำโครงการวิทยานิพนธ์แล้วเมื่อ วันที่ 31 พฤษภาคม 2543 ในการทำวิจัยเรื่องนี้ นักศึกษาจำเป็นต้องเก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อการวิจัยโดยใช้แบบสอบถามและแบบทดสอบ ในหน่วยงานของท่าน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์ ให้นักศึกษาทำการเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัยในหน่วยงานของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายณรงค์ ทิมสาร)

รองคณบดีฝ่ายบัณฑิตศึกษา

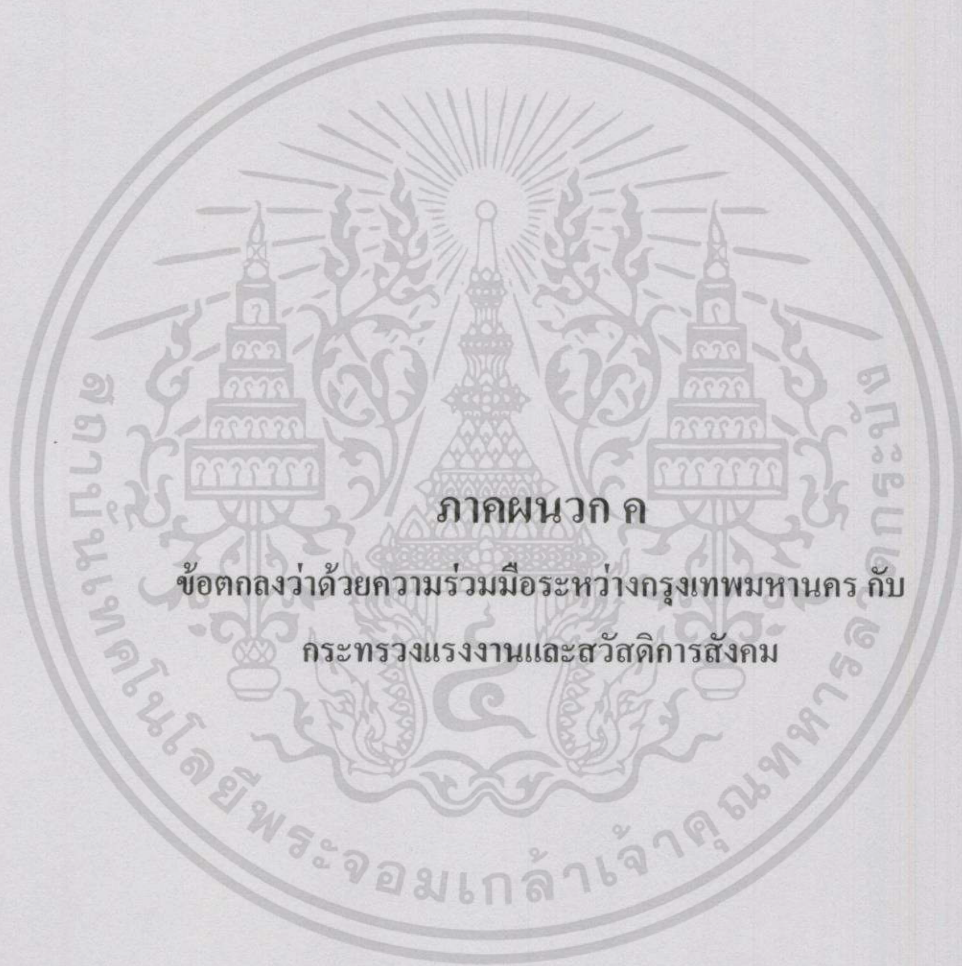
ปฏิบัติราชการแทนคณบดี

หน่วยบัณฑิตศึกษา

โทร. 3271199.7373000 ต่อ 3692

โทรสาร 32690๕๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือ

ระหว่าง

กรุงเทพมหานคร กับ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

กรุงเทพมหานคร เป็นศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ และเป็นแหล่งงานที่สำคัญของประเทศ ทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทเข้าสู่เมืองเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว และมีผลกระทบทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคม ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญของเมือง ยากที่จะแก้ไขให้สำเร็จลุล่วงไปได้โดยง่ายตามลำพัง การแก้ปัญหามองเมืองจำเป็นต้องอาศัยความร่วมมือและการมีส่วนร่วมของทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องกับสังคมเมือง

ด้วยความเห็นที่สอดคล้องกันของกรุงเทพมหานครกับกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ที่มุ่งหวังให้ประชาชนมีงานทำ มีรายได้ จึงให้มีบันทึกข้อตกลงความร่วมมือกัน ดังนี้

1. ร่วมมือในการพัฒนาฝีมือแรงงาน การจัดหางาน การสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน การประชาสัมพันธ์ และการประกันสังคม แก่ประชาชนทั่วไปในกรุงเทพมหานคร
2. พัฒนาบุคลากรของทั้งสองหน่วยงาน ให้มีศักยภาพทั้งทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ
3. ให้มีการประสานเครือข่ายข้อมูลข่าวสารแรงงาน และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงงาน และสวัสดิการสังคมร่วมกัน

บันทึกข้อตกลงนี้ มีผลนับตั้งแต่วันที่ทั้งสองฝ่าย ได้มีการลงนามเป็นต้นไป

(นายพิชิต รัตกุล)

ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร

วันที่ 22 กันยายน 2541

(นายไตรรงค์ สุวรรณคีรี)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

วันที่ 22 กันยายน 2541

ร้อยตำรวจตรี

(เกรียงศักดิ์ โลหะชาละ)

พยาน
รองปลัดกรุงเทพมหานคร

(นายอำพล สิงห์โกวิท)

พยาน

รองปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น มิใช่สัญญาที่เห็นเป็นประโยชน์ด้านการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้คัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภารกิจแนบท้าย บันทึกข้อตกลงว่าด้วยความร่วมมือระหว่างกรุงเทพมหานคร กับ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เมื่อวันที่ 22 กันยายน 2541

ลำดับ	กิจกรรม	กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาชุมชน	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม				
			กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	กรมการจัดหางาน	กรมประชาสัมพันธ์	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	กองจัดการสำนักงานประกันสังคม
1	การพัฒนาฝีมือ แรงงาน	1. ดำเนินการฝึกอบรมในเรื่อง หลักสูตร นุดตากร สถานที่พัก อบรม และ งบประมาณในส่วน ของ กทม. ดำเนินการ 2. ประสานการทดสอบฝีมือ แรงงานแก่นักศึกษาฝึกอาชีพ ก่อนจบหลักสูตร 3. จัดตั้งศูนย์ประสานงาน การฝึกอาชีพกับกรมพัฒนา ฝีมือแรงงาน	1. ดำเนินการฝึกอบรม ใน เรื่องหลักสูตร นุดตากร สถาน ที่พักอบรม และ งบประมาณ ในส่วนของกรมพัฒนาฝีมือ แรงงานดำเนินการ 2. ให้การสนับสนุนสถานฝึก อาชีพ กทม. เป็นศูนย์ทดสอบ มาตรฐานฝีมือแรงงาน 3. จัดตั้งศูนย์ประสานงานการ ฝึกอาชีพระดับนโยบาย และ ปฏิบัติกับสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร	รวบรวมศิษย์ไปประกอบ อาชีพเข้ารับการศึกษา- อาชีพระดับต้น - ประสานวิทยากรฝึก อบรม กทม.			
2	ตลาดแรงงาน	1. ประสานการจัดนิทรรศการ แรงงาน 2. ประสานข้อมูลแรงงานพื้นที่ ที่เขตต่างๆ ในกรุงเทพมหานคร		1. ดำเนินการจัดนิทรรศการ แรงงาน 2. จัดแหล่งข้อมูลแรงงาน บริการแก่ประชาชน			
3	แหล่งเงินทุน- ประกอบอาชีพ	ประสานแหล่งเงินทุนประกอบ อาชีพของหน่วยงานต่างๆ			ไว้ทำหน้าที่ การจัดหา แหล่งเงินทุนประกอบอาชีพ		
4	การสร้างกลุ่มอาชีพ	1. การขึ้นทะเบียนกลุ่มอาชีพ ชุมชน 2. ประสานการดำเนินการ สำรวจและ คัดเลือกกลุ่มอาชีพ ร่วมโครงการต่างๆ 3. ร่วมมือในการวางแผนดำเนินการ การพัฒนาเจ้าหน้าที่ระดับ นโยบายและปฏิบัติ			1. การให้ความร่วมมือช่วยเหลือเงินสงเคราะห์ครอบครัว ประกอบอาชีพแก่ผู้ด้อย โอกาส ถูกตัดค่าจ้าง และ ผู้ได้รับผลกระทบการประกอบอาชีพ 2. ร่วมมือในการวางแผน ดำเนินการการพัฒนาเจ้าหน้าที่ ระดับนโยบายและปฏิบัติ		

ลำดับ	กิจกรรม	กรุงเทพมหานคร สำนักพัฒนาชุมชน	กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม				
			กรมพัฒนาฝีมือแรงงาน	กรมการฝึกหัดงาน	กรมประชาสัมพันธ์	กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน	เจ้าพนักงานประกันสังคม
		4. การพัฒนาสมาชิกผู้ร่วมโครงการและการประเมินผลเพื่อพัฒนาความก้าวหน้าร่วมกับกรมประชาสัมพันธ์ 5. ประสานการกำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมายและงบประมาณช่วยเหลือกับกรมประชาสัมพันธ์			5. การพัฒนาสมาชิกผู้ร่วมโครงการและการประเมินผลความก้าวหน้าร่วมกับสำนักพัฒนาชุมชน 6. ประสานการกำหนดจำนวนกลุ่มเป้าหมายและงบประมาณช่วยเหลือกับสำนักพัฒนาชุมชน		
5	การคุ้มครองแรงงาน	การประสานแผนงาน มาตรการ และดำเนินการส่งเสริมพัฒนาและคุ้มครองแรงงานกับกรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน				กำหนดแผนงานมาตรการและดำเนินการส่งเสริมพัฒนาคุ้มครองแรงงานกับสำนักพัฒนาชุมชน กรุงเทพมหานคร	
6	การช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส	ประสานการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส ในเขตพื้นที่เพื่อโครงการช่วยเหลือในระบบประกันสังคม					ดำเนินการช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสในระบบประกันสังคม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อผู้เขียน	นางสาวรินทร์ สร้อยประสงค์
วันเดือนปีเกิด	6 เมษายน 2500
สถานที่เกิด	กรุงเทพมหานคร
ประวัติการศึกษา	จบการศึกษาระดับประถมศึกษา จาก โรงเรียนชลประทานวิทยา อ.ปากเกร็ด จ.นนทบุรี ปี พ.ศ. 2512 จบมัธยมศึกษาตอนต้น จาก โรงเรียนสตรีนนทบุรี อ.เมือง จ.นนทบุรี ปี พ.ศ. 2515 จบ ปกศ. ต้น จากวิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาสงครณ จ.เพชรบุรี ปี พ.ศ. 2518 จบ ปกศ. สูง จากวิทยาลัยครูจันทเกษม กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2520 จบปริญญาตรี จากวิทยาลัยครูสวนดุสิต กรุงเทพมหานคร ปี พ.ศ. 2528 จบปริญญาโท จากสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ปี พ.ศ. 2544
ประวัติการทำงาน	พ.ศ. 2521 รัับราชการตำแหน่งครู 2 โรงเรียนศูนย์รวมน้ำใจ เขตคลองเตย กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2523-2532 รัับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 โรงเรียนวัดมหารัชมงคล เขตพระนคร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2532-2535 รัับราชการตำแหน่งอาจารย์ 1 ระดับ 5 ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยครูใหญ่ โรงเรียนฝักอาชีพ กรุงเทพมหานคร (คลองเตย) พ.ศ. 2535-2541 รัับราชการตำแหน่งอาจารย์ 2 ระดับ 7 โรงเรียนประชานิเวศน์ เขตจตุจักร กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2542 รัับราชการตำแหน่งผู้ช่วยอาจารย์โรงเรียนคลองทรงกระเทียม เขตลาดพร้าว กรุงเทพมหานคร พ.ศ. 2543-ปัจจุบัน รัับราชการตำแหน่งผู้ช่วยผู้อำนวยการ โรงเรียนประชานุทิศ เขตดอนเมือง กรุงเทพมหานคร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับกรใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้